

వృత్తి దిన ముద్రక టిం వ ర బ డు ను

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

సంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 193౦-వ సం॥ మార్చి నెల 8-వ తేది శనివారము } నందిక ౨౫౪
Vol. 17 } MADRAS, SATURDAY, 8th MARCH 1930. } No. 284
శ్రీ శుక్లనామనంతర ఫాల్గుణమాస శుద్ధ అష్టమి

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

రలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
కాపును. శార్కపునొప్పుల కారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెబుకుల భేదించును.
కాపుల రూపుమాపును. దగ్గుతులగ్గించును
జురజను తొలగించును.

ఈ హంగులు గుడ్డగానే వెనుట పట్టుల
వలన కీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పుల రగ్గించును. విశేషము
లలో గూడ వాడుచువ్వారు.

గొప్పగొప్ప వారిచే
జేలకుజేలు యోగ్యత
వత్తములు పొందియున్నది.

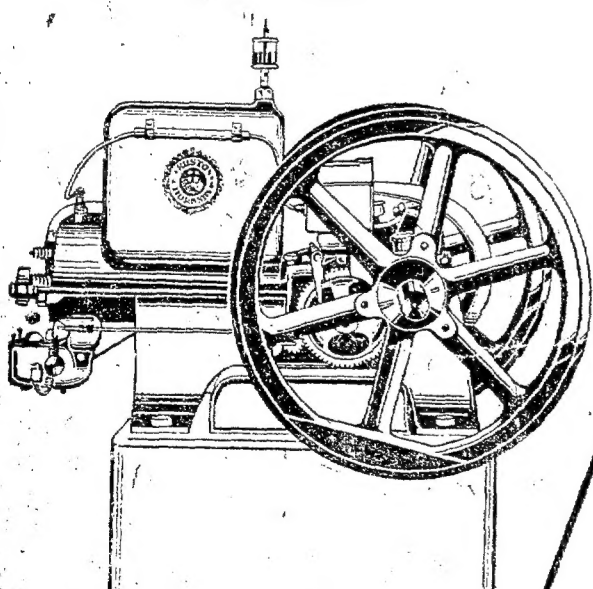
వందభాగ చీజీ చూచి గొప్ప
బాసము గలంగడు.

చక్కని కబ్బితో నహా నీసా 1-8 0-10-0
దబ్బక 1-8 రు 6-4-0 లు.

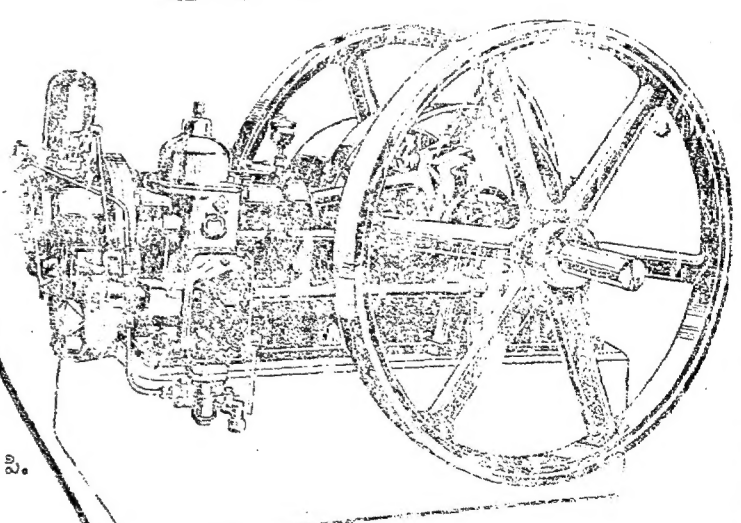
ద్రవీయింట ముఖ్యముగా నుండకనది
అమృతాంజనం దీని

రీ 7 రులు కబ్బితో చూడగా
100. ప్రతిరోడ్డు బాబులు 100.

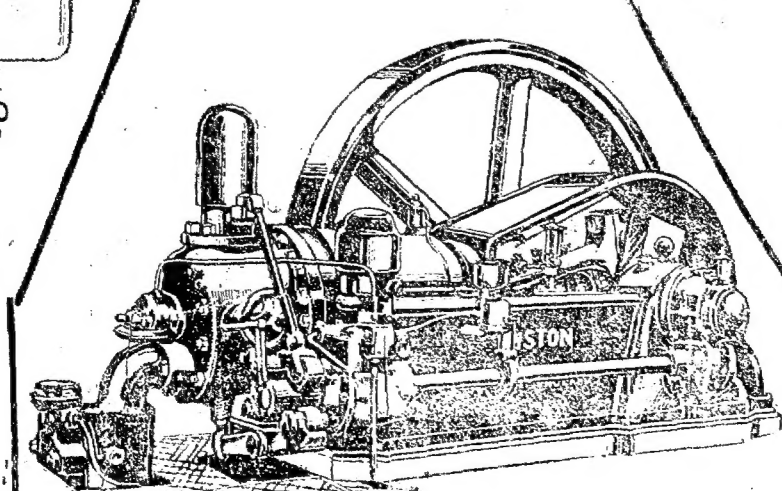
రస్త్ - హార్న్స్ బీ ఆయిల్ ఇంజను
ప్రతి ఒక్కటియు వాటిజాతులలో శ్రేష్ఠమైనవి

పి. ఆర్. టైప్ ఇంజను
పెట్రోలువల్ల ఆరంభించి
కిరసనాయిల్ వల్ల
నడపబడును
పైజలు
24 మొదలు 60 బి. హెచ్. పి.

క్లాసు "యన్"
హాట్ బల్బ్ టైప్
క్రాడ్ ఆయిల్ వల్ల నడచును
పైజలు
30 మొదలు 60 బి. హెచ్. పి.
స్టాక్ ముద్రానుసారము కలదు.

మద్రాసు రాజధాని ఏజెంట్లు:—మ్యాన్సీ అందు కో., లిమిటెడ్., వాయువురంగమదరాసు.

స్వల్పదర! ఫలమధికము!! పూర్తితృప్తి!!!

100 కి 100 గురు సంతృప్తి చెందియున్నాను లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలు

పిల్లలు మొదలు ముసలివారి వరకు అందరి మందము, మలబద్ధము, పడిసెము, దగ్గు, గూరలు, శీతలముచే కాళ్ళు లాగటం, కడుపునొప్పి, పక్కలయందు నొప్పి, ఆహారశీర్ష కాలముందు తలనొప్పి, చలిజ్వరము, జ్వరము, ఇన్ ఫ్లూయెంజా ఇంకను అనేక వ్యాధులను గణపరచును. స్త్రీలు ప్రసవించిన వాడు, స్నానమువాడు (కర్తూరికి బదులుగా) ఈమాత్రలు 4-5 ను, 2-3 తమలపాకులలో నమలి మింగవలెను. సాంక్రామిక రోగులతో నుండవలసినవారు, దినము 1-2 మాత్రలను నేవించిన ఆరోగ్యదృఢాంగు అగుదురు. ఈమాత్రల సీసాతోగల అనుపానపత్రమును చూడుడు. 100 మాత్రలుగల సీసా 1-కి 4 అణాలవంతున ప్రతిదినా

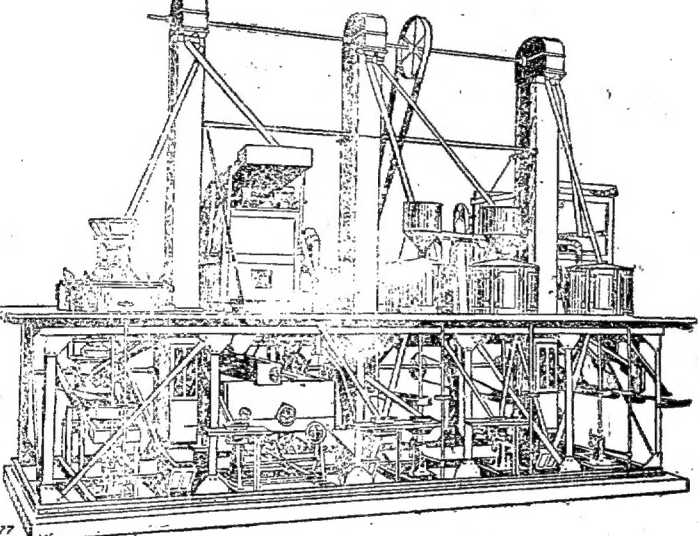
పుత్రావలన దొరకును. పొట్టు మూలకముగా 6 సీసాలు రు 1-8-0, 12 సీసాలు రు 2-12-0, 25 సీసాలు రు 5-8-0.

సారస్వతానందం:- మొదడుకు బలమును కలిగించి, జ్ఞాపకశక్తిని వృద్ధిచేయును గావున, మొదడు దుర్బలమువలన గలిగియుండు సమస్త వ్యాధులను పరిహరించి నరములకు మంచి తాగుడు. కృష్ణదీని కలగజేయును. సంగీతపాటకుల కంఠస్వరమునకు వృద్ధుడుధురత్వము నిచ్చును. పొడనుపొడను ఉత్సాహమునింపును. బలహీనతన స్త్రీలకు నైతికము (నైతికోరు చాల మెత్తగావుండుటవలన) మాట్లాడను నడువనుకాని పిల్లలకు సంతోషింపజేసిడి. 6 జోష్యుల సీసా 1-కి రు 1-0-0. పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.

నూనె - విండి - బియ్యపు మిల్లులు

ప్రపంచముందు ప్రసిద్ధి చెందినవారివల్ల తయారుచేయబడినది
చాలా వృథాముగానుండుటకును చాలాకాలమువరకు తక్కువ పెట్టుబడి, తక్కువ నెలపు, చెడుకుండనుండుటకును పూచీమివ్వబడును. ఎక్కువఫలము నెక్కువాల నిచ్చుటయే యిందులో విశేషము. మీయొక్క ప్రైవేటునుకు మంచి బహుమానము! క్రయజాబితాలు కోరిన పంపబడును!!

మాయొక్క ముఖ్యమైన సామానులు
నూనె తీయు మెషీనులు, పడిగట్టునట్టి ప్రెస్సులు, రోలరు మిల్లులు, విత్తనములు శుద్ధిచేయు మెషీనులు, మాగ్నెట్టును, యెలివేటర్లు, ఆయిలు యింజనులు, బాయిల్ లు.

మాయొక్క ముఖ్యమైన సామానులు
సంపూర్ణమైన రైసు మిల్లు, రైసు హల్లులు, వడ్లు వేరుచేయు సెట్ కేంద్ర శుద్ధిచేయు మెషీనులును

లోకములో ప్రసిద్ధి చెందిన, యెల్ హార్డ్ యొక్క ఫెర్లు ర్సు, లూథరస్టిస్ కలిగినవరులచేత ఆనుదము మొదలైన విత్తనము. ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులోనే వ్రాయవలయును. హిందూదేశమునకు సోత్ విజ్ఞులు:- ఉపయోములకు

THE HOLLAND BOMBAY TRADING Co. Ltd.,
Calcutta Bombay Karachi
Post Box No. 65 204, Hornby Road, Post Box No. 45
ధరలజాబితా వివరములకు:- **THE MADRAS MACHINERY MART,**
1/22, Broadway, Madras. కోరకును.

నాం! ఇనాం!! ఇనాం!!!

వసి విల్లలకు ఇన్ ఫెన్ టోన్

- 1 ఇన్ ఫెన్ టోనును అవుపాలు, బట్టెపాను, మేకపాలు, కన్ డెన్ డ్స్ పొడవపాలు మొదలగు చాటితో కలిపిన తల్లిపాలవలె నగును.
- 2 పసిపిల్లలకు గలుగునట్టి మలబద్ధము, అశీర్ణము, వాయువు, ఈక్కు, జ్వరము దగ్గు మొదలగు వ్యాధులను అటంకపరచును.
- 3 జీరణియ మైట్టియు, పేగులకు సంబంధించిన వ్యాధుల సాటంకపరచుటకు పాలు తాగునట్టి బిడ్డలకు ఇన్ ఫెన్ టోన్ నియ్యవలెను.
- 4 దంతములు వచ్చువచ్చు ఇన్ ఫెన్ టోన్ మిక్చిలి భద్రమైన రక్షణము.

ఏజెంట్లు కావలయును
దాదా అందుకో, మద్రాసు.
ఆప్రికన్ పాఫ్, బెజవాడ.

చెన్నపురి బజారు ఛరలు

1930 సం॥ మార్చి నెల 8-వ తేది శనివారము

1. ధాన్యములు

రెంట్లముసలాలు			
గునుము తెనాలిది	,, వ 45 కలవి రు	12 8 0	13 4 0
నల్లారిది	,, డిబ్బో 42	,, 13 8 0	14 0 0
శీలి	,, డిబ్బో 46	,, 16 0 0	17 0 0
రాచిలు	రా. 164 అస్తా 1-8	,, 8 0 0	8 12 0
శువులు	,,	,, 19 0 0	20 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు అస్తా 1-8 ర 206	,,	12 12 0	14 0 0
గునము	,, డిబ్బో	,, 16 0 0	17 0 0
తెనలు	,, డిబ్బో	,, 14 0 0	16 0 0
మినుములు	,, డిబ్బో	,, 17 8 0	18 0 0
గులపలు	,, 195	,, 7 4 0	8 0 0

3. నూనెవస్తువులు

శువులనూనె కా 1-8	,,	110 0 0	118 0 0
రయ్యు రు 1-8	,,	14 0 0	19 0 0
శీరు సెనగపప్పు కా 1-8	,,	40 0 0	41 0 0
శీరు సెనగనూనె గానాగ కా 1-8	66.95	మినుకూనూనె	
అనుదము కా 1-8		94 0 0	98 0 0

4. దిల్లరవస్తువులు

చాయవకుపు కా 1-8	100 0 0	108 0 0
కురవకుపు	,,	60 0 0 65 0 0
మిరవకాయలు (గుంటూరు) కా 1-8	98 0 0	108 0 0
సెయియాలు	,, కా 1-8	28 0 0 38 4 0
గుంటూరుపొరుకట్టు నీలిమంతు రుబారు 1-8	రు 40 45	
జ్వులు కా 1-8	రు 28 0 0	49 0 0
అస్తా-వక్కిర అస్తా 1-8	,,	25 9 0 26 0 0
దింతిపండు కా 1-8	,,	28 0 0 38 0 0

5. ఇనుము

పట్టారకం కా 1-8	,,	80 0 0	81 0 0
నదిరం	,,	24 0 0	80 0 0
రత్తురం	,,	24 0 0	80 0 0

6. నూలు

కా 20 కెచ్చి నెహాయాది	రు	7 13 0
కా 5 ,, కటారి	,,	4 9 0
కా 23 ,, లా	,,	5 10 0
40 బాబ్బురు 10 బా	,,	9 8 0
కా 20 1/2 రెట్టతేది	,,	6 4 0
కా 40 రాడి	,,	8 7 0
కా 4 రెన్సి కుసీ	,,	4 8 0
44 నాంబో	,,	4 15 0

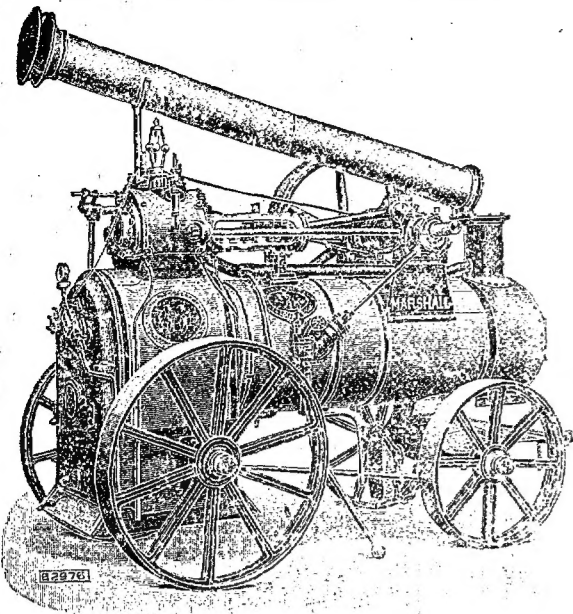
లోహములు

చండి 100 కులం 1-8	రు	54 0 0 56 4 0
అంబారు కులం 1-8	,,	21 18 0 22 0 0
సవరన 1-8		18 12 0
ఇత్తడి కా 1-8	,,	248 0 0 245 0 0
రాగి కా 1-8	,,	328 0 0 380 0 0

7. రంగులు

అతిశీలు స్వీట్లరులాండు అతిశరయిక్ సింహామార్కు		
సిహా 1-డిగ్రీలు 200	రు	47 0 0
,, సిరింగు 1 రు		10
,, 14 రకులు		1 10 0
,, 20 రకులు		1 9 0
,, 60 రకులు		1 8 5
,, 1 అంబారు		1 8 0
రంగులు వ్యాపారకేంద్ర అనగా (బర్ని-రంగు)		3 4 0
రంగు 8 0		1 0 0
రంగు 4		2 0 0

“మార్షల్”

“యస్” తరగతి పోర్ట్లబుల్ స్టీమ్ ఇంజను

నవీన పద్ధతులమీద తయారై,

దృఢముగానుండుటకు, చిరకాలము మన్నుటకు

వీలగునట్లు విశేషాంశములన్నిటిని పొందియున్నది

ఈ ఇంజన్లు రైసుమిల్లులకు, పిండి విసురుడు యంత్రములకు, రాళ్లు తయారొనర్చు యంత్రములకు గానుగ యంత్రములకు తారుపోసి గట్టియొనర్చు యంత్రములకు సెంట్రీఫుగల్ లేక యితర పంపుల, కొయ్యపనియొనర్చు యంత్రములు, ప్రత్తియంత్రములు, యిండ్ల కట్టడ మునకు తదితరములైన పనులకు తగుమైనవి.

M 27 ధరల జాబితాకు వ్రాయుడు

మార్షల్ సన్స్ ఆండు కో., (ఇండియా) లిమిటెడ్.

ఇంజనీర్లు:—

9. సెకండ్ లెన బీచ్, మద్రాసు.

బ్రాంచి — బెజవాడ.

అధ్యక్ష మాధుర్ బాబు గారి

శక్తి బౌషధాలయము

హిందూదేశమంతటిలోను మంచిదియు, చౌకధరలకు, నమ్మకమైనవి దొరకగల ఆయుర్వేద బౌషధాలయము. మద్రాసు బ్రాంచి:—158 బ్రాడ్వే. జి. టి. మద్రాసు.

ఢిల్లీ బ్రాంచి:—చాందినీచౌక్.

రంగూన్ బ్రాంచి:—209, లీవిస్ వీధి.

చ్యవన ప్రాశ:—జలుబు, దగ్గు, తుయ, ఉబ్బసము మొదలైనవాటికి దివ్య బౌషధము ధర 64 తు॥ శేరు 1 కి రు 3/-

సిద్ధమకరధ్వజ:—నరములకు బలమునిచ్చు బౌషధము తులం 1 కి రు. 20/-

మాయొక్క ఉచిత బాబితాకొరకు ఒక ఆణా పోస్టల్ షిప్ పంపుడు.

యం. యం. చక్రవర్తి, బి. వి. ప్రొప్రైటరు ఆండు రిసీవరు.

ఒక బౌషధ వినోదము

సురియు

కలరా నివారిణి

హోమోపతి అరికులేరియనుండి

తయారు చేయబడినది

ప్రస్తుతకాలమునం దున్న వాటిలో ఆహ్వానమైన ఓషధి. కలరాకు, అరిసారమునకు ప్రప్రథమ మోతాదే నుమిచ్చు చున్నట్లు గొప్పవైద్యులచే నిర్ధారణ చేయబడినది. అనుకూలమైన పరలు రు. 0-15-0, 1-12-0, 3-4-0.

ఫార్మికొలాజికల్ రిసెర్చి ఇన్ స్టిట్యూట్

బొంబాయి నెం. 504, మద్రాసు, పి. టి.

అపూర్వమైన రకము

సీమకమలములకు, మణులకు

న్యాయమైన ధరల చొప్పున

ఈ దినుషవిలాసమునకు వ్రాయుడు, లేక ఖుద్దున మీకే సంబంధము. 187-8

పురుషోత్తందాసు, హరిలాల్ డేసన్

కలెనియానము “పిపల్” ఫోను నెం 8477

పార్కులెను, మద్రాసు.

చ్యవన ప్రాశలేహ్యము

తుయ-దగ్గు-ఉబ్బసము-అశీర్గము-కఫము-పురాణ జ్వరములు-మొదలగు వ్యాధులను ఖండించి బలమును కలిగించు బౌషధములలో యొత్తముయినది. 6

20 తులము దుచ్చి రు 1-4-0 పి. టి. చార్జిత్ర త్రేయము

పి—సి—వ అందుకంపెని,

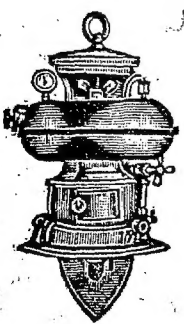
ఆయుర్వేద సమాజం పెరిచేస్ నెల్లూరుజిల్లా.

మీకు కావలసిన గ్లాసు సామానులు దీపములు వగైరాలకు

మావద్దకు దయచేయుడు

మీకవసరమైనవి తీసుకొనుటకు

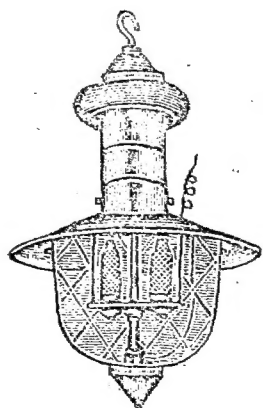
మేము సహాయము చేసెదము

మాకు వ్యాపారమునందు ప్రత్యేక అనుభవ ముండుటచే. మీకష్టములను మేము నివర్తించేయ గలము, సంవత్సరమునందంతటను మావద్ద గొప్ప స్టాకు యుండును.

సవరించబడిన మాధరలకు వ్రాయుడు:—

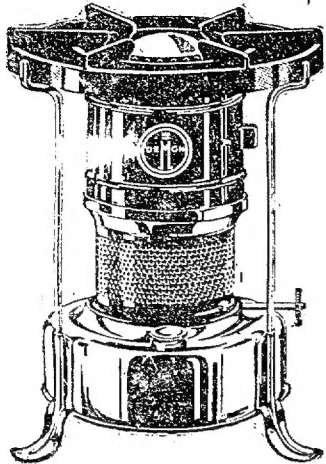
మెసర్స్ అల్లిమహమెడ్ జిన్నా అండ్ కో., రత్నబజారు, మద్రాసు.

డిమన్ మార్కు
డెమన్

అగ్ని మైన నంట కుఱయోగము "స్టవ్"

సామాన్య కిరసనాయిలు యాచిగామారి, స్వచ్ఛమైన ఊదారంగల మంటలు ఎక్కువ వేడితో నడుండును. ఈ వెన్నెదనము పృథాబోక, సరిగా పాత్ర కిందనే యుండగలదు. కొద్దిసేరలో కుల్లమైన, చక్కనిభోజనము, ఒక పిండు నూనెతో 6 గంటలకాలము కాచుటలేక వంటచేసుకొనవచ్చును.

కష్టములేదు. పంపుకొట్ట యవసరములేదు. మసిలేదు. పొగలేదు.

సామాన్య ల్యాంపు మాదిరి ఉపయోగించవచ్చును.

సులభముగ తీసికొని వెళ్లదగియున్నది.

క్రిందివారివద్ద దొరక గలదు:—

నెం. 49:—గట్టి ఇల్లకీపాత్రలకి, ప్రకారమైన ఎనామెల్ బాజిగలది.

మొనర్రు: పాపల్ జూబ్ అండ్ బ్రదర్స్, గ్లాస్ వేర్ వర్కరులు, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

బ్రాంచి:—11, ఈవినింగ్ బజారు రోడ్డు.

"డెమన్" పనిచేయునపుడు చూడుడు.

అభివృద్ధిచే ప్రజాభిమానమును నిరూపించునన్న విషయము హిందూ వేశపు మిక్కిలి గొప్ప లైఫ్ అయ్యారెచ్చు కంపెనీ,

ట్రై రి యం టు ల్

మొక్క ప్రత్యక్షితి నల్ల విజ్ఞులముగ ఉపయోగపడుచున్నది.

అభివృద్ధి

పాతల వ్యాపారము

క్రిమియం ఆదాయం

1925 ... రు. 296	లక్షలు	1925 ... రు. 93	లక్షలు
1926 ... రు. 291	"	1926 ... రు. 106	"
1927 ... రు. 468	"	1927 ... రు. 122	"
1928 ... రు. 585	"	1928 ... రు. 140	"

ప్రజాభిమానమే అభివృద్ధికరమైన లాభములను చేకూర్చుచున్నది.

పూర్తి శీఘ్రపట్టాలపై వినోదము ప్రకటించబడును.

1921 ... 1000-కి సంవత్సరమునకు రు. 70		1924 ... 1000-కి సంవత్సరమునకు రు. 22½
		1927 " " " 25

గ ను క

మీరు మీ జీవితములు భీమాచేయుటకై మొదటిసారి లేక మరియొకసారి ప్రయత్నించునప్పుడు

ప్రజా లాభమును బడసివెట్టియు, అభివృద్ధిలోనన్న ఈ ఆఫీసునకు వచ్చిన

మీకు లాభకర మగును.

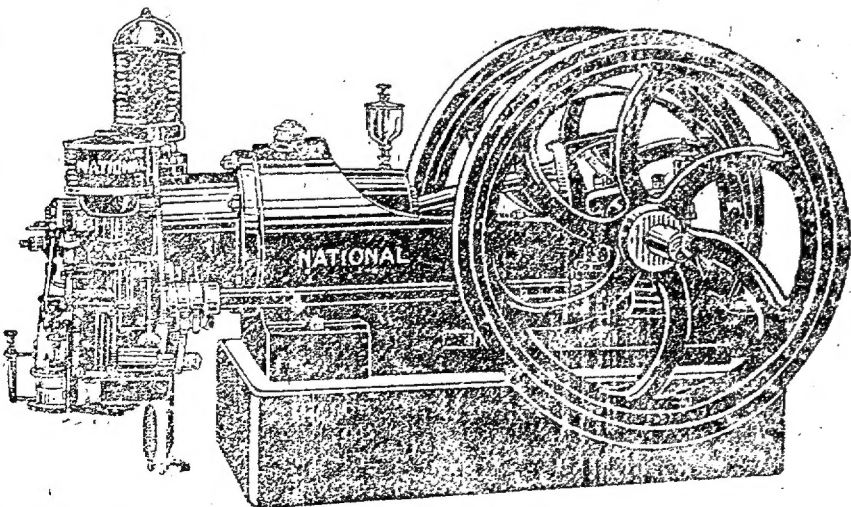
పూర్తి వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు

T. SAMBASIVAN, ACTING BRANCH SECRETARY, ORIENTAL BUILDINGS. POST BOX No. 8, MADRAS.

Bangalore Branch: No. 1 South Parade, Bangalore Trivandrum Branch: Trivandrum VIZAGAPATAM SUB-BRANCH, VIZAGAPATAM TRICHINOPOLY SUB-BRANCH, TRICHINOPOLY.

నేషనల్ గాస్ ఇంజిన్ కో., లిమిటెడ్., ఆంధ్ర - అంధ్రాలైన్, ఇంగ్లాండు.

నేషనల్ ట్యూబ్ స్టార్లింగు క్రూడ్ - ఆయిల్ ఇంజనులు

నమ్మక మైనవి

మితవ్యయ మైనవి

సులభమైనవి

చౌకరకపు చము

రులు అతితక్కువగా

ఖర్చుగును. పనిచేయు

నట్టి భాగములు

కొన్ని యేకలపు.

నిర్మాణమునందు మిక్కిలి విలువగల పస్తువులే ఉపయోగింపబడియున్నవి.

ఆల్ వెడ్ హార్ బెర్టు (ఇండియా), లిమిటెడ్.,

ఏజంట్లు:— పారి. & కో., లిమిటెడ్.,

ఫస్టు లైను బీచ్, మద్రాసు

Sub Agents: THE ANDHRA ENGINEERING Co., BEZWADA for Ganjam, Vizagapatam, Godavary, Kistna, Guntur District.

త్వరపడుడు! కొలది ప్రతులేగలవు.

ఇకను మోసములకు భయపడ నక్కరలేదు

మతివంచన దీపిక.

జెమ్మి 250 పేజీలు, 16 చిత్రపటములు 20 విధముల విషయములు నిండియున్నది. రూ. 1-4-0 పోస్టు ఖర్చు ప్రత్యేకము.

ప్రపంచవంశకుల మాయాబాలము బెలుపునట్టి యిట్టి గ్రంథ మిదివర కాంధ్రమున వెలువడి యుండలేదు. క్రొత్త క్రొత్త విధములగు వంశము విస్తరించుచున్నవి. వ్యాపారము, వ్యవసాయము, ఉద్యోగము, న్యాయస్థానము, దేవాలయము, విద్య, వైద్యము, మాంత్రికము, జ్యోతిషము, సోద, రైలు, స్త్రీమణి, ఇది యది యననీల ఎప్పుట జూచినను మోసచింత ప్రబలి యున్నది. నిర్వంచకు లిట్టి మోసములకు లోనై పరితపించుచున్నాడు. ఇట్టివారి మోసముల యొక్క రహస్యములను ఇందు చక్కగ వర్ణింపబడియున్నది. దీని చదువుటవలన నిర్వంచకులు వంశకులకు లోబడక తప్పించుకొనవచ్చును.

చిరునామా:—ఆనందబోధిని ఆఫీసు, 6, వెంకటేశమస్త్రి వీధి, మద్రాసు

మీ జబ్బులకు?

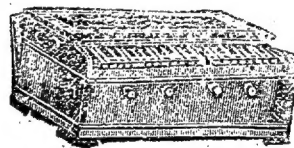
నవీన జర్నలుచికిత్సను

పోందుడు. దీనిలో భీతి కలిగించు ఇంజక్షన్లును ఆపక వనులున్న లేవు. క్రియలు అత్యద్భుతము. దూరదేశములందుండువారుగూడ సులభముగా పొందగలిగిన చికిత్స. అలోచించక వివరములకు వ్రాయుడు.

DR. P. NAGARAJA RAO, M.D., (Bio)
40, Central Avenue, Calcutta.

B. HARRY & SONS.,

HARMONIUM MANUFACTURERS,

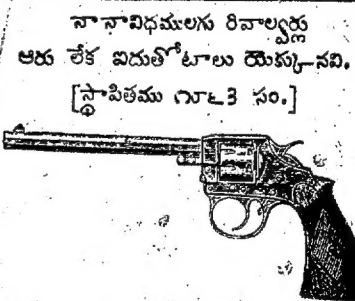

టోకుగాను చిల్లరగాను మారే తయారు చేయబడు హార్మోనియములు కలకత్తా యందుండు యన్ని కంపెనీల కంటే చౌకగను, మొత్తము

గను, చిల్లరగను కూడ దొరకగలవు. అన్ని విధములైన హార్మోనియములకు కావలసిన భాగములు దొరకును.

ఉచితముగ దొరకు క్యాటలాగు కొరకు వ్రాయుడు.

50, PREM CHAND BORAL STREET, Calcutta.

ధరలు సరసము
క్యాటలాగు ఉచితము

నాళము 32, 38, 36 అంగుళములలో దొరకును. చిన్నవి జేబులో పెట్టుకోగలిగినవికూడ దొరకును.

యం. వి. రామానుజం శెట్టి అందు కంపెనీ,

నెం. ౧౨ బ్రాడ్వే మద్రాసు.

ఆయుర్వేదభూషణ నోరో రామశాస్త్రిలవారి

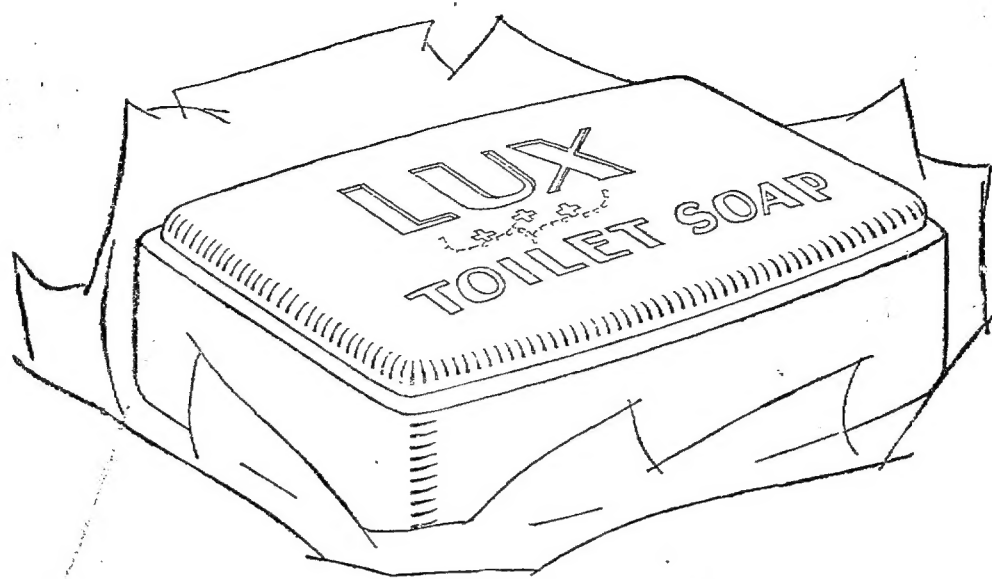

శిల్పములకు చదువలను వృద్ధిచేయును. అన్ని పాఠశాలలో దొరకును

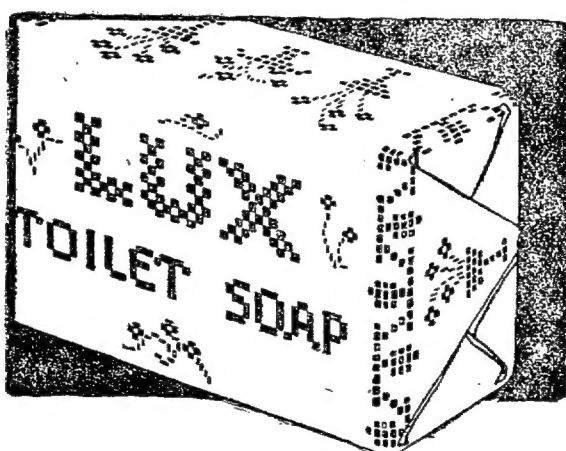
వెల బుడ్డి 1-8 రు 1-8.

ఆయుర్వేద నిలయము (రిజిస్టర్డ్) బెజవాడ.

ఇది మృదువైనది, పాల
రంగువలె నుండు నురుగు
మీ చర్మమును యౌవన
ముగా నుంచును.

LTS. 28-146 I.

LEVER BROTHERS LIMITED, PORT SUNLIGHT, ENGLAND.

చిల్పిన్సు న్యూస్

ఎగర్బు రోడు, డిల్లీ

ఇదియొక సచిత్రమాసపత్రిక. ఆంగ్ల భాషలో వెలువడుచున్నది. 1980 జనవరి నెలలో వెలువడిన ఏడవసంపుటము మొదటిసంచిక నందుకొంటిమి. పాలు సందారెండు రూపాయలు. డాక్టరు ఆనిబిసెంటు కళిన్స దంపతులు, నెహ్రూ కుటుంబమువారు మున్నగు విద్యాధికులు పెక్కుమంది యీపత్రికకు వ్యాసములను వ్రాయుచున్నారు. విదేశములనుండి గూడ కొందరు వ్యాసములను పంపుచున్నారు. ఈ పత్రికకు భారతీయులును పాశ్చాత్యులునుగూడ విశేషముగా నున్నారు. ఇది చాల విఖ్యాతమైన పత్రిక. సంపాదకీయవర్గమునందు గూడ విద్యాధికులు పాశ్చాత్యులను భారతీయులను పలువురున్నారు. ఎన్. ఎం. ఎమెర్లీ, ఏ. హమీదాబీగారిభార్య, పండిత అనంతనారాయణ, బి. ఏ. ఎల్. టి. ఆర్. రామకే. ఆర్. ఎన్. నారాయణులు. ఏ గార్లు సంపాదక వర్గమునందున్నారు. పండిత జనహరిలాలు నెహ్రూగారి పట మిసంచికలో కలను. జనహరిలాలుగారి జీవిత చరిత్ర, ప్రేమ కలహము, భారతీయ వైతికల విద్య, డాక్టరు బిసెంటుగారు వ్రాసినది, జీవితసాఫల్యము, మాతృదేశ సేవ మున్నగు వ్యాసములను బిడ్డలకుఆకర్షకములగు పెక్కుచిన్న కథలుగూడ నిందు గలవు. ఇది జాతీయ పత్రిక. దేశాభివృద్ధి కొరకు పాటుపడుచున్నది. సంచికాగితముమీదపక్కగముద్రింపబడెను.

శ్రీ మహాశివరాత్రి-ఖద్దరుప్రభ

తెనాలి తాలూకా మేటపాలెమునందలి 'యనకసమితి' నాగు కొంతకాలమునుండి అత్యుత్సాహముతో పరిసరగ్రామములందును స్వగ్రామమునందును, ఖద్దరుప్రచారము చేయుచు కాంగ్రెసాదేశానుసారము మిలదీక్షతో పనిచేయుచున్నారు. క్రిందటి నెల 26 తేదీన గ్రామమునందలి ప్రముఖులగూర్చి సభ జరిపి కాంగ్రెసు తీర్మానముల విశేషకరించి జనవరి 18 తేదీన ఆంగ్ల దినపత్రికయందు ప్రకటింపబడిన మహాశివరాత్రి ఆదేశము వినిపించి సమస్త కాంగ్రెసుతీర్మానముల వికలంకముగా నాచూరింపజేసిరి. జాతీయపతాకము నెలకొల్పిరి. నాటినుండియు ప్రజల చునముల నుద్దీపనముగలిగి గ్రామమునందలి గాలుముల సంఖ్య విరివియగుచున్నది. ఈ సందర్భమున, కావూరి నెంకటప్పయ్య కొండా బాలవెంకయ్యగార్లు నేటి ముతిపాత్రము.

ప్రస్తుతము, మహాశివరాత్రి సందర్భమున గ్రామస్తుల ధోర్వాలునలన ఖద్దరుప్రభ నిర్మించి అందును గాల్పుచుండు కావూరి నెంకటప్పయ్యగారు నూలునడువచుండగా అహింసాయంత్రములు కాంతియుక్తములు నగు స్వాతంత్ర్యసమరమునకు తమసంసిద్ధతను వెల్లడించునట్లు జయజయధ్వజములతోడను మాతృభక్త్యుద్దీపకములగు జాతీయగీతములతోడను గ్రామసంక్షేరము గావించుచు నుంటూరు తాలూకా వేజెండ్ల గ్రామ సమీపమున వెలసియున్న శ్రీ జ్యోతిర్లింగస్వామివారి యుత్సవమునకు జని అయ్యుత్సవము వీక్షింప నేతెంచిన పాటకజరిమునకు సహితము స్వాతంత్ర్యయోధుల క్రి ప్రబలిల్లునట్లునర్పి నారాత్రియంతయు, అహింసయు తారకసంక్రమితవలె బొనర్చుచు, జాగరణమునల్పి మరునాడుదయమున గ్రామాదులయందు ఖాదీప్రచారము గాంపుచు, తిరిగినచ్చిరి. ఈ సందర్భమున మునారు 100-0-0 మారురూపాయలు విలువగల ఖాదీవిక్రయముజరిగెను. ధాదాపు చూడునెంకలమండికి అన్నప్రదానము నలుపబడెను.

పెళ్ళూరి నెంకటకృష్ణయ్య.

కందుకూరు

సోమేశ్వర సంస్కృత పాఠశాల

ఈ పాఠశాల యిచట గత 8 సంవత్సరములుగా పనిచేయుచున్నది. ఇందుప్రస్తుత మిరువురు పాఠ్యాధ్యాయులును 16 గురు విద్యార్థులునుకలరు. ప్రారంభ తరగతులనుండి ప్రవేశపరీక్ష వరకు శిక్షణ యియ్యబడుచున్నది. పాశ్చాత్యభాగమున కాకుంజెలము నైషధము, వేణీసంహారము నీలకంఠవిజయ, ప్రతాపరుద్రీయము లను నేదభాగమున పండితకర్మలనుండి క్రమాంతరములవరకును బోధించుచున్నారు. పాఠశాలను స్పృద్ధిలోనికి తేగలందులకుగాను యిటీవలనే పలుకుబడిగల కమిటీ ఏర్పడి విరాళములను సమకూర్చుచున్నారు.

2 తేదీన కమిటీవారు సమావేశమై నెల్లూరు బ్రహ్మచర్య కుర్వో సంఘాధ్యక్షులగు శ్రీ శ్రీసత్యతానంద సరస్వతీస్వామిలవారు యిటీవల పరీక్షించి పాఠితోషికముల నీయనలసదిగా పంపిన రు 20-12-0 లును వేదోపాధ్యాయులకును మరియువురు విద్యార్థులకును యిచ్చి స్వామివారికి తమ కృతజ్ఞతను తెలిపిరి.

ప్రస్తుతమున్న వసతులనుబట్టి వెంటనే 5గురు విద్యార్థులను చేర్చుకొనుటకు కమిటీవారు తీర్మానించిరి. వీరికి కమిటీవారు భోజనసరిని ఏర్పాటుచేయుదురు. చేరదలచువిద్యార్థులు వెంటనే తమమోదకర్తలద్వారా పాఠశాలాధ్యక్షులపేర దరఖాస్తులు పంపవలెను.

(ఒక విలేఖరి)

ప్రశ్న

భవిష్యత్తును గురించిన ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు రు. 1-0-0. వై ప్రతిప్రశ్నకు రు. 0-4-0. ప్రశ్న వ్రాయుకాలమును తెలుపవలెను. వి. పి. 0-4-0 అవును.

గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, తిరు త్తణి. P. O.

ప్రభుత్వము కార్మికవివాదముల పరిష్కారము

కార్మికులను ప్రాసిక్యూటు చేయుటకంటె ప్రభుత్వమువారి చేయవలసినదా?

"లేదు" అని లేబరు కమిషనరు జవాబుచెప్పటం సాక్ష్యమును సేకరించు కార్మికనాయకునిపై

144 సెక్షను ప్రయోగము

మదరాసు, మార్చి 7- కార్మికుల స్థితిగతుల నారాయణుడు నియమింపబడిన రాయలు కమిషనువారి రియూమము 11 గంటలకు 11.30 గంటల వరకు శ్రీనివాసకృష్ణగారి యజమాన్యమున తిరిగి సమావేశమైనపుడు, చెన్నపురి ప్రభుత్వ కార్యదర్శియగు "లీబర్" గారును, లేబరు కమిషనరుగై గోగారును సాక్ష్య మొసగిరి.

వి. శ్రీనివాసకృష్ణగారి ప్రశ్నలకు లీబర్ గారు ప్రభుత్వ తరముననుకూలముగా గృహ పరిశోధన విషయమున ప్రభుత్వమువారి కెట్టివిధానమును లేదనియు, వారి గృహపరిశోధనల గురించి పరిశీలించవలసిన బాధ్యత ఎవరిపై నున్నదో దనకు తెలియదనియు నుడివీరి. మునిసిపలు పట్టణములయందు కూలీలకు గృహ పరిశోధనల నేర్పరుచుటకు నిర్దేశము విధాన మెట్టియును లేదు. నిమ్మ జాతుల వారికి గృహపరిశోధన గల్గించుట "లేబరు" కాళువారి విధులలో నొకటి. ఇందుకుగాను కావలసినవారి కుచితముగ నివేశనగృహములును, తేలికపట్టీలకు బుగములును నొకటవలెనున్నవి. కూలీలకు గృహపరిశోధనల నేర్పరుచుటకు కార్మికరక్షణసమితి ప్రభుత్వమువారు ధనసహాయమునకర్పించినదియు, లేనిదియు నేను చెప్పలేను. అని లీబర్ గారు నుడివీరి.

శివరావుగారి ప్రశ్నకు సాక్షి ప్రభుత్వ తరముననుకూలముగా కార్మికులను గల వివాదముల నివారించుట మీకాళువారి పనియాలేక 'హి ఆర్డరులకాళువారి పనియా?

సా:—పని మాకాళువారు గూడ సంబంధించినదే.

ప్ర:—క్రి.ప్రా.కో. 144 చ సెక్షను ఏ ప్రశ్నలపై ప్రయోగింపబడినపుడు మీకాళువారిని గూడ సంప్రదించుట గలదా?

సా:—నాకు తెలియదు.

ప్ర:—మీకాళువారి నెప్పుడును సంప్రదింప లేదా?

సా:—లేదు.

ప్ర:—మధురలో నీ సెక్షను ప్రయోగించినపుడు మీ ముఖ్య సంప్రదించిరా?

సా:—లేదు.

ప్ర:—మధురయందు 144 వ సెక్షనుక్రింద నిషేధింపబడిన కార్మికనాయకుడు, తాను కట్టి విషయములను దాఖలుచేయుటకుగాను కార్మికులస్థితిగతుల పరిశీలించుటకు వెచ్చించిన, పిటిషను దాఖలుచేసిన విషయమును, దానిని మేజిస్ట్రేటు నిరసించిన విషయమును మీకు తెలియదా?

సా:—నాకా విషయము తెలియదు.

శివరావుగారు:—పాపనాశం కార్మికుల సమ్మె జరుగుచున్నపుడు, లేబరు కమిషనరు, మధురయందే యుండెనా? లేబరు కమిషనరువచ్చి సదరు వివాదమునకు జోక్యము చేయకొని పరిష్కరింప వలసిన కార్మికుల లేబరు కమిషనరును గోరిరి. అతడెందు జోక్యము కలిగించుకొనెనా?

సా:—లేదు.

ప్ర:—మీరు దాఖలుచేసిన వాజులములో "లేబరు" యూనియను శాసనమును సరించినపుడు, ఇతరులు యూనియనునందు జోక్యము గలిగించుకొని కార్మికులకు తమ రాజకీయ కార్యములకు పయోగించుకొనవలెనని లేబరు కమిషనరును గోరిరి. అతడెందు జోక్యము కలిగించుకొనెనా?

సా:—లేదు.

ప్ర:—మీరు దాఖలుచేసిన వాజులములో "లేబరు" యూనియను శాసనమును సరించినపుడు, ఇతరులు యూనియనునందు జోక్యము గలిగించుకొని కార్మికులకు తమ రాజకీయ కార్యములకు పయోగించుకొనవలెనని లేబరు కమిషనరును గోరిరి. అతడెందు జోక్యము కలిగించుకొనెనా?

సా:—లేదు.

ప్ర:—మీరు దాఖలుచేసిన వాజులములో "లేబరు" యూనియను శాసనమును సరించినపుడు, ఇతరులు యూనియనునందు జోక్యము గలిగించుకొని కార్మికులకు తమ రాజకీయ కార్యములకు పయోగించుకొనవలెనని లేబరు కమిషనరును గోరిరి. అతడెందు జోక్యము కలిగించుకొనెనా?

సా:—లేదు.

ప్ర:—మీరు దాఖలుచేసిన వాజులములో "లేబరు" యూనియను శాసనమును సరించినపుడు, ఇతరులు యూనియనునందు జోక్యము గలిగించుకొని కార్మికులకు తమ రాజకీయ కార్యములకు పయోగించుకొనవలెనని లేబరు కమిషనరును గోరిరి. అతడెందు జోక్యము కలిగించుకొనెనా?

సా:—లేదు.

ప్ర:—మీరు దాఖలుచేసిన వాజులములో "లేబరు" యూనియను శాసనమును సరించినపుడు, ఇతరులు యూనియనునందు జోక్యము గలిగించుకొని కార్మికులకు తమ రాజకీయ కార్యములకు పయోగించుకొనవలెనని లేబరు కమిషనరును గోరిరి. అతడెందు జోక్యము కలిగించుకొనెనా?

సా:—లేదు.

ప్ర:—మీరు దాఖలుచేసిన వాజులములో "లేబరు" యూనియను శాసనమును సరించినపుడు, ఇతరులు యూనియనునందు జోక్యము గలిగించుకొని కార్మికులకు తమ రాజకీయ కార్యములకు పయోగించుకొనవలెనని లేబరు కమిషనరును గోరిరి. అతడెందు జోక్యము కలిగించుకొనెనా?

సా:—లేదు.

ప్ర:—మీరు దాఖలుచేసిన వాజులములో "లేబరు" యూనియను శాసనమును సరించినపుడు, ఇతరులు యూనియనునందు జోక్యము గలిగించుకొని కార్మికులకు తమ రాజకీయ కార్యములకు పయోగించుకొనవలెనని లేబరు కమిషనరును గోరిరి. అతడెందు జోక్యము కలిగించుకొనెనా?

సా:—లేదు.

ప్ర:—మీరు దాఖలుచేసిన వాజులములో "లేబరు" యూనియను శాసనమును సరించినపుడు, ఇతరులు యూనియనునందు జోక్యము గలిగించుకొని కార్మికులకు తమ రాజకీయ కార్యములకు పయోగించుకొనవలెనని లేబరు కమిషనరును గోరిరి. అతడెందు జోక్యము కలిగించుకొనెనా?

సా:—లేదు.

ప్ర:—మీరు దాఖలుచేసిన వాజులములో "లేబరు" యూనియను శాసనమును సరించినపుడు, ఇతరులు యూనియనునందు జోక్యము గలిగించుకొని కార్మికులకు తమ రాజకీయ కార్యములకు పయోగించుకొనవలెనని లేబరు కమిషనరును గోరిరి. అతడెందు జోక్యము కలిగించుకొనెనా?

సా:—లేదు.

ప్ర:—మీరు దాఖలుచేసిన వాజులములో "లేబరు" యూనియను శాసనమును సరించినపుడు, ఇతరులు యూనియనునందు జోక్యము గలిగించుకొని కార్మికులకు తమ రాజకీయ కార్యములకు పయోగించుకొనవలెనని లేబరు కమిషనరును గోరిరి. అతడెందు జోక్యము కలిగించుకొనెనా?

సా:—లేదు.

ప్ర:—మీరు దాఖలుచేసిన వాజులములో "లేబరు" యూనియను శాసనమును సరించినపుడు, ఇతరులు యూనియనునందు జోక్యము గలిగించుకొని కార్మికులకు తమ రాజకీయ కార్యములకు పయోగించుకొనవలెనని లేబరు కమిషనరును గోరిరి. అతడెందు జోక్యము కలిగించుకొనెనా?

సా:—లేదు.

ప్ర:—మీరు దాఖలుచేసిన వాజులములో "లేబరు" యూనియను శాసనమును సరించినపుడు, ఇతరులు యూనియనునందు జోక్యము గలిగించుకొని కార్మికులకు తమ రాజకీయ కార్యములకు పయోగించుకొనవలెనని లేబరు కమిషనరును గోరిరి. అతడెందు జోక్యము కలిగించుకొనెనా?

సా:—లేదు.

ప్ర:—మీరు దాఖలుచేసిన వాజులములో "లేబరు" యూనియను శాసనమును సరించినపుడు, ఇతరులు యూనియనునందు జోక్యము గలిగించుకొని కార్మికులకు తమ రాజకీయ కార్యములకు పయోగించుకొనవలెనని లేబరు కమిషనరును గోరిరి. అతడెందు జోక్యము కలిగించుకొనెనా?

సా:—లేదు.

కావలెను

శలుకుబడి, నమ్మకము, ఉదారస్వభావముగలవారు, "యూనివర్సల్ మ్యూజియల్ ఎయిడ్ అండ్ ఫూడ్ ప్యాస్ అసోసియేషన్ లిమిటెడ్" తరపున ఏజెంట్లుగ నుండి ప్రతి పట్టణమందును బీద గృహమును, పిండరహితులను ఏర్పాటుచేయుటకు కావలయును. వేతనము యోగ్యతలనుబట్టియు, చేయు పనినిబట్టియు ఏర్పాటుచేయబడును. వెనుకటి యనుభవమును తెలుపుచు, యోగ్యతా పత్రములతో ప్రస్తుతము చేయుచున్న పని తెలుపుచు దరఖాస్తులను, మిస్టర్ ఎమ్. ఎల్. నాగన్న, చీఫ్ ఆఫ్ఫీస్, 289, తంబుచెట్టివీధి, బార్డి టౌన్, మద్రాసు. కు పంపవలయును.

10 పానులు పెరిగితిని

యమ్. యన్. రాఘవేంద్రరావుగారు, రెజిమెంటులు బజారు, సికింద్రా బాదునుంచి 5-12-29 న వ్రాయునది:—

మీ జీవామృతమును నేవించుటచేత తృప్తికరముగ ఆరోగ్యమును బాందిన అసంఖ్యాకులలో నేనొకడను. నేను జీవామృతమును రెండు సీసాల నేవించితిని. నాతూకము 10 పానులు హెచ్చినది. మీ జీవామృతము నిస్సంశయముగ బలహీనుల పాలిటి దివ్యామృతము.

జీవామృతము

ఎల్లబొషధ విక్రేతలయొద్దను దొరకును కేటలాగు ఉచితము. సీసా 1 కి రూ. 3-4-0

ఆయుర్వేదాశ్రమము

151, గోవిందప్పనాయకవీధి, తపాలుపెట్టె నెం. 287, మద్రాసు.

సా:—ఇతరులలో కొందరు బాధ్యత నెరిగిన వారుండవచ్చును, బాధ్యత నెరుగనివారు మరికొందరుండరు.

క్రిష్ణగారు:—మా కమిషనువారి యెడల నుంచుటకు సాక్ష్యమును సేకరించుచున్న కార్మిక నాయకునిమీద మధుర జిల్లా కలెక్టరు 144 సెక్షను క్రింద నిషేధపు ఆర్డరును జారీ చేయుటయును ఆ విషయమును, లేబరు కమిషనరునకు తెలిపకుండ, ప్రభుత్వము వారికి రహస్యముగ నివేదిక నంపుటయును చాల విచిత్రముగ నున్నది.

ప్రభుత్వమునా రానివేదికపై నేమిచూచి దీసికొనిరి.

సా:—నేను సరిగా చెప్పలేను.

ప్ర:—రాయలు కమిషనువారి ప్రశ్నలపై యజమానులకును కూలీలకును బాగుగ వెల్లడి చేయుటకు ఏమి చర్యదీసితిని?

సా:—నానికి చాలప్రతులను దీయించి పంచికెట్టితిని.

ప్ర:—నానిలో నొక ప్రతిని, మధురకలెక్టరునకు మధుర జిల్లా యజమానులకునుగూడ పంపితిరా?

సా:—ప్రజల కీర్షనయును తెలియజేయు పనిని, వార్తాపత్రికలగూడ చేసినవలెనని.

సర్ విక్టరు సానునుగారు:—ఏయే పారిశ్రామికములకు, కార్మికులకు, ప్రశ్నలపై అందజేయుటచే నోడలను నొక జాబితాను పంపవలసినది కమిషనువారు గోరిరి. పంపితిరా?

సా:—పంపితిమి.

ప్ర:—మధురమిల్లు కూలీలగూడ నొక ప్రతిని అందజేయుట, మిల్లయజమానులకు పంచిదిగదా?

సా:—అందుచేత వారికి పంపలేదో విచారణ చేయించెదను.

ప్ర:—ప్రస్తుతమున్న నిర్మాణము, వివాదముల సంప్రదికరముగ నివారించగలుగుచున్నదా?

సా:—ఈ ప్రశ్నకు సరియగు జవాబు చెప్ప వలెలేదు.

లేబరు కమిషనరు సాక్ష్యము

లేబరు కమిషనరు జె. గోగారు శివరావుగారి ప్రశ్నలకు సమాధానము చేయుచు రాజకీయముల చర్చింపబడవలెనని మరణమీద నొకటి రెండు కార్మికసభలకు హాజరైతిని తెలిపెను.

ప్ర:—ఆ రెండుసభలకు మీరుగాని, మీమిత్రులూ యుద్ధాగమనమున మీరుగాని కార్మికులసభలకు హాజరైతిరా?

సా:—అవును.

ప్ర:—మీరు దాఖలుచేసిన వాజులములో "లేబరు" యూనియను శాసనమును సరించినపుడు, ఇతరులు యూనియనునందు జోక్యము గలిగించుకొని కార్మికులకు తమ రాజకీయ కార్యములకు పయోగించుకొనవలెనని లేబరు కమిషనరును గోరిరి. అతడెందు జోక్యము కలిగించుకొనెనా?

సా:—లేదు.

ప్ర:—మీరు దాఖలుచేసిన వాజులములో "లేబరు" యూనియను శాసనమును సరించినపుడు, ఇతరులు యూనియనునందు జోక్యము గలిగించుకొని కార్మికులకు తమ రాజకీయ కార్యములకు పయోగించుకొనవలెనని లేబరు కమిషనరును గోరిరి. అతడెందు జోక్యము కలిగించుకొనెనా?

సా:—లేదు.

ప్ర:—మీరు దాఖలుచేసిన వాజులములో "లేబరు" యూనియను శాసనమును సరించినపుడు, ఇతరులు యూనియనునందు జోక్యము గలిగించుకొని కార్మికులకు తమ రాజకీయ కార్యములకు పయోగించుకొనవలెనని లేబరు కమిషనరును గోరిరి. అతడెందు జోక్యము కలిగించుకొనెనా?

సా:—లేదు.

ప్ర:—మీరు దాఖలుచేసిన వాజులములో "లేబరు" యూనియను శాసనమును సరించినపుడు, ఇతరులు యూనియనునందు జోక్యము గలిగించుకొని కార్మికులకు తమ రాజకీయ కార్యములకు పయోగించుకొనవలెనని లేబరు కమిషనరును గోరిరి. అతడెందు జోక్యము కలిగించుకొనెనా?

సా:—లేదు.

ప్ర:—మీరు దాఖలుచేసిన వాజులములో "లేబరు" యూనియను శాసనమును సరించినపుడు, ఇతరులు యూనియనునందు జోక్యము గలిగించుకొని కార్మికులకు తమ రాజకీయ కార్యములకు పయోగించుకొనవలెనని లేబరు కమిషనరును గోరిరి. అతడెందు జోక్యము కలిగించుకొనెనా?

సా:—లేదు.

ప్ర:—మీరు దాఖలుచేసిన వాజులములో "లేబరు" యూనియను శాసనమును సరించినపుడు, ఇతరులు యూనియనునందు జోక్యము గలిగించుకొని కార్మికులకు తమ రాజకీయ కార్యములకు పయోగించుకొనవలెనని లేబరు కమిషనరును గోరిరి. అతడెందు జోక్యము కలిగించుకొనెనా?

సా:—లేదు.

ప్ర:—మీరు దాఖలుచేసిన వాజులములో "లేబరు" యూనియను శాసనమును సరించినపుడు, ఇతరులు యూనియనునందు జోక్యము గలిగించుకొని కార్మికులకు తమ రాజకీయ కార్యములకు పయోగించుకొనవలెనని లేబరు కమిషనరును గోరిరి. అతడెందు జోక్యము కలిగించుకొనెనా?

సా:—లేదు.

ప్ర:—మీరు దాఖలుచేసిన వాజులములో "లేబరు" యూనియను శాసనమును సరించినపుడు, ఇతరులు యూనియనునందు జోక్యము గలిగించుకొని కార్మికులకు తమ రాజకీయ కార్యములకు పయోగించుకొనవలెనని లేబరు కమిషనరును గోరిరి. అతడెందు జోక్యము కలిగించుకొనెనా?

సా:—లేదు.

ప్ర:—మీరు దాఖలుచేసిన వాజులములో "లేబరు" యూనియను శాసనమును సరించినపుడు, ఇతరులు యూనియనునందు జోక్యము గలిగించుకొని కార్మికులకు తమ రాజకీయ కార్యములకు పయోగించుకొనవలెనని లేబరు కమిషనరును గోరిరి. అతడెందు జోక్యము కలిగించుకొనెనా?

సా:—లేదు.

సా:—నాకుపూర్వము పనిచేసినవారిసంగతి నాకు తెలియదు.

ప్ర:—కార్మికులు పనిముట్లను నేలమీదపడవేసి సమ్మె కట్టుచున్నవారు కార్మికులసభలకు లేబరు కమిషనరు హాజరగు వారములేదు. సమ్మెకట్టినవారి లేబరుకమిషనరు గృప్తి నాకర్పింపజాలమును భావము కార్మికులలో న్యాయించియున్నవిషయము మీకు తెలియునా?

సా:—లేబరు కమిషనరు గృప్తి నాకర్పించుట కితర మార్గములుగూడ గలవు.

ప్ర:—కార్మికుల సభల వృత్తాంతమును మీరెటుల తెలిసికొనెదరు.

సా:—నగరమున పోలీసు కమిషనరుద్వారాను, జిల్లా లలో జిల్లా అధికారుల ద్వారాను.

ప్ర:—లేబరు కమిషనరులు, ప్లాంట్లవంటి, యజమానుల సభల కన్వీటికిని హాజరగుచుండు విషయము మీరు తెలియునా?

సా:—తెలియును.

ప్ర:—రజకీయముల చర్చింపరాదను. మరళు మీద నేనా మీరా సభలకు వెళ్లినది.

సా:—నేను హాజరైనపుడు రాజకీయము లేవియును చర్చింపబడలేదు.

ప్ర:—మీకు పూర్వపు కమిషనరులు హాజరైన ప్లాంట్ల సమావేశపు కాగ్యక్రమములు మీ ఆఫీసులో గలవా?

సా:—లేదు.

ప్ర:—పోలీసు ఉద్యోగులు లా ఆర్డరులకు సంబంధించిన వారగుటచే కార్మికసభలను గురించి వారు పంపు నివేదికములు కొంత అపారజనముగ నుండవచ్చునదా.

సా:—(జవాబు వినిపింపలేదు)

ప్ర:—లేబరుకమిషనరు లేల్లపుడును యజమానులసభలకు హాజరగు చుండురనియు, కార్మికులసభలకు మాత్రము, వారు సమ్మెకట్టువరకు, హాజరు గారనియు చెప్పట న్యాయమేగదా.

సా:—నేను సంబంధించినంతవర కటులు భావించుట న్యాయముగాదు.

ప్ర:—కార్మిక నాయకులపై 144 సెక్షనుక్రింద ఉత్తరువుల జారీచేయుట, కార్మికులను ప్రాసిక్యూటు చేయుటదప్ప పాపనాశపు సమ్మె వివాదమును పరిష్కరించుటకు ప్రభుత్వము వారింక చేయవలసిన చర్యదీసికొనుచున్నారా?

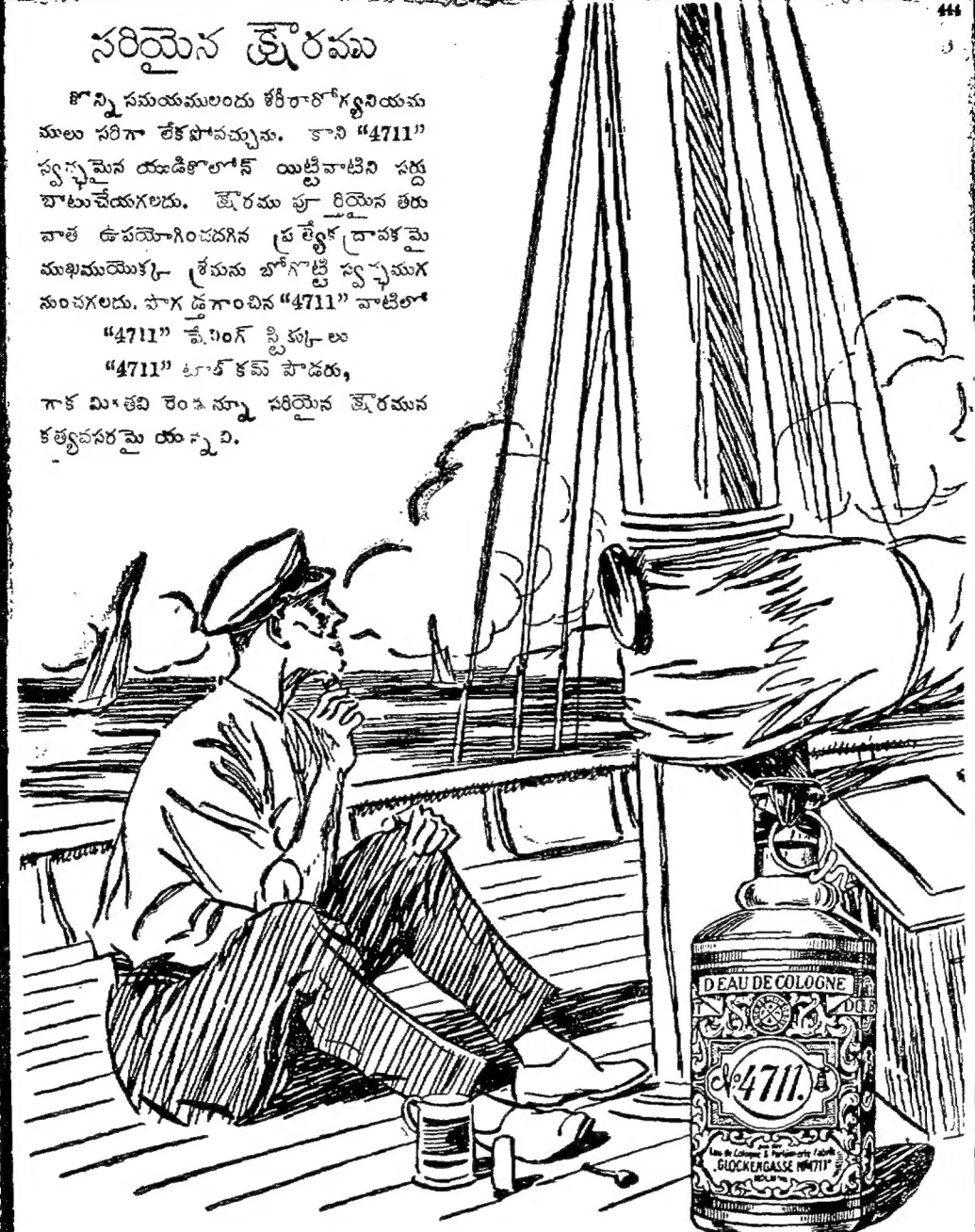
సా:—ఇంతవరకు నెట్టి చర్య దీసికొనలేదు.

సంఘము వారంతట ఘోషములకు లేచిరి.

సరియైన ట్రేరము

కొన్ని సమయములందు శరీరాశోగ్యనియమములు సరిగా లేకపోవచ్చును. కాని "4711" స్వచ్ఛమైన యుడికొలోన్ యిట్టివాటిని సర్దుబాటుచేయగలదు. ట్రేరము పూర్తియైన తరువాత ఉపయోగించదగిన ప్రత్యేక ద్రావకమై ముఖముయొక్క శ్రమను బోగొట్టి స్వచ్ఛముగ నుంచగలదు. పొగడ్డగాంచిన "4711" వాటిలో "4711" పేరింగ్ స్ప్రింగులు "4711" టూల్ కమ్ పాడరు, గాక మితవి రెండున్నా సరియైన ట్రేరమున కత్యవసరమై యున్నవి.

Genuine Eau de Cologne

"4711" నెలలకు మార్కుగల ఊదా, బంగారు వన్నెలుగల చీటీలు గలవి నమ్మకముగ యుండగలవు.

సంప్రశ్నము

నెల్లూరు మండలవాసులు, చతుష్పత్తి కళాత్మకాలంకార సార్యభామ బిరుదాంబులు నగు శ్రీ గుణ్ణయ వెంకన్నకాస్తురి లుగారు ఆచారదర్శనము, విధనా వివాహభంజనము, యువతీ వివాహఖండనము, వేదసమాజ నిర్మాణము, బ్రహ్మసమాజ విధ్వంసము, శృశృవిదాహిక, విప్రశామిత్ర ఖండనము, పురాణ విరోధి పరిహారణి మొదలయిల గ్రంథములను రచించియిచ్చిన తెలియవచ్చినది. ఆగ్రంథములు ముద్రితములో, ఎచ్చుబు దొరకునో, లేక అముద్రితములో తెలియరాదు. ఈవివరములను తెలిసినచో దెలిపి ఆగ్రంథములకుపల్లికి తోడుపడ పగ్రాకా పాఠకులను ప్రార్థించుచున్నాను.

గన్నవరపు సుబ్బరామయ్య,
భారతికార్యాలయము,
7, తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు.

వర్సాపురం తాలూకా గ్రామోద్యోగీయుల కార్య సేవ్యావకసభ 8.8-80 తేదీని వర్సాపురం తాలూకా ఆగ్రా గ్రామంలో సమావేశమయినది.

ఈదినవ ప్రాసినప్రకారం యెన్నికలు జరిగినవి.
ప్రసిద్ధులు: కొత్తపల్లి కృష్ణం మూర్తిగారు.
శక్రటరీ: పెమ్మరాజు రామలింగేశ్వరుడుగారు.
అసిస్టెంట్ శక్రటరీ: కపిల బాలాకృష్ణుల నుండర లక్ష్మీ నరసింహంగారు.

కార్యస్థానము తూర్పు తాళ్ళనుంచి శక్రటరీగారు నివసించు కొమ్ముచిక్కాల గ్రామం మార్చబడినది.
పెమ్మరాజు రామలింగేశ్వరుడు, శక్రటరీ.

మధ్యమునిదాన

సంపాదకుడు: టి. వి. కృష్ణస్వామిరావుగారు
10/3 ఫిరోజ్ బిల్డింగ్సు, మాతుంగ, బాంబాయి
1930 మార్చి నెలలో వెలువడిన 2-వ సంపుటము 11-వ సంచిక నందుకొంటిమి. ఇది మధ్యమునిదాన గూర్చి ఆంగ్ల భాషలో ప్రకటింపబడుచున్న మాసపత్రిక. సామచందా మూడురూపాయలు. హోలీపండుగ లంకాద్వీపము, శ్రీమధ్య విజయము, ద్వంద్వ స్త్రోత్రము, భగవద్గీత, హనుమద్దేవుడు, తుమ్మగిరి, తోవ్వోవోత, మున్నగు వ్యాసము లిందు కలవు.

ఆంధ్రమంగళం

- ఆంధ్రగౌత శ్రీసమేత అనాపమ ప్రభాతవారిత ఆఖిలభక్తపారిజాత అనఘమంగళం||
- 1 రామదాసాదిది కృత్మములను గన్నతల్లి పాఠనాదికవుల గన్న మార మంగళం||
  - 2 ఆంధ్రవిష్ణు కాలినావా అనురవిమత రాజరాజ ఆదికవుల గన్నతల్లి అమలమంగళం||
  - 3 మొల్లముఖ్యకవయిత్రుల మల్లమాదిపాధ్యమణుల అంగద్రమదేవి గన్న తల్లి మంగళం||
  - 4 కృష్ణరాయ ప్రతాపరుద్ర భండారాధినాథినార మండలమును గన్న వీరమాత మంగళం||
  - 5 అక్కిన మాచనయగంధరాది అమలరాజనీపరుల వల్లభాది మతకర్తల తల్లి మంగళం||
  - 6 వాగ్మజిత్తు ముఖ్యశిల్పినాయకులను గన్నతల్లి ఆపస్తంబాదిమునుల అంబ మంగళం||

గోలకొండపత్రిక.

శ్రీ ధన్వంతరి

సంపాదకుడు: విద్యాక కే. శేషశాస్త్రిగారు
శృంగేరి మైసూరు సంస్థానము
6-వ సంపుటము 7, 8, 9 సంచికలుగల యీ పుస్తకము నందుకొంటిమి. ఇది కర్నాటకాయుక్తేంద్ర పత్తపత్రిక. సాలు చందా మూడు రూపాయలు. ఇది కన్నడభాషలోను, కన్నడ అక్షరములలోను ముద్రింపబడి ప్రకటింపబడుచున్నది.

ఆంధ్రదేశ రైలుప్రయాణీకుల సంఘము
తెలుగు టైంట్లులు

తెలుగుభాషలో టైంట్లులు అచ్చువేయించి ప్రయాణీకులకు సప్లయ చేయుచుని కోరగా యం. అండు ఎస్. ఎం. కంపెనీ పెద్దలైపులోని అన్నిబండ్లు చిన్నలైపులోని పెజవాడ నుచిలీపట్టణము గుడివాడ భీమవరం నెక్కు సులతో టైంట్లులు ప్రచురించుచున్నట్లు తెలుపుచూ తెలుగు జిల్లాలలో మరితర ఏలైను కలుపవలయునో తెలుపమని కోరగా చీఫ్ ట్రాన్స్ పోర్టేషను నూపరెండెంటుకు అన్ని వివరములు తెలిపితిమి.

సూర్యదేవర సంచేవరాయణం
కార్యనిర్వాహక కార్యదర్శి

ప్యారిసు ఒడంబడికను బాధిసమితి ఒడంబడికతో సరి పుచ్చుటకు జనీవాలో జరిగినసభ జయప్రద మగుచున్నదని నీసిలు ప్రభువు తెలుపుచున్నాడు.

కావూరు (శేషలతాలూకా)

శ్రీశంకరలూళ్ బ్యాంకుగారి ఆగమనము

ఆంధ్రదేశమునందుగల ఖాదీ ముత్త తిష్టానములను, విక్రయశాలలను పరిశీలించి ప్రోత్సహించుటకుగాను సంచారమొనరించుచున్న అఖిలభారత చరఖాసంఘ కార్యదర్శియు, ఖద్దరు యువ్యునియు తనయొక్క చాకచక్యము చేతను, నిరంతర కృషిచేతను జయప్రదముగను, వర్తక సరళిగను నడుపుచున్నవాడును, మహాస్మృతి మాలబలములతో నాడును నగు శ్రీశంకరలూళ్ బ్యాంకుగారు నూజిల్లా ఇన్స్టిట్యూటుగారితోను (రాష్ట్ర) కార్యదర్శిగారితోను మాగ్రామమునకు ఈనెల 2-వ తేది ఆదివారము ఉదయము 10 గంటలకు దయచేసిరి.

ప్రప్రథమముననే వారు వాతీయపాఠశాలను తిలకించరాగా తత్పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయుడు వారిని సగౌరవముగాను, ససంధ్ధముగాను వెదుర్కొని పాఠశాల విషయమై వారిడిగిన ప్రశ్నలన్నిటికిని సవివరముగా ప్రత్యుత్తరమిచ్చి చాలి ర రాల పు సరిశ్రమమును వారికి చూపించెను. వారు దానిని జూచి కడుసంతసించి బాలురకు చిన్న కమానుతో మాది యేక చక్కగా ఏకులు చేయు పద్ధతి నేర్పుటవలెనని నొక్కి చెప్పుట ఆపనిని వెంటనే పాఠశాలలో ప్రవేశపెట్టునట్లు పాఠశాల కార్యదర్శి వద్దనుండియు ప్రధానోపాధ్యాయుని యొద్దనుండియు వాదనములను పుచ్చుకొనిరి. శ్రీబ్యాంకుగారి పరిశీలనార్థమై మాగ్రామముందుగల చాలము లన్నిటిని రెండు కేంద్రములకు జేర్చి బ్యాంకుగారి నచ్చటకు నొప్పొంగ వారికా వృత్తము కన్నుల పండువుగా నుండెను. అచ్చట వారు ఖద్దరెట్లు నున దేశదారిద్ర్యమును దూపు మానగలవో సోదాహరణముగ నిరూపించిరి. అచ్చట నడుగునాను జూచి ఆనందమును చెలిచి వారికి (వడుకు వారికి) కొన్ని యచూర్లుపైన సలహాల నొసంగుచు తమ సహజమైన శృంగారమున వైఖరి నిట్లుపద్యసించిరి. "మీరు నడుకు నూలు శ్రేష్ఠముగానే యున్నచని చెప్పవచ్చును గాని దీనినింకను శ్రేష్ఠతరముగా జేయుటకు మీరు నడుకు పద్ధతియందు కొలది స్వల్ప సంస్కరణములు ప్రవేశ పెట్టునెడల మీనూలు మిల్లనూలుతో సమానముగా పురిగలవిగాను, గంటు, బుడుపు లేదిదిగాను ఉండుటయే గాక మిక్కిలికంటె త్వరతోను, చాకగాను గూడ లభింపగలదును నిర్దిష్టావంతము. ఆనూర్పులందు మొదటి దేదన, మిక్కిలి కరుణ దిండ్లను ఎంత చిన్న విగా జేసి వివంతయు కుప్పెనూలును తీయుటకు వీలగును. నేను సూచించబోవు రెండవమాత్రేదన ఎవరి ఏకులువారు వారి స్వగృహములందె చిన్నకమానులతో తయారు జేసికొనునెడల ఏకులు చాల చాకగా గట్టుటయే గాక పట్టుకుచ్చునంటి ఏకులభింతును. చక్కని యేకులు లభించినపుడు నూలునడకుపని యుల్లాసముగ నుండును. మరియు నూలు గూడ చాలసాపుగను, గట్టిగను గూడయుండును. ఇట్టి నూలు నేయుటకు కూలి చాలస్వల్పముగనుండును. ఈ కారణము లన్నిటి చేతను ఖద్దరు ఇప్పటికంటె చాలచాక గలను. ఇట్లు ఒకగంట నేపు ఆహారకరముగ తమనవనామృతముచే ప్రేక్షకులకు దివ్యమైన రిందుజేసి మాగ్రామమును నడలి చేబ్రోలు ప్రాంతములకు వెలిరి.

భర్తిపూడి రామచంద్రరావు

అద్భుతమైన నవీనివారణి

మూలవ్యాధులు, భగంధరములకు గనేరియా, కుష్టు, వ్రణము, రాచపుండు, బిళ్లెంటుము, సిమన్, కాలిన పుండ్లు మొదలైనవి నన్నియు నీమందులన కురుగును, నేడే యావధము కొరకు వ్రాసి వ్యాధులనుండి రక్షించుకొనుడు.

Dr. D. N. Roy. B. A., 3/2 College Street, Calcutta

కావలెను

మరుకై నట్టియు, మంచి పలుకుబడిగలవారు బాగుగా నీరపజేసినట్టియు, ప్రజలయొక్క మోదమును పొందినట్టి భీమా కంపెనీ తీరపున పనిచేయుటకు ఈ దిగువ తెలుపబడిన స్థలములందు కావలెను. నూ కంపెనీ ఆర్డర్ల జింగు ఇన్ స్పెక్టరుగారు సదరు స్థలములందు సంచార మొనర్చి, దరఖాస్తుదారులు మరుకుగా పనిచేయుటకు సహాయపడునట్టి సలహాల నిచ్చెదరు.

దరఖాస్తులను బాక్సు నెం. 99

C/o ఆంధ్రప్రదేశ్, అని. పంపుకొనవలెను.

అర్కాటు, రాజమండ్రి, చిత్తూరు, కాకినాడ, కాళహస్తి, నుని, కడప, విజయనగరం, ప్రొద్దుటూరు, పల్నాటిమిడి, గుత్తి, శ్రీకాకుళం, అనంతపురం, బరంపురం, నర్సారావుపేట, తెనాలి, గుడివాడ, బాపట్ల, నర్సాపూరు, ఒంగోలు.

Mysore Branch.
152, Commercial St.,
Bangalore.

Madras Branch.
Post Box No. 237
Madras

శతక రత్నావళి

వెల 2-0-0 పోస్టుఖర్చులు వేరు.

ఇంగు- భక్తి ముక్తి వైరాగ్యములను బోధించునట్టియు, లోకోత్థలతోడను నీతిబోధకములగు దృష్టాంతములతోడను, హాస్యభావములతోడను నిండియుండునట్టియు, ఉచితముగ శృంగారరసమునం దుంచినట్టియు శతక రాజములు, పద్య రత్నములు మున్నగునవి ముద్రింపబడియున్నవి. ఇయ్యది విషయనూచికవలనఁ జేటపడఁగలదు. దాదాపు 2500 రత్నములు గలవు. ఇవి సమస్తజనులకును సుబోధకములై జీవితకాలములో అనేకసందర్భములయందు పయోగపడునట్టివిగావున ఈశతక రత్నావళిని పండితులు, పామరులు, పట్టణాస్త్రపులు, పల్లెలవారునుగూడ ప్రామిత్రముగా భావించి యాదరింతుట ఆశ్చర్యము కాదు.

మూడవమార్పు:- ఈ క్రొత్త మార్పునందు జనరంజకములగు పెక్కుక్రొత్తశతకములను, జేర్చుటందేసి, యీ గ్రంథరాజము, 160 పేజీలచే పెరిగియున్నది. యథాప్రకారము భాషాభిమాను లందఱి యాదరణకుఁ బాత్ర మగునని నమ్ముచున్నాము.

నాల్గవమార్పు:- అతిశ్రేష్ఠకాలములో నాల్గవమార్పున కావ్యశతక కలిగించిన జనాదరణమునకు కృతజ్ఞత తెలుపుచున్నాము.

విషయ సూచిక

1. వేమనరత్నములు- 200 పద్యములు-నీతి. 2. మనుతిశతకము- నీతి. 3. భాస్కరశతకము-నీతి. 4. సత్యవతి శతకము - శృంగారము, నీతి. 5. సురాభాండేశ్వరము - శృంగారము-, శృంగారరత్న శతకము- ఇందలిపద్యములు:- 6 కలువాయిశతకము 7. కాంతాలలామశతకము 8. లావణ్యశతకము 9. తాడిమిళ్ల రాజగోపాలశతకము 10. మల్లికార్జునశతకము. 11. చెంగలరామశతకము 12. చంద్రవనశతకము 13. నాయకనాయికాశతకము 14. భర్తృహరిశృంగారశతకము. 15. వేణుగోపాలశతకము-నీతి, హాస్యము. 16. కాళహస్తిలింగశతకము- నీతి, హాస్యము. 17. రామలింగశతకము నీతి, హాస్యము. 18. కుక్కు-తేవ్యశతకము-నీతి, హాస్యము. 19. రామతారకశతకము- భక్తి. 20. కవిచాడపుశతకము హాస్యము- నీతి 21. గణికాచూడురవరానాథి-వేశ్యానింద 22. పాపచిన్నో పాఖ్యానము- హాస్యము 23. జగన్నాయకశతకము- నీతి. రత్నపంచాశత్తు - ఇందలిపద్యములు:- 24. చక్కట్లనండేశతకము- హాస్యము, నీతి 25. కామేశ్వరి శతకము - హాస్యము, భక్తి 26. భుజంగవృషాల శతకము - నీతి. 27. భక్తచింతామణిశతకము - భక్తి 28. స్వర్ణముంగళాశతకము - భక్తి. 29. శ్రీకాళహస్తిశతకము- భక్తి 30. కాళహస్తిశతకము - భక్తి 31. రామరాఘవశతకము - భక్తి 32. రామప్రభుశతకము - భక్తి 33. బాసకపతిశతకము - భక్తి. 34. బాసకవరశతకము - భక్తి, వైరాగ్యము. 35. వాళరథిశతకము - భక్తి 36. రాజగోపాలశతకము - భక్తి 37. నరసింహశతకము - భక్తి. 38. మానసబోధ శతకము - వైరాగ్యము. 39. భజగోవిందము - ముక్తిబోధకము. 40. వృషాధిపశతకము-భక్తి. 41. కృష్ణశతకము - భక్తి 42. భద్రాద్రిరామశతకము - భక్తి 43. హనుమత్పుంచరవింశతి - భక్తి 44. హనుమద్దండకము - భక్తి.

హిందూ లా 6-0-0 పీసల్ కోడు 2-8-0 అదృష్టదీపిక 0-6-0 పంచభాష 0-10-0

నికోరియాడిపో మైలాపూరు మద్రాసు

For Wasting Diseases

శరీరమును క్షీణించ
జేయు వ్యాధులకు

వేతనుదంబును తయారబంధమైన వ్యాధులు మొదలైనవాటి కన్నింటికి ఆంగర్స్ అవల్లను ఉపయోగించి, లాభమును పొందుచుండిరి. ఆకలిని వృద్ధి జేయును, నేమించుటకు చాలా ఉత్సాహముగానుండును. జీర్ణకోశమును పరిశీలి, శరీరమునను బలమును గలిగించును. ఇది టూనిక్ ఆహారమే కాకుండా శ్యాంకోశములందును, జీర్ణకోశముల యందును గలగు బాధను నివారించును. ముఖ్యముగా క్షయ, గండవ్యాధి, రిక్టెట్లు, ఆసిమియా, తదితర జీర్ణకోశములందు గలగు వ్యాధులకు ఆంగర్స్ అమల్ల చాలా ఉపయోగకారం. ఉండియుండంతులను ప్రఖ్యాతి గాంచియున్నది. పెద్ద అంగళ్లన్నిటి యందును దొరుకును.

ఇంగు భిక్షుసంబంధమైన వాడుక చేర్చబడలేదు. తయారగుచున్నది. చేబులతో నంబునదిగా. అందుచే పర్యవర్తింబును, అన్ని వర్ణములవారును నేరించదగును. (1881) 2

ANGIER'S EMULSION

Of all Chemists and Bazaars.

కాళహస్తి-శివరాత్రి ఉత్సవము

ఖద్దరు-మద్యపానము-కాంగ్రెసుప్రచారము

కాళహస్తిలో శివరాత్రికి జరుగు ఉత్సవములకు, స్వర్ణముఖిదీ స్నానమునకు మొత్తముమీద ఆంధ్రదేశమునుండి ప్రజలు వచ్చిరి. ఈ సంవత్సరము రైలుమీద వచ్చినజనము 4 వేలకుపైగా ఉన్నట్లు చెప్పిరి. చుట్టుప్రక్కల పల్లెలనుండి నడచి వచ్చినజనము రెండువేలకుపైగా వుండిరి. ఆదివారమునుండి (దశమిరోజు ప్రారంభము) కుక్రవారము (అమావాస్య)వరకు నిత్యము రాత్రిపగలు, దేవునిసేవలు జరుగుచునే యున్నవి. వేడుకలు మారుటకు ఆనందముగనే యున్నవి.

ప్రీతిద్య

యవజనసంఘమువారి యాజమాన్యమున 28 వ తేది ఆదివారము సాయంకాలము శ్రీమతి పాణకా కనకమ్మగారు ప్రీతి ద్యమునుండి పుస్తకభాండాగారభవనములో సుపన్యసిందిరి. శ్రీ రాజా రామెర వెంకటరంగారావుగారు శ్రీమతి కనకమ్మగారు నిర్వహించుచున్న కన్సారిటీవీ బాలికాపాఠశాలకు సహాయము చేయవలయునని ప్రేతుకులను హెచ్చరించిరి.

మద్యపాన ప్రచారము

24 వ తేది సాయంకాలము యవజనసమితివారి యాజమాన్యమున, శ్రీయుత సి.వి. రంగం చెట్టిగారి యగ్యక్షత్ర క్రింద మద్యపాన నిర్మాణ సభ జరిగెను. శ్రీమతి పాణకా కనకమ్మ శ్రీమతి వేంకటరమణమ్మగారు వచ్చియుండిరి. వేదప్రచారకులు శ్రీయుత మునిరెడ్డిగారు బోధనవల్ల తగ్గింపవలసినవి చెప్పిరి. శ్రీమతి కనకమ్మగారు, ప్రబోధమువల్ల త్రాగుడు మానదనియు, అంగళ్లు మూసినగాని లాభములేదనియు, నెల్లూరుజిల్లాలో 21 సంవత్సరములో వారు సత్వీర కృషి తెలియజెప్పిరి. శ్రీయుత దుర్భ వేంకటాద్రిగారు మాట్లాడుచు, ప్రభుత్వము వారు మద్యపానము నిలుపుటకు విముఖులుగా నున్నారనియు, చెన్నరాష్ట్రము నుండి 18 కోట్లు ఆదాయమువచ్చుచుండ, 4 లక్షలు ప్రచారమున కిచ్చుట, జప్తి సుస్వతంత్రపక్షము వారి కండ్లు కుడుచుటకనియు, త్రాగుడు మాన్పటకు మొదటిపార్గము రైతులు చెల్లును గీతకు యిచ్చుకుండచేయుట, రెండు పాటదార్లు పాటపాడకుండచేయుట, కడపటిది త్రాగువారిని అంగడులపద్ద నిరోధించుట, యిందువల్లనే జరుగుననిరి. అగ్యక్షుడు రంగం చెట్టిగారు మాగించుచు, త్రాగుడు మాన్పించుటకు ప్రభుత్వమువారు యష్టపడరనియు, కల్లంగడులు మూయుట ముఖ్యమనియు, ముఖ్యముగా కలసంఘములు ఏర్పాటుచేసి, త్రాగినవారికి కలతత్వ వేసిన, కొంతవరకు మేలగునని ముగించిరి.

కాంగ్రెసు-స్వదేశ ప్రోత్సాహము

28వ తేది కుక్రవారము సాయంత్రము యవజన సమితివారి యాజమాన్యమున, శ్రీయుత దుర్భ వేంకటాద్రి, వి. ఎం. శర్మ, ఆత్మూరి శంకరుడుగారు జాతీయజండాతో ఊరేగి, స్వర్ణముఖి నదిబిడ్డన వున్నమంటపము వద్ద సభ జరిపిరి. వారలు ఖద్దరు, ఎట్లు ప్రజలకు ఉపయోగమో, ఆర్థికముగను రాజకీయముగను దేశమున కెట్లు లాభమో తెలియచెప్పిరి. వేంకటాద్రిగారు మాట్లాడుచు ఒక్క కడ్డరేగాక, యితర దేశముల నుండి వచ్చు ప్రతివస్తువు మనము బహిష్కరించవలెననిరి. ఆముదము దీపములు మానిన తరువాత, రైతులకు ఆముదము పంట లేకపోవుటయు, కిరసనాయిలుకు డబ్బు విదేశములకు పోవుటయు, ఆటవస్తువులను, ముఖముపొడరు, గాజు సామాన, యినుమ, ఉక్కు మోటార్లు, కాగితములు, కలములు వీనినన్నియు మనము బహిష్కరించవలయుననిరి. విదేశములకు మనము పంపు చున్న ధనము తిరిగి మనకు ఏ విధముగను వచ్చుట లేదని ముగించిరి.

ఖద్దరు

శ్రీయుత సి.వి. రంగం చెట్టిగారు 24 వ తేది సోమవారమునుండి 1 వ తేది శనివారమువరకు తాలూకాబోర్డు ఆఫీసులో ఖద్దరు కొట్టువుంచిరి. ఖద్దరు మూడు 4 నందల రూపాయలవరకు విక్రయించిరి.

హిందూస్థానీ సేవాదళము

హిందూస్థానీ సేవాదళ సభ్యులైన దుర్భ వేంకటాద్రిగారు, యిచ్చుట కొద్దియంతిలో హిందూస్థానీ సేవాదళమును పాపించిరి. యవజన సంఘ కార్యదర్శి ఆత్మూరి శంకరుడుగారు ప్రై కార్యక్రమమునకు చాల తోడ్పడి కార్యములు జయప్రదముగ జరుగునట్లు చేసిరి.

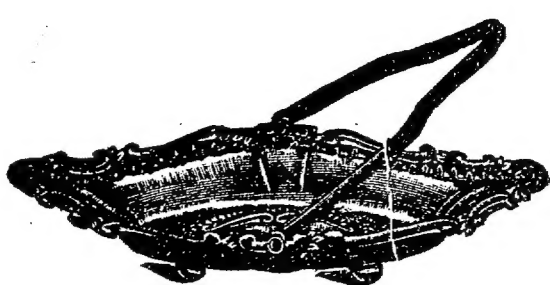
దుర్భ వేంకటాద్రి

రెయిలీ రైలిగ్రాఫుపత్రికలో లాయెడ్ బాడ్జి గారు జాతి వివక్షత ననుసరించి భారత ఆర్థిక నిర్మాణమును చర్చించుచున్నార.

తంలి విలాసము "ఉమ్మడియార్"

తెలిఫోను నెం. "2802."

నవీనము, నవనాగరికము, నవలావణ్యము, ఆకర్షణ

వగైరాలు మిళితమైన, వెండిసామానులను బంగారు నగలను మాత్రమే ప్రజలు ప్రస్తుతము ఇష్టపడెదరు. గాన మేము వీటిలో నొక్కటియైనను తప్పక అనుసరించుచుండుటవలననే మా వ్యాపారాభివృద్ధికి, కాతాదారులు హెచ్చుటకు ముక్తికారణము. ఒకసారి పరీక్షించిన అన్నియు విఫలముగా తెలియును.

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ, నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

నర్వజనుల పొగడ్తలను, నమ్మకము పొందినది

దేశమందుండు విద్యాధికులచేతను, బుద్ధికారులను, నిష్పక్షపాతముగ యభిప్రాయమునిచ్చు గొప్పగొప్పవారిచేతను, ప్రజలయొక్కయు, ప్రభుత్వమువారియొక్క గౌరవమునుబడినట్టి వారందరు ఐక్యకంఠముతో తమిళనాడు ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసీ లిమిటెడ్ వారిని, దీనియొక్క సుప్రసిద్ధ వైద్యులగు భిషగ్ రత్న పండిట్ ఈ. యస్. గోపాల్ గారిని పొగడియున్నారు. సర్వవిధములైన జనులు అనగా లా ఆధికారులు, రాజ్యాంగవేత్తలు, రాజకీయవేత్తలు, పత్రికా సంపాదకులు, వ్యాపారస్తులనుగూడ మా సుప్రసిద్ధముగు బలవర్ణతమగు "కాయసిద్ధి మకరధ్వజ (రిజిస్టరు) మాత్రలను, మరి యితర ఔషధములను కొనియాడియున్నారు.

ఈ క్రింద తెలుపబడిన గొప్పవారిసమృక్మమును బడిసియున్నది:-

- సర్. కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారు, బి. యే. బి. యల్. గత మంత్రి, ప్రస్తుతం కేంద్రప్రభుత్వముతరపున డక్షిణాఫ్రికా ఏజెంటు జనరలు.

గౌ. దివాన్ బహదూరు సర్. ఎమ్. కృష్ణవాయుడుగారు. మద్రాసు ప్రభుత్వపు లా మెంబరు.

ఎ. రంగస్వామి ఆయ్యంగారు, బి. యే. బి. యల్., హిందూ పత్రికా సంపాదకులు, మద్రాసు.

గౌ. ఎ. రామస్వామిమొదలియారు, ఆవర్గల్. బి. యే. బి. యల్. ఎఫ్. ఎం. యు. మద్రాసు కార్పొరేషన్ అగ్యక్షులు, కాన్సెల్ ఆఫ్ షేట్ సభ్యులు.

గౌ. రావుబహదూరు, సి. వి. నరసింహరాజుగారు, మద్రాసు కాసనసభాధ్యక్షులు.

గౌ. ఎమ్. ఆర్. నేతురత్నంఆంధ్రా మద్రాసు ప్రభుత్వమంత్రి.

గౌ. యస్. ముత్తయ్యమొదలియారుగారు, బి. యే. బి. యల్. ఆరోగ్యకాఖ్యమంత్రి.

దివాన్ బహదూరు సి. వెంకటరంగారెడ్డిగారు, మద్రాసు హిందూరిజియన్ ఎండ్ ఏజెంటు బోర్డున కధ్యక్షులు.

టి. ఆర్. నాయుడు, రిటైర్డు సూపరెంటెండెంట్ ఫోన్ ఇంజనీరు ఆఫీసు. పి. డబ్లి. యు. డి. నాగభరమ (మధ్య పరగణాలు.)
- మార్కారావుగారు, కమిషనర, హిందుదేవాదాయముల బోర్డు.

కల్లికోట, ఆటగడ్డ రాజాగారును, కింగ్ ఖాడి రాజాగారును. రావుబహదూరు పి. టి. కమారస్వామిచెట్టిగారు, బి. యే. మద్రాసు కార్పొరేషన్, సెనేట్ సభ్యులు.

రావుబహదూరు పి. యస్. జంబులింగం, ఆవర్గల్. ఎఫ్ ఆర్. ఈ. ఎస్.

ఎ. వెంకట్రామన్ గారు బార్ ట్లా. ఆడ్వోకేటు.

వి. సి. శేషచారియర్. బి. యే. బి. యల్. ఆడ్వోకేటు "లా వీక్లీ" సంపాదకులు.

డాక్టరు. ఆర్. ఎస్. నెక్సా. యల్. యమ్. సి. పి. ఎస్. ఎమ్. ఎస్. సీనియర్ మెడికల్ ఆఫీసరు, మెంటల్ ఆసుపత్రి, ఆగ్రా.

వుమా శేకర్ బాజ్ పాయగారు, గవర్నమెంటు ఆడ్వోకేట్, ఆలహాబాదు (సంయుక్తపరగణాలు.)

దివాన్ బహదూరు ఎ. యమ్. యమ్. మురుగప్పచెట్టియారు గారు, బ్యాంకరు, నాటుకోటి నాగరత్న అసోసియేషన్ మరి యితరులు.

కాయ సిద్ధి మకరధ్వజము

(రిజిస్టరు) ప్రస్తుతం గొప్పబలమునిచ్చు మాత్రలు

ఈ యావధమువలన తప్పక నరములబహిషేకత, రక్తహీనతను బోగొట్టి కుభ్రపరచుట, జ్ఞాపకశక్తి తగ్గిపోవుట, పొందుకోగము, ఉబ్బునము, తుయ, చలమును, మరియితర కడుపులోనివ్యాధులు, ఆకలి తగ్గిపోవుట, అతిసారము, రక్త వికారములు, కలరా, జ్వరములు, ఇండ్రయనవ్రము, పురుషత్వముతగ్గుట, నపుంసకత్వము, కుష్టు, మరి యితర కుఖ వ్యాధులు, చర్మవ్యాధులును కుదురగలవు. హిందూదేశమందు వైద్యులందరిచే కొనియాడబడినది.

20 రోజుల ఔషధము 40 మాత్రల సీసా 1 కి రు 10/-

మహాకాయామృతం (రిజిస్టరు)

ప్రీతిపాలిట వరప్రసాదిని

ప్రీతికుండు వ్యాధులకు, అనగా ఋతుస్రావము హెచ్చుగను కొలదిగను ప్రసించుట, ప్రసించనపుడు భాగ కలుగుట మొదలైన సర్వవిధములైన వ్యాధులకుపయోగపడును. ఒక సీసా రు 8/- మాత్రమే.

అన్ని ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు రహస్యముగనుంచుటను, బిషగ్ రత్న డాక్టరు. ఇ. యస్. గోపాల్ గారి సలహా (ప్రఖ్యాతికొందిన నాడివరీషిజ్ఞాని, వైద్యాధికారి, రైల్వేరు) 18, హాల్ రోడ్డునందు ఉపయం 8 గం. 10 గంటలవరకును ; సాయంకాలం 8 గం. 6 గంటలవరకు పొందుదు.

పండిత ఇ. శ్రీనివాసాచారి (వైద్యుడు, మేనేజింగు డైరెక్టరు)

తమిళనాడు ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసీ లిమిటెడ్.,

44, గోవిందప్పనాయకన్ ఏజి, పోస్టుబాక్సు 278, మద్రాసు.

హిందూదేశమంతటను ఏజెంటు కాజులయును, క్యాటలాగుకులకు కర్తవ్యము.

కాళహస్తి

నాయుడు పేటలో 142 నెంబరు బస్సును 52 నెం. గల బస్సును ఎదురుగా జంక్ షాప్ వద్ద వచ్చుచుండగా, సుదృఢ ఒక పసిబాలుడు అడ్డుకున్నాడు. వారి ప్రాణము కాపాడుటకై బస్సు యజమానులు, డ్రైవర్లు ప్రయత్నించినా, మధ్య రెండుబస్సులు డిక్లొనుట చేత 142 నెం. గలబస్సు డ్రైవరుకు బలమైన గాయము తగిలినది. బాలునికి మాత్రము అపాయ పేమి జరగలేదు.

భిక్షకు

శ్రీయుత సి. వి. రంగంపేటగారు కాళహస్తిలో బ్రహ్మశ్రీ సంతర్భయన భిక్షు సత్ప్రవచారము బాగుగా చేసిరి.

బాలభటులు

బ్రహ్మశ్రీ సంతర్భయన బాలభటులు ప్రశంసనీయులుగా పనిచేసిరి.

నవలూరు ముబ్బలూరు గారు పినాకిని సత్యాగ్రహము ఆశ్రయముయొక్క సత్ప్రయోగము విక్రయించుచు భిక్షుప్రచారము చేసిరి.

(ఒక విలేఖరి)

ఏలూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాంగ్రెసు ప్రచారము

ఏలూరు, మార్చి 6:—ఏలూరుపుర కాంగ్రెసుసంఘమువారి పీఠిక ప్రకారము కాంగ్రెసుసభ్యులను, కాంతి సైనికులను చేర్చుట కొక ఉపసంఘమును, కార్మికులను కాంగ్రెసు ఉపసంఘమును గురించి ప్రబోధము సల్పుటకు ఇంకొక ఉపసంఘమును, నగరమున ఉపసంఘము, సాయంత్రము సంకీర్తనము గావించి యూరేనటును నేరొక ఉపసంఘమును నియమించిరి. ఈపురమున కాంగ్రెసుసభ్యులు కావలసిన నియమితసంఖ్యకంటె అధికముగానే యిప్పటికి చేర్చబడిరి అనగా యీపురమునకు నియమిత సభ్యులసంఖ్య 400 ముత్రమే. ఇప్పటికి 450నుండి సభ్యులనుపైగా చేర్చబడిరి. ఇంక నుతానయమున పని చురుకుగా జరుగుచున్నది. కార్మిక ఉపసంఘమువారు ప్రతి ఆదివారమును బహిరంగసభలను జరుపుచు కార్మికులకు ప్రబోధము కలుగజేయుచున్నారు. తక్షణికుముగ అనేకలు కార్మికులు విదేశేష్వర్త్యులవద్దను గావించుచున్నారు. నగరసంకీర్తన ఉపసంఘమువారు ప్రతిఉపసంఘమున నగరసంకీర్తనమును గావించుటకు ఈ నెలకి తేదీనుండి ప్రారంభించిరి. ఇక కొల దినములలోనే గాంధీ జాతీయమహావిద్యాలయమున దినమునకు 18 గంటలు రాత్రిము నిలువకుండ నూలువడించుటకు ఏర్పాటు జరుగుచున్నది.

మధ్యపాన నిషేధకసభలు.

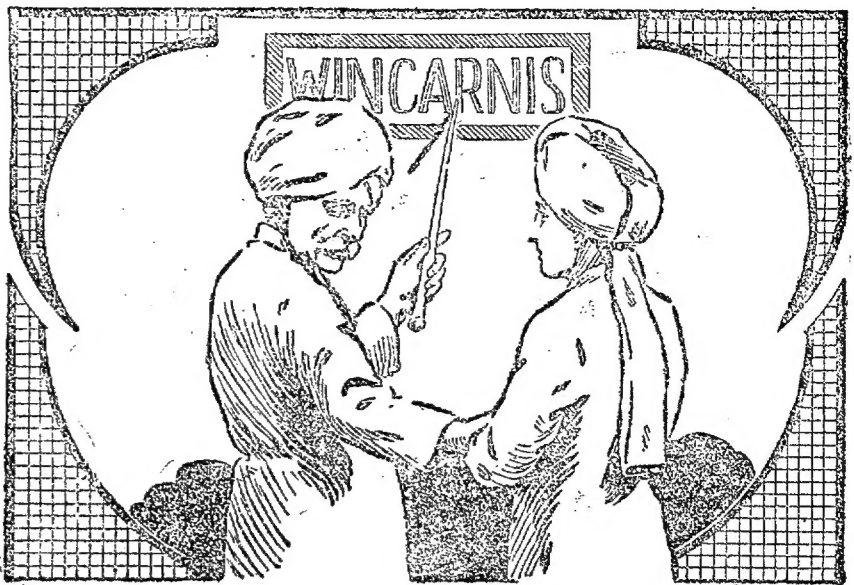
ప్రభుత్వవారిచే నియమింపబడిన ప|| గోదావరిజిల్లా మధ్యపాననిషేధ ప్రచారసంఘమువారి యాజమాన్యమున ఈనెలలో యీ జిల్లాలోని ఏడుతాలూకాలలో మధ్యపాననిషేధ కతాలూకా సభలు జరుపబడును. ఈక్రింద వివరింపబడిన రీతిని ఆయాతాలూకాలలో ఆయా తేదీలందు సభలు జరుపుటకు నిర్ణయింపబడినది. 7 తేదీ పోతునూరునందు ఏయిరుతాలూకాసభ, 10 తేదీ బాదంపూడిలో తాడేపల్లిగూడెం తాలూకాసభ, పెనుగొండలో 14 తేదీని తణుకుతాలూకాసభ, 18 తేదీని రాయకురుడునందు భీమవరం తాలూకాసభ, 20 తేదీనియెలమంచిలిలో నరసాపురం తాలూకాసభ, 24 తేదీని ప్రగడవరమునందు చింతలపూడి తాలూకాసభ, 28 తేదీని దేవరపల్లిలో కొత్తూరుతాలూకా సభలును జరుపబడును.

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా వాస్తవ్యుల కొకవిజ్ఞాపన

అంధ్రరాష్ట్ర ప్రావిన్సి యందు కాంగ్రెసుకుమిటి కార్యనిర్వాహక వ్యవహారము మార్చి 12 వ తేదీ బుధవారము రోజున 1 గంటకు యేలూరులో సమావేశమయ్యెదరు. కావున సభకు సమావేశమనకు జిల్లా ప్రముఖులు యావనముండి విచ్చేయప్రార్థింతులు. శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తిగారి విడుదల బహుశా కేపటిలో జన జరుగవచ్చును. శ్రీసాంబమూర్తిగారికి స్వాగత నిచ్చుయేర్పాటులుగూడ జరుగగలవు. సభకు యేర్పాటులు వారి విడుదల సమస్యించియుండును.

బండో వియన్ను,

కార్యదర్శి, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము, యేలూరు,

ఈ సలహాతీసికొనుడు - ఇటుల చేసినందులకు మీరెప్పుడును చింతింపరు!

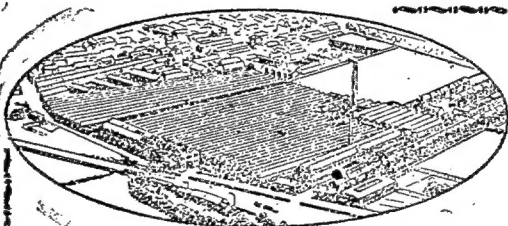

ప్రతియువకుడును ఈమంచిసలహాను పొంద దగియున్నది. సర్వ విధములైన బలహీనతలకు అనగా జ్వరము, కాలిఫీసుల ననుసరించి హెచ్చుగ వ్యయమునకు మొదలైనవాటికి "విన్ కార్నిస్" ప్రతినీత్యము పుచ్చుకొనుడు. కొద్దివయస్సునందే నపుంసకు డనుటను సాధ్యమైనంతవరకు తగ్గించగలిగి, బలము నివ్వగల గుణములు "విన్ కార్నిస్" నందు గలవు.

యావనపుంస్త్రమును, శక్తిని, శరీరమును వృద్ధిపరచి, సరియైన యాకలిని పుట్టించగల యావధము. ప్రతినీత్యమును యీ రుచిగలిగిన, బలము నిచ్చు ద్రావకమును ఒక గ్లాసు పుచ్చుకొనిన, బలహీనత పోగలను. సాంసారిక కుట్రలను తూర్తిగ ననభించి గల మాతనయావనవంతునిగ జేయగలను.

WINCARNIS

జీవితమునకు ప్రాణాధారమైన టానిక్
అన్ని ఆంగళ్లలోను, స్తోమలందును దొరుకును.

పైకిల్ నిట్లోని మంచి ఉక్కుతో తయారుకాబడినది రాలెయొక్క అని మాత్రం జ్ఞాపకముచుకొనుడు ఎప్పటికి గ్యారంటీ.

RALEIGH
THE ALL-STEEL BICYCLE

ఏజెంటు
వెల్లింగ్టన్ పైకిల్ మోటారుకంపెనీ
మార్టు రోడ్డు
మద్రాసు.

మీరు రాలెను చూసిన
తర్వాతకొనటకు ఎంతమాత్రం ఆలసింపకును.
మీకు దగ్గరగానున్న ఏజెంటువద్దకు వెళ్లి మీకు కావలసినమాదిరి ఏర్పాటు.

రాజమండ్రి
(స్వకీయవిలేఖరి)

తేడీస్ రిక్రీయేషన్ క్లబులో ఉపన్యాసములు

మార్చి, 6:—జనవరి నెల ఆఖరు వారములో బొంబాయి నగరములో జరిగిన అఖిలభారత మహిళావిద్యా సాంఘిక విషయక మహాసభకు, మా నగరమునుండి ప్రతినిధులుగా వెళ్లి యుండిన విద్యావీ బ్రతుకామాతమ్మగారును, స్త్రీసమాజ కార్యదర్శులను, శ్రీమతి వెల్లాడ సుబ్బమ్మగారును బొంబాయిసభ ముగూర్చి విపులముగా నుపన్యసించిరి.

సూరంపూడి శ్రీహరిరావుగారు - రైల్వే గోలును గొడవ

రాజమండ్రి ప్రేమనరీ సబుమేజిస్ట్రేటుగారి కోర్టులో శ్రీయుత సూరంపూడి శ్రీహరిరావుగారిపై రైల్వేకంపెనీవారు తెచ్చిన మూడుకేసులలో యింకను విచారణ జరుగుచున్నది.

జి. ఐ. పి. రైల్వేసమ్మె
ముగియలేదు

"సమ్మెదారులు గాంధీగారి

సత్యాగ్రహోద్యమములో చేరవలయును" బొంబాయి, మార్చి 7:— రైల్వేసమ్మె ఇంకను జరుగుచున్నది. సమ్మెదారులు పర్ జార్జి రెయిన్ గారి జవాబుకొరకు ఎదురుమాచుచున్నారు. సంకల్పశక్తికరమైన ప్రత్యుత్తరము రానియెడల సమ్మె యథాప్రకారముగా జరుగునట.

రూయికరుగారి ప్రబోధము

పరేలువద్ద సమ్మెదారుల బహిరంగసభ జరిగెను. పనిచాండ్ల సంఘమున కధ్యక్షులగు రూయిగా రుపన్యసించిరి.

మార్చి 12 తేదీనుండియు మహారాష్ట్ర సత్యాగ్రహము చేతుబోవుచున్నాడు. కనుక సమ్మెదారులు యీ సత్యాగ్రహోద్యమమునందు చేరవలెను అని రూయికరుగారు చెప్పిరి. (శ్రీ ప్రే.)

పూర్వకవిప్రణీత గ్రంథములు

ప్రకటన సంఘము

అమృతరస మొలికించుచు చక్కని ప్రబంధములను రచించి ఆంధ్ర సరస్వతిని పూజించిన మహాకవులెందఱో విస్తృతి సాగరమున బడిపోయియున్నారు. వారిచే రచింపబడిన గ్రంథములు చాలభాగము నశించిపోయినను కొన్ని చెదపుడగుటపాలై నశించిపోవుచు ఎప్పుడైన నేపుజ్యాత్ములనలన దను లేజమును ప్రకాశింపజేయుట కనువగు నేమో యని తలపోయుచున్నది.

మోయినవి పోయినను ఇంకను చాల గ్రంథములు ముద్రింపబడవలసియున్నది. ఆంధ్ర సాహిత్య పరిషత్తువారును మరికొందఱును ఈ ఎడమమున చాల పనిచేయుచున్నారు. ఈ మహాకార్యమునందుంకను విశేష ప్రయత్నము జేసినగాని మనకొఱకు మనమార్గం శ్రమపడి యుర్జించిన మూలధనము శాశ్వతమై పోవును. హిందూదేశమందలి బెంగాలీ హిందీభాషలతో బోల్చి చూచినచో మన యాంధ్రభాషయందు చారిత్రాత్మక గ్రంథముల కొరతయగునను శాస్త్రవిషయక గ్రంథములయందును ఇంకను ఎంతయో అభివృద్ధి జరుగవలసియున్నది.

ఈ రెండు కొరతలను దీర్చుటలో దమ కృత్తికొలది ప్రయత్నించవలయునని యెంచి కపిలేశ్వరపురం శేతనకుట్టు యిస్టేట్ జమిందారు వారగు శ్రీ బలుసు బుచ్చినరాయరావుగారు ఇరువదివేల రూపాయల మూలధనముతో కపిలేశ్వరపుర మన నోక సంఘమును స్థాపింపనున్నారు. జ్ఞానమును కెంతయు సంతసముగా నున్నది. ఎంతటి ధనవంతులైనను ఇట్టి మహత్కార్యము లొక్కరికి సాధ్యపడునవికావు. విశేషించి యీ కార్యమునకు బదుగురును దోడ్పడినచో జాలకాలము సులభముగ గొనసాగుచుండును. ఈపని కిదిపదివేల రూపాయల చాల వనుమాట నిజముకాని క్రమక్రమముగ భాషాభిమానుల యాదరణానుసారముగ వృద్ధిచేయవచ్చును. ఈ సంఘనిబంధనలు శీఘ్రకాలములోనే బ్రకటింపఁ బడగలవు.

పూర్వకవిప్రణీతములై యనుద్రవములుగానన్న గ్రంథములను ముద్రింపించుటతో నీ కార్యము ప్రారంభింపఁబడును. శ్రీ జమిందారువారు మదరాసు దొరతనమువారి భాండాగారమునండి, శ్రీ కృష్ణదేవరాయలచే 'రాధామాధవుడని బిరుదము' కొందిన అల్లసాని పెద్దనామాత్యునిచే నీయబడిన సమస్యలను మహావీరముగ భారత భాగవత రామాయణ పరమగు బూరించిన చింతలపూడి యెల్లయకవికృతమగు 'రాధామాధవ' మనుగ్రంథమును తెప్పించి ప్రతివ్రాయించి పండితులచే సంస్కరింపించుచున్నారు. ఆంధ్ర సాహిత్యపరిషత్తు భాండాగారము నుండి ముప్పిరాల గుబ్బారాయకవికృతమగు "ప్రద్యు చరిత్ర" మనుప్రబంధమును తెప్పించి ముద్రింపటకు ప్రతివ్రాయించి యుంది. జర్మనీదేశే తుస్సకభాండాగారములయందుఁ జలుగు గ్రంథములున్నవినివని వానికై ప్రయత్నించుచున్నారు. శ్రీ శారి కార్యదీక్ష యసాధారణము.

ఆంధ్ర దేశమందలి మహారాజులు జమిందార్లు భాషాభిమానులు ఎల్లరు నీ సంఘమునందు భాగములనుగొని శ్రీ జమిందారువారి ప్రయత్నమునకు దోడ్పడి యాంధ్రభాష నభివృద్ధిజేవలయునని ప్రార్థించుచున్నాఁడను.

భాషాభిమాని.

బందరు

"ప్రస్తుతము విజయవాడయందు ఆశ్రమము నిర్మించి, కృష్ణానదీ తీరవాసియు, ఆత్మకైక్రీప్రభావండును, సర్వసూత్రదయాళువును, శ్రీ ఆంజనేయ భక్తాగ్రేసరుడును, దీనజనబాంధవుడును శ్రీ కోలపల్లి ఆంజనేయ దాసుండను, నామాంకి తమగుల శ్రీ ఆంజనేయదాసుగారు మా బందరు, ఘనూరు వారము దినముల క్రిందట వచ్చియున్నారు. వీరు వచ్చినది మొదలు హరిభజనలు, మొదలగు హరినామ సంకీర్తనము గావించుచు భక్తకోటిని ఆనందింప జేయుచున్నారు. దీనుల పొలిటి కల్పిత్తుమై, పామర జనమునకుగల ధూతప్రేత పీడకర్మలవలన బాధల తొలగించుచు, ప్రజాసేవయు, హరి భజనలవలన పరమేశ్వర సేవయు అహర్నిశములు జరుపుచు జ్యోతిర్ధామము జేయుచున్నారు. బందరులో బస్తీ కరణంగాను, సమల్లి పేటలో మున్సి చంద్ర కళాధరరావు పంతులుగారును, పాములపొలి ప్రకాశరావుగారును మొదలగు భక్తగణములు, తెన్నిటి తిరుమల దాసుగారు మొదలగు హరిదాసులు భక్త కోటిగానూడి హరి నామ సంకీర్తనములు పఠపుచు హరిసేవ జేయుచున్నారు. ఈ శ్రీ ఆంజనేయ దాసుగారు నిరంతరము మానవసేవయు, హరి పదసేవయు జేయుచు, చిరకాలము చిరంజీవియగు శ్రీ ఆంజనేయని రీతిని పరీక్షగాక యని పరమేశ్వరుని ప్రార్థించుచు న్నాను.

బృందావన పురవాసి.

పూజ్యమైన వివాహబహుమతులు

మావద్ద యుండు నేర్పులైన ధనివారలచే తయారుగాబడిన స్వచ్ఛమైన పెండ్లి, బంగారు, మణులచే పొడగబడి, మా పూర్ణబాధ్యతగలిగిన అమూల్యనగలను కొనుడు. అవి మీ యాకృతిని వృద్ధిపొందించి, గృహమును యలంకరించగలవు.

సురాజ్ మల్ లల్లుాభాయి అందు కో.,

హిందూదేశము, బర్మాలోను వజ్రములు, నగలవర్తకులు, 313 ఎస్ ట్లెన్ డ్, మద్రాసు.

సా॥ 6-30 X॥ బెజవాడ శ్రీ దుర్గాకళామందిరము హాల్ లో రా॥ 9-30 X॥

9, 10-3-30 తేదులందు

యునివెర్సల్ ఫిల్మ్ కంపెనీవారిచే తయారుచేయబడిన

“గొప్ప ఉపాయ శాలి”

ప॥ గోదావరి జిల్లా ప్రజలకు

నా య కు ల వి జ్ఞ ప్తి

(స్వకీయవిశేషి)

ఏలూరు, మార్చి 6:— ఈ నెల 2, 3వ తేదీలను ఏలూరు నందు పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము సమావేశమై యీ జిల్లాలో రాబోవు కాసనోల్లంఘనమునకు తగిన ప్రయత్నములు చేయుటకు నియమింపబడిన ఉప సంఘసభ్యులు ఈ క్రింది విషయన ఈజిల్లా ప్రజలకు విన్నవించుచున్నారు.

“భారతదేశ సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య సంపాదనమునకై లోకోత్తర పునఃపాదన మహాత్మునిచే కాసనోల్లంఘనము క్షేత్రలోనే ప్రారంభింపబడుచున్నది. ఈ ఆపూర్వమైన సత్కార మహాయజ్ఞమును అవిచ్ఛిన్నముగ కొనసాగజేయుట భారతీయుల పరమధర్మమైయున్నది. ఇందులకుగాను విశేషధనమును, త్యాగాధానములను పలువురు దేశభక్తులును ఆత్మీయవరము.

కాంగ్రెసు వర్గింగు కమిటీ తీర్మానానుసారముగను, ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘ తీర్మానముల ననుసరించియు ప॥ గోదావరి జిల్లా వాసులందఱు యీ కాలతిసరుమున పాల్గొని ధన్యులగుటకు జిల్లా సంఘము ఈ నెల 2, 3 తేదీలను సమావేశమై తీర్మానించెను. ప॥ గోదావరి జిల్లా యందు రూ 15,000 లకు తక్కువకాకుండ ధనమును, కాసనోల్లంఘనమునకు సిద్ధముగ నున్న కాంతిపైనికలను సమాహర్యుటకు నిర్ణయింపబడెను.

దీనుల ధనికులు ఎల్లరు వెంటనే విరివిగధన సహాయమును చేసి మహాత్ముని స్వాతంత్ర్య క్రతువు నవిఘ్నముగను జను ప్రదముగను కొనసాగించుటకు తోడ్పడవలెనని ప్రార్థించుచు న్నాము.

దీక్షాబద్ధులును, దృఢసంకల్పులును, దేశభక్తి ప్రపూరితులును అగు శ్రీమైలు పురభూలు, వృద్ధులు, యువకులు జేనవేలుగ యీ ఆద్యతీయ మహాకాలతిసరుమున పాల్గొన వేచుచున్నాము. ఇందులకు సంసిద్ధులైనవారు ప॥ గోదావరి జిల్లా సంఘము ఏలూరునకు వెంటనే తమపేర్లను తెలియజేయ జేయుచు న్నాము.

ప॥ గోదావరి జిల్లా వాసులకు వలయు ధనము నొసంగియు, కాంతి పైనికలను సమహర్షియు, యీ జిల్లాకు అర్హులైనవారు లభింప జేయుచు ర ని వి శ్వ సిం చు చు న్నాము. దేశభక్తిగల ప్రతి పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా వాసియు కృతసిక్కు యుడు కావలసిన తరుణ మసన్నమైనది. మహాత్మునితో మునుగుటయో లేలుటయో బ్రతుకుటయో చచ్చుటయో తప్ప కాంగ్రెసువారలను దేశభక్తులకును సేవక మాగ్గుము లేదని విన్నవించు చున్నాము.

నండు నారాయణరాజు, ఆత్మకూరి గోవిందాచార్యులు కొమ్మారెడ్డి ఆంజనేయులు, బందా వియ్యన్న, పసల కృష్ణమూర్తి, కొమ్మారెడ్డి సత్యనారాయణమూర్తి, తల్లా ప్రగడ నరసింహ శర్మ.

సం॥ రాష్ట్రముల కాంగ్రెసుసంఘము

పైసంఘముయొక్క కార్యనిర్వాహకవర్గము మార్చి 15 వ తేదీన అలహాబాదులో సమావేశమగును. గాంధీమహాత్ముడు ప్రారంభింపవచ్చు కాసనోల్లంఘనముగూర్చియును, జనహితాల సాధనాగారు సూచించిన ఆర్థికవిధానముగూర్చియు చర్చింపబడును.

(ఆ. ప్రే)

శివరాత్రి మహాత్మ్యము

కృత్తివెన్ను

బందరు తాలూకా కృత్తివెన్ను గ్రామములో ప్రతి వత్సరంబును మహాశివరాత్రికి గొప్ప వైభవముతో శ్రీ నాగేశ్వరస్వామివారికి కల్యాణము జరుగును. శ్రీస్వామివారి ఆలయమునకు శ్రీ కృత్తివెన్ను ఎన్నేట జమిందారులవారే ధర్మకర్తలౌటయు నొక్క గొప్ప విశేషము.

ఇచ్చట వెలసియున్న శ్రీ నాగేశ్వరస్వామివారి లింగము దేవతా ప్రతిష్ఠగాని మానవ ప్రతిష్ఠగాదనియు అందుచే భక్తుల కోర్కెలు ఫలించుట సులభమనియు గొప్పప్రతీతిగలను.

ఈ సంవత్సరము శ్రీస్వామివారి కల్యాణాది మహోత్సవములు గొప్పవైభవముతో జరిగియున్నదని చెప్పుట కెంతయు సంతసించుచున్నాడను. మొదటిరోజున శ్రీస్వామివారి కళ్యాణము మహావైభవముతో జరిగి సుమారు 5 వేల ప్రజల యానందమునకు పాత్రమైనది.

రెండవ రోజున సాయంత్రం సుమారు 8 గంటలకు స్వామివారు రథయాత్ర ఉత్సవము బహుజయప్రదముగా జరిగెను. అప్పుడు సుమారు 10 వేల జనులు చుట్టుపట్ల గ్రామములనుండి విచ్చేసియుండిరి. జనసమృద్ధి చాలా ఎక్కువగుటచే రథయాత్రనాడు అపాయములు బొంగతనములు జరుగు నని వచ్చిన వారికి తోచకమానదు. కాని శ్రీ స్వామివారి యనుగ్రహము వలనను, బంటు మిల్లి పోలీసు వారి తగురక్షణ వల్ల నన్ను అట్టి యిబ్బందులు ఏమియున్నా కలుగ లేదు. ఈ జాగ్రత్తతో ప్రజాసేవ సల్పిన పోలీసు వారెంతయు శ్లాఘనీయులు. మొదటి రెండురోజులయందును ఆంధ్రదేశమందు ప్రఖ్యాతిగాంచిన మాచిపూడి బ్రాహ్మణులచే, ప్రహ్లాద, రామ నాటకములు కడుంగడు శ్లాఘనీయముగా ప్రదర్శింపబడి ప్రేక్షకుల మనఁబు లానందపరచుటకు జేసెను. ఇచ్చట బ్రాహ్మణులనున్న బ్రాహ్మణేతరులకున్నా ఆ మూడుదినములను నిత్య సంతర్పణలు జరుగును. అందులో యీ సంవత్సరము జరిగిన సంతర్పణ లతీతము.

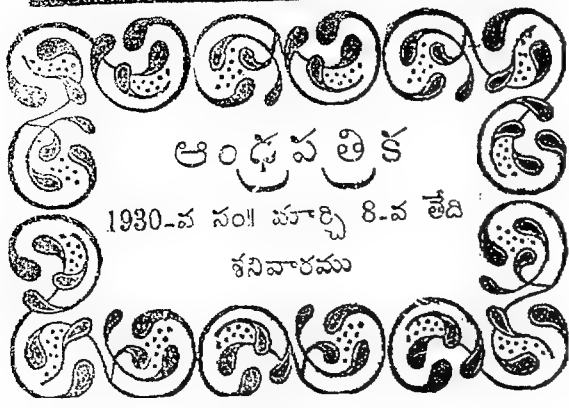
మాచిపూడి నాటకసమాజమువారికి ఆయినఖర్చు సుమారు రు 200/-లున్నా విశ్వదాత దేశోద్ధారక కాళీనాథుని నాగేశ్వరరావుపంతులువారిచ్చిరని విని వారి దాతృత్వమున కెంతయు సంతసించుచు, శ్రీ పంతులవారికి నామనఃపూర్వక వందనము లొచరించుచున్నాడను.

శ్రీ స్వామివారి మహోత్సవములు జయప్రదముగా తగు భక్తిశ్రద్ధలతో స్వయముగా వుండి నెరవేర్చించిన శ్రీ కృత్తివెన్ను ఎన్నేట జమిందారువారి మేనేజరువారగు మ-రా-శ్రీ కంభంపెట్టు రాజేశ్వరరావు పంతులుగారున్నా వారికి అన్ని విధముల సహాయపడి వారికి తగు ప్రోత్సాహ మొనర్చిన మ-రా-శ్రీ యర్రమిల్లి సత్యనారాయణమూర్తి పంతులుగారునూ ఎంతయు శ్లాఘనీయులు.

శ్రీ స్వామివారి రథము కొద్దిమరమ్మతులున్నా రంగులు వగైరా అలంకారములన్నా కోరియున్నది. సదరులోటులను వచ్చే సంవత్సరము శివరాత్రి పూర్తిచేయించ గలందుకు శ్రీకృత్తివెన్ను ఎన్నేట జమిందారువారి మేనేజరు కంభంపెట్టు రాజేశ్వరరావు పంతులువారిని కోరుచూ, విరమించుచున్నాను.

కృత్తివెంటి అమృతరాజు.

గ్రామమునను పెదగొల్లపాలెం.

విశ్వాసరాహిత్యము

ఇండియా ప్రభుత్వముపట్ల భారత శాసనసభలో నిదివరకు అవిశ్వాసతీర్మానము లంగీకరింప బడియుండెను. కాని, వీనిమూలమున ఎట్టి ఫలము గలుగలేదు. నిన్నటిదినము కేల్కారుగారు చెచ్చిన అవిశ్వాస తీర్మాన మోడిపోయినను, అందుకై విచారింప నవసరములేదు. అయ్యది గెలిచినను, ఓడినను ఒక్కటే ఫలము గలుగును. శాసనసభకు ప్రభుత్వము బాధ్యత వహించనంతవరకు, శాసన సభవారి అభిశంసనతీర్మానములు, ప్రభుత్వస్థానము నినుమంతయు కదలింప జాలవు. ప్రజాప్రతినిధుల వోట్లను మాత్రము లెక్కించిన, కేల్కారు తీర్మానము ఆమోదింపబడినటులనే ఎంచవచ్చును. వివిధ పక్షములవారును దీని నామోదించి యుండిరి. కాని, ప్రభుత్వ సభ్యుల, ప్రభుత్వ నియమిత సభ్యుల వోట్ల సహాయము మూలమున, కేల్కారుగారి తీర్మాన మోడిపోవుట తటస్థించెను. ఇట్టి సమయ ముండునను, హోంమెంబరుగారు సర్ జేమ్స్ క్రేకారు గారు, ప్రాతసంగతులనే ఏకరువుబెట్టిరి. అధినివేశ స్వాతంత్ర్య విషయము నసలే ఎత్తుకొనకబోయిరి. చట్టముప్రకారము, తాము శాసనసభకు బాధ్యులము గామని వీరు అంగీకరించిరి. తమను భారత శాసనసభవారి వోట్ల మూలమున తొలగింప వీలు లేదని గూడ యంగీకరించిరి. 1917 వ సంవత్సరపు ప్రకటనమునందలి వాగ్దానమునకు తాము విరుద్ధముగ ప్రవర్తించలేదని, వీరింకను చాటుట బట్టి, అధికార దృక్పథమును గ్రహింపవచ్చును.

1917 సంవత్సరపు ప్రకటనమును హిందూ దేశమునందలి వివిధపక్షములవారును నిరసించి రని తెలిసిన విషయమే. దీనిప్రకారము నియమింపబడిన సైమను కమిషనును దేశమంతయు బహిష్కరించి యుండెను. కాని, క్రేకారుగారి సంగతి నెరుగనటుల నటించిరి. ఇటీవల వెలువడిన రాజప్రతినిధిప్రకటనముగూర్చి సైమను వీరు ముచ్చటించరయిరి. 1917 సంవత్సరపు ప్రకటనమునందు, అధినివేశస్వాతంత్ర్య లక్ష్యము స్పష్టముగ సూచింపబడి యుండలేదు. రాజప్రతినిధి ప్రకటనమునం దిది స్పష్టముగ ప్రకటింప బడెను. కాని, క్రేకారుగారి భేదము నయినను చెలువరయిరి. ఇంకను 1917 సంవత్సర ప్రకటనము ప్రకారము బాధ్యత తో గూడిన పరిపాలనము వంకకు హిందూదేశము చిమనడకను బ్రాకవలయు నని, వీరు ఊహించుచున్నారు. సూతన వాతావరణముచే, వీరింకను ప్రేమితులు గాలేదు. యావచ్చుకొని వినియోగించి, లా-ఆర్డరులను కాపాడెదమని, వీరు ప్రభుత్వముతరపున గర్హించిరి. క్రేకారుగారికి లా-ఆర్డరు రక్షణ పేరుతో, నిర్బంధ

ప్రయోగమే ముఖ్యముగ గావలయును. అంతయ గాని, హిందూదేశమునకు ఇప్పుడు గాని, ఇకముందు గాని అధినివేశస్వాతంత్ర్య మిచ్చెడితలంపు వీరి కున్నటుల దోచదు. అధికారహృదయ మినుమంతయు మార్పు జెందలేదని, క్రేకారుగారి ప్రసంగము బట్టి గ్రహింపవచ్చును. ఇట్టివారు, పటేలుగారి అధికారమును భంగపరచుటకై, యత్నము నలిపి రనిన, నా శ్వర్య మే ముండును? ఇప్పటికిని, వీరింకను అధ్యంతరముల బెట్టుచున్నటుల చెలియుచున్నది.

పండిత మదనమోహన మాళవ్యాగారు వీరికి తగిన ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి. అధినివేశ స్వాతంత్ర్యమును వెంటనే ప్రసాదించ నిచ్చగించక పోవుటచేతనే గాంధీమహాత్ముడు సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించెననియు, దీనిని నిర్బంధములవలన నణచుట యనంభవమనియు, ఇప్పటికిని మహాత్మునితో సఖ్యపడుట కవకాశము గలదనియు మాళవ్యాగారు హితవాంసగిరి. జిన్నాగారు మహాత్మునికార్యక్రమమును ఆమోదింపక పోయినను, నిర్బంధ ప్రయోగము వలన పరిస్థితులు మరింత విషమ మగునని మందలించిరి. క్రేకారుగారి ప్రసంగముబట్టి, ప్రజలపట్ల సద్భావము జూపుతలంపయినను గనుపింపదని, జిన్నాగారు స్పష్టపరచిరి. నిర్బంధ విధాన మన్ని దేశములలోను విఫల మయ్యెననియు, హిందూదేశమునం దయినను ఇది జయము గాంచజాలదనియు జిన్నాగారు చెప్పినహితవు ప్రభుత్వ సభ్యులను పేరేపింపదయ్యెను. కేల్కారుగారి తీర్మానము నోడించుటయే వీరు పనిగ బెట్టుకొనిరి. ప్రజాప్రతినిధుల సంఖ్యలు తక్కువగనున్న యవకాశమును వీరు పూర్తిగ గైకొని అధికారబలము నంతను వినియోగించిరి. కాని నైతికవిజయము ప్రజాప్రతినిధులదేయని చెప్పవచ్చును. మున్నీ ఈశ్వరచరణు గారు చెప్పినటుల, విద్యావ్యాప్తి కొరకు ప్రజాప్రతినిధు లెంతకాలమునుండియో మొరబెట్టుచున్నను వారిమొరలు నిరాకరింపబడుచుండెను.

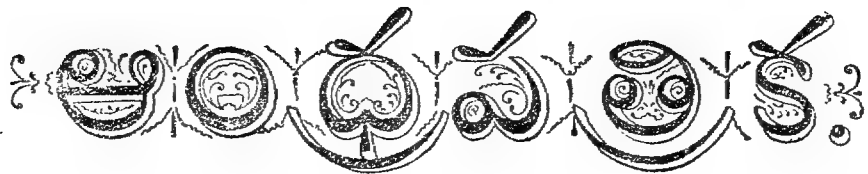
కాని, ప్రజలలో విద్య వ్యాపింపకుండుటచే, స్వాతంత్ర్యమును వెంటనే ప్రసాదించుటకు వీలు లేదని, వీరే యిప్పుడు అడ్డము బెట్టుచున్నారు. ప్రభుత్వ వ్యయము నా నాటికి వృద్ధి జెందుచున్నది. కేవల ఆర్థిక దుస్థితి బట్టి చూచినను, ఇండియా ప్రభుత్వావజయము స్పష్టమగుచునే యున్నది. సర్ ఫురుషోత్తమదాసు శాకుంధాసువంటి మిల్లు యజమాని గూడ, ప్రభుత్వము విశ్వాసమును కోల్పోయెనని, ఖండితముగ బలికిరి. వీరు వాణిజ్య పారిశ్రామిక దృష్టితో వాదించిరి. హైందవ లాభక్షేమములకును, బ్రిటీషు లాభక్షేమములకును సంఘర్షణము గలిగినపుడు, హైందవక్షేమ మెటుల నిరాకరింపబడెనో, వీరు చాటి, శాసన సభకు ప్రభుత్వము బాధ్యత వహించినయెడల, యిదివర కనేకపర్యాయములు తన స్థానమును కోల్పోయెడిదని, చాటిరి. ఆర్థరుమూరుగారు మరల అధ్యక్షుని నిందింప ప్రారంభించిరి గాని, వీరి ఎత్తులను అధ్యక్షుడు సాగనీయలేదు. అబ్దుల్ హైగారు, మహాత్ముని సత్యాగ్రహ కార్యక్రమమును ఆమోదింపకున్నను, వారట్టి చర్యకు గడంగుటకు ప్రభుత్వమువారే కారణభూతులనియు, మహాత్ముడే న్యాయమార్గము నవలంబించుచున్నాడనియు, తామే తద్విరుద్ధ మార్గము దొక్కుచున్నామని, తమకు పెక్కుసాక్షులతో

ననియు, ఒప్పకొనిరి. తీర్మానోపపాదకులగు కేల్కారు గారు ప్రారంభమున గంభీరోపన్యాసము గావించిరి. వీరు చెలిపిన హేతువులకు, ప్రభుత్వ సభ్యులకు తగిన సమాధానము జెప్పటకు ప్రయత్నమయినను నలువరయిరి. గాంధీమహాత్ముడు సూచించిన పదకొండు నియమములును భారతీయుల కోర్కెలను పూర్తిగ చెలువకున్నను, వీని నయినను సఫలపరచుచో ప్రభుత్వ దృక్పథము మారినటుల ఎంచవీలగునని కేల్కారుగారు చేసిన సూచనకు క్రేకారు గారుగాని, తదితరప్రభుత్వ సభ్యులుగాని ఎట్టిసమాధానము జెప్పరయిరి. ఇకముందునను కేంద్రప్రభుత్వము శాసనసభకు బాధ్యతవహించునను నమ్మకమున కవకాశము గనుపింపదు. సైమను కమిషనువారిందు కనుకూలముగ సిఫార్సుజేసెదరని తలంపవీలులేదు. దేశముమాత్రము ఈ విషయమై జరుగు కాలయాచనను సహింప దనియు, భారతీయులు అధినివేశస్వాతంత్ర్యము నామోదించెదరా, పూర్ణస్వరాజ్యము నామోదించెదరా యను శ్రేష్ఠ ప్రభుత్వ దృక్పథమువైననే ఆధారపడు ననియు, కేల్కారుగారు స్పష్టపరచిరి. ప్రభుత్వదృక్పథము వలన, అధినివేశస్వాతంత్ర్యవాదులు పూర్ణస్వరాజ్యవాదు లయ్యెదరని మాళవ్యాగారుగూడ మందలించిరి. కాని కేల్కారు, మాళవ్యా ప్రభృతు లొక్క సంగతిని గ్రహింపవలయును. వీరెంతటికఠోరోపకు లోనయినను అధినివేశస్వాతంత్ర్యవాదాన మయినను చేకూరలేదు. ఇంకను వీరు శాసనసభలలో వాగ్వియము గావించుటకన్నను, వాని నుండి బయల్పడి తమకు గల పలుకుబడి నంతను ప్రజలలో వినియోగించి దేశస్వాతంత్ర్య సిద్ధికై పాలుబడుచో దేశమునకు మహోపకార మొనర్చెదరు. లేనియెడల, ఆత్మగౌరవమును కోల్పోయెదరు.

సర్దారు పటేలుగారి నిర్బంధము

గాంధీమహాత్ముని సత్యాగ్రహ మింకను ప్రారంభముగాకముందే బాక్స్లీ సర్దారు వల్లభాయి పటేలుగారిపై మూడుమాసముల కారాగృహ శిక్షయు, అయిదువందలరూపాయిల జరిమానాయు, దీనిని చెల్లింపనచో ఆరువారముల ఖయదును, విధింపబడెను. బాక్స్లీ సత్యాగ్రహమును నడిపి విజయము గాంచిన ధీరులగు వల్లభాయిగారు 144 శేక్సునును లక్ష్యపెట్టెదరా? మహాత్మునికి కుడిభుజ మగు వల్లభాయిగారు దీని నుల్లంఘించిరి. వీరిపై తక్షణమే కారాగృహశిక్ష విధింపబడెను. సబర్కతి జయిలుకు వీరు గొంపోబడిరి. మహాత్ముని కిందు వలన గొప్పబలము తగ్గినను, ఇది శుభ చిహ్నమనియే మహాత్ముడు భావించుచున్నాడు. వల్లభాయి పటేలుగారి నిర్బంధమువలన పారిని గౌరవించెడివా రెందరో నిర్బంధములను వరింపక మానరు. మహాత్ముని లేఖకు రాజప్రతినిధి గారి ప్రత్యుత్తరము వెలువడెను. మహాత్ముని చర్య, శాసనాతిక్రమణ మనియు, శాంతి కుప్పడవకరమనియు, రాజప్రతినిధిగారు సూచించిరి. అంతయగాని, మహాత్ముడు చాపిన కరమును వీరు చేపట్టరయిరి. వారు చూపిన స్నేహభావమునకు తగిన స్నేహభావమును జూపరయిరి. మహాత్ముడు తుదివరకు పట్టుదల జూపవలయునని ప్రజలను ఎత్తురెంచ

అనుబంధము

చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ మార్చి నెల 8-వ తేది శనివారము

“సర్దారు పట్టుకారి నిర్బంధము తలవనితలంపు గాదు”

శ్రీ శ్రీనివాసయ్యంగారు ప్రభుత్వ రాజీనామా యొక్క ఆంతర్యము

డాక్టరు బి. పట్టాభి సీతారామయ్య పంతులుగారి యభిప్రాయములు

ప్రభుత్వ విధానమును చర్చించుట

(మా ప్రతినిధి తో సంభాషణ)

గాంధీమహాత్ముడు రాజప్రతినిధిగారి కంపిన అంత్యసం

మహాత్ముని అంత్యసందేశము

గాంధీమహాత్ముడు రాజప్రతినిధిగారి కంపిన అంత్య సం

మహాత్ముడవిన అంత్య సందేశమునందు క్రొత్తలెవ్వి

ఇక మహాత్ముని లేఖయందలి వివరములు భారతదేశానికి

“రాజప్రతినిధిగా రొసంగిన సమాధానమును గూర్చి తా

“రాజప్రతినిధి సమాధాన మటులందునని ఉపాసంబడి

విశ్రాంతిగా ముగియవలెను. ఇప్పుడు మనము ముందు

సాపించుకొనినవిషయ ఇప్పుడు దానిని వివరించుచున్నాము.

“శ్రీ వల్లభభాయి నిర్బంధము”

మా ప్రతినిధి:— “సర్దారు వల్లభభాయి పట్టుకారిని

డాక్టరు పట్టాభి సీతారామయ్య పంతులుగారు:—

పట్టుకారి నిర్బంధమైనను తలవని తలంపుగాదు. “గాంధీగారు

శ్రీనివాసయ్యంగారి రాజీనామా

ప్రశ్న:—“తమిళనాడు కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకవర్గ

డాక్టరు పట్టాభి గారు:—ఈ విషయము ఉద్యమముం

ప్రశ్న:—దేశమందెల్లడల నొకేతూరిగ కాసనోల్లం

సమాధానము:—గాంధీ మహాత్ముడు తాను నిర్బంధింప

డాక్టరు పట్టాభి సీతారామయ్య పంతులుగారు నేటి

ప్లేట్ కౌన్సిలు సమావేశము

అయ్యయ పట్టికపై చర్చ

సర్ ఆర్థర్ ఫ్రాంగారు

(నిన్నటి తరువాయి)

తమ యువస్వామమును ముగించుచు సర్ ఫ్రాంగారు గిట్టుల నుడిచిరి. ఈ గొప్ప దేశముయొక్క శాంతియుజీవితములలో యశాంతిని తొప్పించుచున్న విప్లవతరంగము నరికిట్టుటకు మన మెల్లరము—భారతీయులము ఆంగ్లేయులముకూడా— సర్వవిధముల ప్రయత్నింపవలయును. ఇప్పటికిని యవకాశము మించిపోన లేదు. కాని ఒక పాఠి యీ దేశముయొక్క యాధిపత్యమునందలి సదభిప్రాయము గాకూలముగా నంతమొందుటయే సంభవింపు చో, నిక ఆర్థికతృప్తి, పరిశ్రమలవిషయములలోనూ, నీదేశము పడిపోవుట తప్పదు (పార్లమెంటు)

సర్ ముజైలుల్లా ఖాన్ గారు

అయ్యయపట్టిక మొత్తముమీద బాగుగా నున్నదని యభిప్రాయపడిరి. సైనిక వ్యయమును తగ్గింపుమని సైన్యాధిపతిని కోరుటకు జంతు పుట్టుచుండెను. కాని, ఇంగ్లండు మొదలగు దేశములు సైనిక వ్యయమును, వాచిక వ్యయమును తగ్గించుటకు యత్నించుచున్నపుడు, నీదేశములో మాడా వానికగు వ్యయమును కొద్దిగ నైనను తగ్గించుటకు నలనుపడవాయని భారత సేనాధిపతిని వారు ప్రశ్నించిరి. ఆదాయపు పన్నును, అదనపు పన్నును నుపస్వామముల తీరముగా ప్రతిఘటించిరి. నుని శిక్షనుగ శాస్త్రపుని కరగాలము కన్న నేహితుని శిక్షకత్తి యే యొక్కొక్కపుడు యపాయకరమును. “నీదేవుడా! నూ! నేహితుల! నుండియే ముక్కుసంరంజీంపుము” అని సభ్యుడార్తనాద మొనరించెను. అలీఖును విశ్వవిద్యాలయమున పరిపూర్ణముగా నుండియుండిన యువస్వామకుల విశ్వవిద్యాలయమునకు రెలక్షలను ప్రభుత్వమువారి సంగమించినందులకు సంకుచ్చింపిరి. అనంతరము సభ్యులు చెప్పినచేదగని విశ్వవిద్యాలయ మిదియొక్కటియే. కాని, పరమ తగ్గుబడుటల నలన సేదనననమునందలి సాగనే యంతరించెను.

సర్ కోవాస్టి కోయాజీగారు

అయ్యయపట్టికయందు గావించబడియున్న మానవల నామోదించిరి. ప్రపంచమునందు ప్రబలియున్న యాధిపతిని నులకు తగినట్లుగా ఇండియా ప్రభుత్వమునకికాభివృద్ధి సంపదించుటకును దేశముయొక్క యాధిపత్యమును దని కోయాజీగారు రభిప్రాయపడిరి. ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించిన మారకపురేటులను, రాష్ట్ర ప్రభుత్వములు కేంద్రప్రభుత్వమువారికి ధనమును సమర్పించవలసిన యవసర మంతిమొంగుట, కొన్నిపన్నులు వదలుకొనబడుట మున్నగు ప్రత్యేకయభిప్రాయములు కానవచ్చినను, ప్రస్తుతము ఆదాయములో కాననగు లోటు మాత్రము ప్రపంచమున కంతకును సంబంధించిన కారణములవలననే నేర్పరచియుండెను. అయ్యయ పట్టికను తయారుజేయుటలో నెట్లో యొక్కరితని ఆదాయమును, వ్యయమును సరిపుట్టుటయే లక్ష్యముగాదు. విశాలముగా నూత్రములపైనే నాయ్యయపట్టిక యాధారపడియుండెను. యుచితమనితత్త్వాన యంతిమగు సంగక్షణా విధానమునకు సరిపోయియున్నందునలన విదేశీయుల పై నను బట్టలపైను విధింపబడిన పన్నునుకోయాజీగారు సమర్పించిరి. ఎట్లునుండియపాయము సంఘటిల్లగలదో నచ్చటనే జాగ్రత్తపడవలయును. ధనమునకు సంబంధించిన కారణముల కొరకే గాక, సమర్థకరకపువెండి మితిమీరి యీదేశములో జొరకుండుట మంచిదను కారణము కొరకును వెండిపై సుంకమును విధించుట న్యాయమేయగును. ఋణములను జేయుటలో ప్రభుత్వమువారి నలంబించుచున్న విధానము నుపస్వామకుల బావరచిరి లండను నగరమున పైర్లింగు ఋణము జనుప్రదముగా లభించుటకు కేర్లోని, షుల్డరు గారిని వారభినందించిరి. లాహోరునందలి ఋణనిరాకరణవాదులకును, లండనునందలి యుగమానపు మనుష్యులకు షుల్డరు గారిందుములకముగా తగినజవాబుసరియొందిరి.

సురపుల సంగుగారు

కొత్తగాపన్నులను విధించుటను ప్రతిఘటించిరి. ఈదేశపు ప్రజ లిదివరకే పన్నులభారముచే ప్రాంతిపోయి యుండిరి. జనపనార గాజుసామానులు పొగాకు మొదలగువానిపై పన్నుల విధించిన బాగుండెడిది. తెలిగ్రావు (తంజి) కాఖిఖిగ్గు తగ్గింపబడవలయును. ఆకాఖి కగువ్యయము స్వీయాదాయమువలనే భరింపబడవలయును. దేశములో నిర్బంధముగా పారిశ్రామికవిద్యుదీకరణ

బడవలయును. సర్ జేసేల్ బ్లాక్టుగారి విధానమే ఇండియ ప్రభుత్వపు ప్రస్తుత ఆర్థిక దుస్థితికి కారణము. మారకపురేటు 16 పెన్నీలక్రింద నేర్పడవలయును. అంతర్జాతీయ సభవా కార్యాలయములో ప్రాందపుల కిప్పటికన్న పెక్కు దుందోళముల లభింపవలయును. సైన్యములో నాధునిక పద్ధతులప్రకరము మార్పును గావించుటవలన సైనికులసంఖ్య తగ్గవలయును దేశములో ప్రబలియున్న రాజకీయశాంతివలన గాక ప్రభుత్వవ వారి యాధిక విధానమునందలి లోపములవలననే యీదేశ ప్రభుత్వము ప్రపంచములో విలువ తగ్గినదని యువస్వామకు యభిప్రాయము.

బా పా లా ల్

యందు

నజ్రములకు, బంగారు

వెండినగలకు మీరు నమ్మక

ముంచవచ్చును

నెం. 216, చైనాబజారురోడ్డు,

1

మదరాసు.

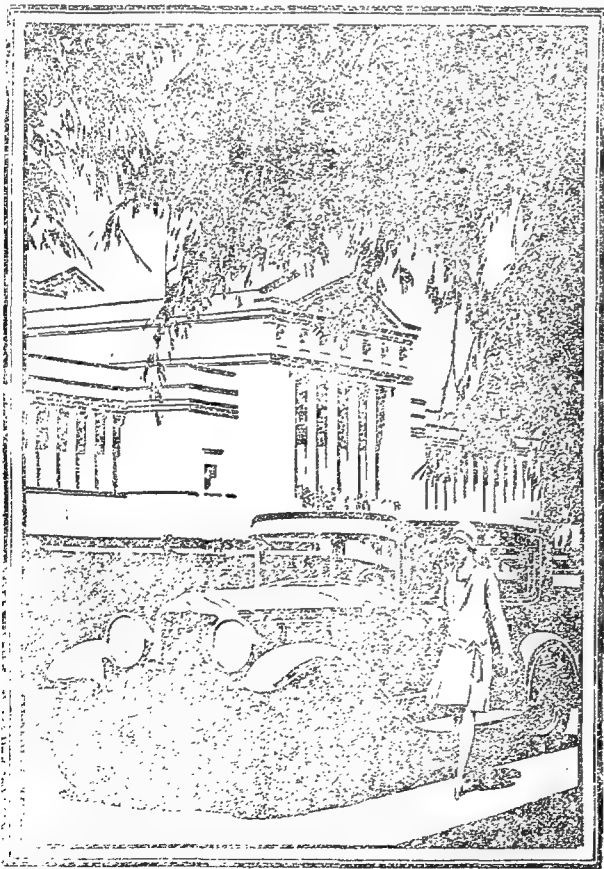
కే ద రి న్

గ్రంథకర్త:—శరణు రామస్వామి చౌదరి

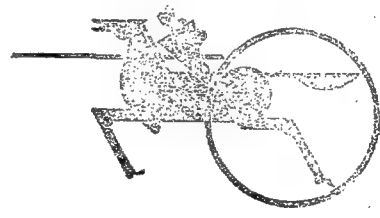
రామప్రసాద్ గారు వ్రాసిన హిందీగ్రంథమున కనుబడు. లోకప్రసిద్ధముగ ఒక వీరసూత్రచరిత్రము. అందరునుచదు తగినది. ములభృతైలిలో వ్రాయబడినది. ఉన్న ప లక్ష్యనారాయణి అమూల్యముగ సేవక గలదు. ధర రి—4—

ఆంధ్రప్రదేశ్ కా కార్యాలయము,

7, లింబుకెట్టిసిద్ది, మదరాసు

సెడాన్లు టూరిస్టు వెంటనే డెలివరీ యిచ్చుటకు సిద్ధముగ యున్నవి.

సంపూర్ణమైన

శక్తి

విల్లీస్ - నైట్సు నడుపుటకు వేరొకమార్గము. ఇది కొద్ది ధ్వని చేయుచు, ఒకేమాదిరి సున్నితముగ నడుచును .....ఇది పై భాగములకు ఎక్కలేకపోవుట యరుదు.

దీని బాడీయొక్క పనితనము మిక్కిలి యందముగలదై సొగసైనగీరలు, ఆకర్షణీయమైనరంగు, సరిపడునదై యుడుటచే నవినబాడీ పనితనమునకు వన్నెపెట్టుగలదై యున్నది.

విల్లీస్ - నైట్

రాత్రిమాదిరి నిశ్శబ్దముగ నుండును

సింప్లీస్ అండ్ కో, లిమిటెడ్.,

మద్రాసు, ఉదకమండలము, అండ్ తిరుచినాపల్లి.

అన్ని ముఖ్యస్థలములందు అమ్మకం దాల్లు.

భారత సేనాధిపతి యువన్యాసము

పిమ్మట భారత సేనాధిపతి యువన్యాసించెను. ప్రభుత్వ మువారు ఇంచితేవుకమిటి వారి సిఫార్సుల ప్రకారము నడుచు కొను చుండుటలేదని యభిప్రాయపడు సభ్యులు కొన్నింటి ఆఫ్ ఫైట్ లోనే గాక, యితర స్థలములందును గలరని, సైనికవ్యయ మును గూర్చి ముచ్చటించుచు సేనాధిపతి నడిచెను. ఆకమిటి వారి సిఫార్సు యీదీనినందెను:—“ధరలు తగ్గిపోయినచో, కొన్ని సంవత్సరములకు పిదప సైనిక వ్యయము 50 కోట్లకు మించుకుండు నట్లు గావింప వీలు కలుగ వచ్చును. కాని రాలి స్పెన్స్ ప్రభువు మాత్రము యిందుల కంగీకరించుచుండుటలేదు. ఈ సిఫార్సు గావింప బడినపిమ్మట యేకలక్షల రూపాయలభర్యతో యంత్రనిర్మాణ విధానము ప్రారంభింపబడియుండెను. సైనిక ఆయవ్యయపట్టిక యందలి ధనములో నొకకోటి రూపాయలు సుంకములద్వారా ఆదాయపు పన్నుద్వారాను ప్రభుత్వమువారికి మరల జెందు చుండెను. మరియు రవాణా తపాలా తంతిభర్తుల మూలకముగా ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి సైన్యమునుండి 180 లక్షలు లభించుచుండెను. కావున నిదివరలోలాగునగాక యిప్పుడు సైనిక కాఖయే ఎక్కువ మొత్తములకు ఖర్చుజెట్టవలసివచ్చెను. సకలవిధ ములైన సంభారములకు 10 కోట్లు ఖర్చుగుండుండెను. సైనికవ్యయ మును 50 కోట్లకు మించుకుండజేయుటకై ఏడుకోట్లవరకు వ్యయ మును తగ్గించుట యసాధ్యము. ఇంచితేవు కమిటీవారి భావమును గుర్రెరుంగ జాలకయే సభ్యులు తరుచు పై యేబదికోట్ల సంఖ్యను సేర్వించుచుండిరి. అయినను నీవిష యమునందును ఖర్చు కొంచెము తగ్గించబడియే యుండెను. ఈ విధముగా, యంత్ర నిర్మాణవిధానమువలన ఖర్చు హెచ్చయిన ను, సంభారములఖర్చు తగ్గకపోయినను కూడ సైనికవ్యయము క్రమక్రమముగా 65 కోట్లనుండి, 64-85 కోట్లకు తగ్గిపోయి యుండెను. ముందుముందు యింకను తగ్గగలదు. ఇంచితేవు కమిటీవారి సిఫార్సుల ననుసరించి ప్రభుత్వమువారు సైన్యము లో క్రొత్తపరికరముల సేర్పరచిందువలన, నయ్యది యాధ సన్నద్ధమగుట కిదివరలో నెప్పుడును యుండియుండని విధమున తగ్గియుండును. యంత్రవిధాననిర్మాణములో కూడ ఖర్చును తగ్గించుటకు సకలవిధముల ప్రయత్నము జరుగుచుండెను.

పిమ్మట సేనాధిపతి యితరదేశములయందలి సైనిక వ్యయమును సభ్యులకు చెలిపిరి. 1925, 1929 సంవత్సరముల మధ్య ప్రాంతముదేశములో సైనికవ్యయము 84.4 మిలియన్ల పవుననుండి 84.5 మిలియన్ల పవునకు హెచ్చియుండెను. జర్మనీలో 28 మిలియన్లనుండి 34 మిలియన్లకు హెచ్చియుండెను. రష్యాలో 41.7 మిలియన్లనుండి 84 మిలియన్లకు హెచ్చియుండెను. అమెరికాయందలి సంయుక్తరాష్ట్రములలో 52.1 మిలియన్లనుండి 59.8 పవునకు హెచ్చియుండెను. ఇటలీలో 21.5 మిలియన్ల పవుననుండి 28.5 మిలియన్ల పవునకు హెచ్చియుండెను. ఆకాశవిమానసైన్యముకొరకగు ఖర్చు 1.9 మిలియన్లనుండి 7.6 మిలియన్లకు హెచ్చి యుండెను. నావికవ్యయము 6.1 మిలియన్లనుండి 13.8 మిలియన్లకు హెచ్చియుండెను. ఇంగ్లాండుయొక్క ఖర్చులన్నీ 51 మిలియన్ల పవుననుండి (ఆనగా సుమారు 71 కోట్ల రూపాయలనుండి) 40 మిలియన్ల పవునకు అనగా సుమారు 56 కోట్లకు తగ్గిపోయి యుండెను. ఎనిమిది అంగములను రద్దుపరచవలయునను విషయములోను, 1983 సంవత్సరములోగానే ఇండియన్ సాండుహార్డును నెలకొల్పవలయు ననువిషయములోను తప్ప తక్కిన యంకము లన్నిటిలో నూర్వికాకమిటివారిసిఫార్సు లాచరణలో పెట్టబడియుండెను. క్రాస్ నెట్లు, వూల్ విచ్చి సైనికశిక్షణాలయములలో హైదవులు చేర్చుకొనబడుచుండిరి. ఇండియన్ సాండుహార్డు 1983 ఫెబ్రవరి నే యేర్పరుపబడవలసి యుండెను, అప్పుడే 1980 సం ప్రారంభ మయ్యుండెను. ఇంకను మూడుసంవత్సరముల యవకాశముండెను. హైదవ సైనిక శిక్షణాలయమునకు లభించెడి విద్యార్థులను నమ్మకొని ఎక్కువ ధనవ్యయ మగునట్టి కళాశాలను సాపించుటయచితమని ప్రభుత్వమువారు భావించుచుండుటలేదు. ఇంగ్లాండునందలి సైనికశిక్షణాలయమువారు హైదవ యువకులను విశేషసంఖ్యకులకు ప్రవేశమొసంగగలిగి, వారికితగిన శిక్షణ మొసంగగలిగినంతవరకు, హైదవ సైనిక శిక్షణాలయము నేర్పరచుటకు తొందరపడవలసిన యవసరము లేదు. హైదవ యువకుల కీదేశమునందు ఖర్చులకును గల వ్యత్యాసమును వారి తలిదండ్రుల కొనగ వలయునని ప్రభుత్వమువారు తీర్మానించి, స్కీన్ కమిటీవారి వాదనలో గలబలవత్తరమగు విషయమునకు తగిన సమాధానముసంగియుండిరి. “ఎనిమిది అంగములను గూర్చి ముచ్చటించుచు, అనేక యంగములయందు గాక కొన్ని యంగములయందే హైదవ సైనికశిక్షణాలయ కేంద్రీకరిం

చిన, హైదవ యువశిక్షణాలయ యానుకములని బాగోగులు తెల్లమగుననియు ప్రభుత్వమువారు విధానము నవలంబించిరి సేనాధిపతి నడిచెను. ఈవిధానము కొన్ని సంవత్సరములకే యావరణలో పెట్టబడి యుండెను (హార్డు ధ్వనులు)

హార్డుగురారు

పిదప ముచ్చటించుచు, సంస్కరణములు వచ్చువరకు వ్యయమును తగ్గించుటకు వీలలేదని తోచుచున్నదని, విద్యుదుముగిది సుంకమును తగ్గించుటకు హార్డుగురారు రామోదించురుగాని, కెరెన్సిన్ నూనెపై విధింపబడు సుంకమును హెచ్చించుటను వారామోదించుటలేదు. ఈ హెచ్చు సుంకమువలన కెరెన్సిన్ నూనె ఖరీదు హెచ్చుకుండుటయే తలస్థించుచో, కెరెన్సిన్ పరిశ్రమకే పన్ను విధించినట్లుగును. హెచ్చుటయే తలస్థించుచో, జన సామాన్యమునకు కష్టము కలుగును. ప్రభుత్వమువారి విధానము నందు మార్పు గలుగుటకు కారణ మెద్దియో యువన్యాసములు తెలిసికొనగోరిరి.

సర్ శంకరన్ నాయరుగారు

కేంద్ర సైన్యము సంఘావృత్తులకు సర్ శంకరన్ నాయరుగారు ఆయవ్యయపట్టికపై సవరణనిపుచు, సంస్కరణముల ఫలితముగా ముందు యేర్పరుపబడు భారతశాసనసభయే వ్యయ మును తగ్గించుటకు గూర్చి యాలోచింపవలయుననిరి. అప్పుడు కార్యనిర్వాహకసభయు శాసనసభవాకి బాధ్యతగలిగియుండును. స్త్రీలుకూడా ప్రభుత్వమును ప్రతిఘటించుచున్నారు.

కాని, హిందూమతముదీయసంఘములకు చెందింకిని జెందినయువకులు విప్లవవాదులై యున్నట్టియు, స్త్రీలు ప్రభుత్వమునెడల విరోధభావమును గలిగియున్నట్టియు నీసమయ మున క్రొత్తపన్నులను విధించుట యనుచితమని శంకరన్ నాయరుగారు రభిప్రాయపడిరి. “దేశమునందలి రాజకీయపరిస్థితులను గురించిన నాయవగావనమే సరియగునో, ఆదాయపుపన్ను ద్వారానే ప్రభుత్వమువారు ధనమును సేకరించుటమంచిది. ప్రామా, దాదాభాయిగార్లును బోలిన లక్షాధికారలనుండి యింకను నెక్కువ వైకమును రాబట్టుటకు ఆయవ్యయసభ్యుడు ప్రయత్నింపవలయును చింతింపవలయును. గాంధీగారి యాఖరు సందేశమునైనను గుర్తింపక విరహపురుషు వుప్పుకన్నను హెచ్చింప కొరచున్నార.

సర్ ఆర్థర్ ప్రామగారు:—నేను గాంధీగారి యాఖరు సందేశమును లక్ష్యపెట్టటయే లేదు.

సర్ శంకరన్ నాయరుగారు:—అవును, మీరు చెప్పినది వాస్తవమే! కాని, ప్రభుత్వమువారును, తదితరులును మాత్రము ఆ యాఖరు సందేశమును లక్ష్యపెట్టక పోలేరు.

ఇంకను సవరణనిపుచు, లాండురెవెన్యూను తగ్గింపవలయునని న్యాయమునకొక్క ప్రబలియుండెననియు, వైప్పుపన్నును, లాండురెవెన్యూను తగ్గింపవలయుననియు తమ యభిప్రాయము కూడాననియు సర్ శంకరన్ నాయరుగారు నడిపిరి.

సామ్రాజ్యంతర్గత దేశమునెడల

పక్షపాతము పనికిరాదు. విదేశీబట్టలపై స్వదేశీపరిశ్రమలను సుంకమించిమిత్రము విధింపవలసిన 50/0 సుంకమునుగూర్చి ముచ్చటించుచు, విదేశీబట్టలన్నిటిపైనను 90/0 సుంకమును విధించిన తమ కట్టంతరముండదనియు, కాని సామ్రాజ్యంతర్గత దేశముల యెడల పక్షపాతము జూపవలయుననెడి సూత్రమునకు తామెప్పుకొనజాలమని యువన్యాసము నడిపిరి. “బ్రిటిషుసామ్రాజ్యమునందెట్లెడలను నిట్టిపక్షపాతమును జూపుటకు నిశ్చయింపబడుచో, మన దేశములోనూ నట్లేగావింపవచ్చును. కాని యీలోగానే లాండురెవెన్యూపరకల లాభముకొరకై హైదవజనసామాన్యమున కెక్కుడు ఖర్చు నేల కలుగజేయువలయునో నాకు బోధపడుట లేదు. ఈదేశపు దినుసలనే మొదటిపక్షముగా గొనుటకు కావలసినంత సంసిద్ధతజూపుటయే యంతవరకు ఇంగ్లాండు మనయెడల ప్రదర్శించిన స్నేహభావము. ఈవిధానమునకు ఇండియా ప్రభుత్వము వారుగాని, ఇండియామంత్రిగాని తమసమృద్ధిని చెలిపియుండలేదని నాయవమానము.

చెబ్బలాడేవారు లేరు.

“నిరుద్యోగసమస్య నెదుర్కొనుటకును, లాంకుమైన వర్తకులను సంరక్షించుటకును బ్రిటిషు పరిపాలక వర్గము వారే సామ్రాజ్య తర్గత దేశములయెడల పక్షపాతము జూపింపవలయునని ఇండియా ప్రభుత్వమువారిని నిక్కచ్చిగా కోరియుండిరి. ఏ సభలోనయితే చెబ్బలాడే వారంతా ప్రస్తుతములేరో యా భారత శాసనసభయొక్క నిర్ణయమునకే ఇండియా ప్రభుత్వమువారి విషయమును వదలిపెట్టిరి. గడజిన దిసెంబరు నెలకు ముందుగనే ‘యీ నూచలన్నియు భారత శాసనసభవారి నిర్ణయమునకు వదలివేయబడి యుండునో నేమయ్యెడిదో? నేడన్నో భారత శాసనసభలో మిల్లు పరిశ్రమభివృద్ధికై బాతీయ షేనుముకూడా త్రోసిపుచ్చ బడనని ప్రభుత్వమువారికి తెలియును.

సర్ మెన్డే దాదాభాయిగారు:—మిల్లు పరిశ్రమ యొక్క శ్రేయస్సుకూ, దేశ షేనుమును పరస్పర విరుద్ధములా? కానే కావు?

సర్ శంకరన్ నాయరుగారు:—నిస్సందేహముగా, అవును!

దేశీయుల విశ్వాసమునకు పాత్రులగు నొక సంఘము వారి కీసమన్యాపరిమార్చుము వదలివేయవలసిన యుండెనని సర్ శంకరన్ నాయరుగారు నడిపిరి. అటు పిమ్మటనే ప్రభుత్వమువారి ప్రతిపక్షంబింపవలసిన విధానమును నూచింపవలసి యుండెను.

సర్దార్ బిలిరామ్ గారు

పిమ్మట సవరణనిపుచు, ప్రభుత్వపరిపాలనాక్రమముంతయు మిక్కిలి భారయుత్పై యుండెనని నడిపిరి. కొత్తపన్నులను విధించుట కిదియవలయు. అట్లానర్చినచో ప్రభుత్వమునకు విరోధముగా జరుగచుండెడి ప్రచార వింకను బహుశముగను, యుద్ధావసరము కొరకై విధింపబడిన ఆదాయపుపన్నును హెచ్చించుటను యువన్యాసములు ఖండింకరి. వీరుకూడా సామ్రాజ్యంతర్గత దేశముల యెడల పక్షపాతమును ఖండించి, జన సామాన్యమున కీయవనపు పన్నువలన నష్టమువాటిలనని యభిప్రాయపడిరి.

ఆయవ్యయసభ్యుని ప్రత్యుత్తరము

ఆయవ్యయపట్టికపై జరిగినచర్చకుంతకునూ జవాబుసంగుచు, సర్ జార్జి వట్టరుగారు 45 నిమిషములవరకు సుపన్యసింపిరి. నూతనముగా విధింపబడు ప్రతియొక్క పన్నువలనను పరోక్షముగా లాభమే చేపూరునని వారు నొక్కివక్కాణించిరి. ఆదాయపుపన్ను ఒక దమ్మిమాత్రమే హెచ్చింపబడెనుగాన, పరిశ్రమల నాపన్ను దాదాభాయిగారు నడిపినట్లుగా సరికట్టజాలదు. హార్డుగురారు కిరొసనాయిలుపై విధింప నుద్దేశించిన సుంకము నాక్షేపించియుండిరి. ఈమూలముగా ప్రభుత్వమువారు రాదాయము కల్పించుకొనుట న్యాయమే. దేశీయ కిరొసిక పరిశ్రమ కిడివరకు 190/0 సుంకము యొసంగబడుచుండెను. ఇప్పుటి మార్పువలన 95/0 సుంకములే లభింపగలదు. ఇంతేభద్రము. ఇందువలన దేశీయ పరిశ్రమకు నష్టము వాటిల్లుచో, ప్రభుత్వమువారికముందు తామె సంగు సుంకమును తగ్గింపబూనుకొనరు.

నూలు సుంకమునుగూర్చి ముచ్చటించుచు భారత ప్రభుత్వమువారు స్వతంత్రమును గలిగియే వర్తించుచుండిరినియు ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యమును యధార్థముగానే గలిగియుండిరినియు ఆయవ్యయసభ్యుడు నడిచెను. సభాధనము సభ్యులతో నిండియుండవలయుననే తమ యాశయు. అదియుట్లు లేకన్నతప్పు ప్రభుత్వమువారికి కాదు. కాని, ఆయవ్యయచట్టముపై చర్చ ప్రారంభమగునని, ఎన్నికలు ముగిసి, సభ్యులనిండుగా నుండగలరు. సామ్రాజ్యంతర్గత దేశముల వస్త్రాధికములపై 150/0 పన్ను విధింపబడినను, దేశీయపరిశ్రమకు తనసంరక్షణ చిక్కకపోలేదు. దిగుమతియగు నూలుదినుసలన్నిటిపైనను నింతకన్నా నెక్కుడుపన్నును విధించి హైదవవర్తకులపని మరీగులువుచేసి వేయుటయే యగును. అందువలన మంచి పాసగ జాలదు. బొంబాయి పరిశ్రమలకు పోటీ జపానునందే తగులుచుండెను. కావున లాభనష్టములను గ్రహించియే బ్రిటిషేతర దినుసలపై పన్ను విధింపబడెను. ఇందులో సామ్రాజ్య పక్షపాతమును మూలయేలేదు. ఇంతకూ యీ పన్ను నామూడు సంవత్సరముల వరకు మాత్రమే, తమయవన్యాసమును ముగించుచు, ఆయవ్యయసభ్యులు బ్యాంకింగు విచారణ సంఘముయొక్క ప్రాముఖ్యతను సేర్వించిరి.

అంతట స్టేట్ కాన్సిలు సమావేశము ముగిసినది. తరుగా సోమవారమునాడు సమావేశము జరుగును. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయి మిల్లులు

మూయబడును

15-3-30 తేదీ మొదలు 1-4-30 తేదీ వరకు

మూయబడును

ఇప్పుడు అమలులోనున్న పని పూర్తియైన తోడనే పెట్రో కంపెనీ మిల్లులు నాలుగున్న క్రొత్త బొంబాయిగరము మిల్లును కొలబా ల్యాండు మిల్లులు చెందున్న కూడా మూయబడునట. 15-3-30 తేదీ మొదలు 1-4-30 తేదీ వరకు మూయబడును. ఈసంగతి పనివాండ్లకు తెలియజేయబడెను. (ప్రె. ప్రె.)

సర్దారు వల్లభాయి పటేలుగారిని అరెస్టుచేయుట

నాలుగున్నర నెలలు కారాగృహవాసశిక్ష

మహాత్ముడు సంతసించుట - నేడు అహమదాబాదులో హరటాలు జరుపుట

సర్దారు వల్లభాయి గారి సందేశము

గుజరాతు రాష్ట్రముయొక్క అదృష్టమువలననే నేను అరెస్టు చేయబడితిని. గుజరాతు రాష్ట్రమువారు శాంతిని కాపాడవలెను. అత్యధికమగు త్యాగము నొనరించి ప్రతిఘటన నిలువబెట్టవలెను. సత్యాగ్రహము ప్రారంభము కానున్నపుడు మొట్టమొదటనే నేను అరెస్టు చేయబడుటచే నేను ధన్యుడనైతిని. మహాత్ముడును కాంగ్రెసు మహాసభవారును ఆశించుచున్న రీతిని గుజరాతువారు రిపుడు పనిచేసి చూపించవలెను. 15 యేండ్లనుండి దేశాభివృద్ధికొరకు గాంధీమహాత్ముడు నొనరించుచున్న తపశ్చర్యకుగాను దేశీయులు మహాత్మునికి చెల్లించవలసిన ఋణమును తీర్చుకొనుటకు తగినసమయ మిప్పుడు వచ్చినది. దొరతనమువారు వివేకవంతు లైనచో ఆసాధ్యపుగవుని అరెస్టు చేయకుండురుగాక. మహాత్ముడు నాయకత్వమును వహించుచున్నంత కాలమును దేశీయులు మహాత్ముని ఆజ్ఞానుసారమే పనిచేయ వలెను. మహాత్మునిగూడ అరెస్టు చేసిన నేడు బ్రోచిలో సూచించినరీతిని ప్రజలు సమచుకొనవలెను.

బాష్టోల్లోవలె గ్రామోద్యోగులు రాజీనామాల నీయవలెననియు, రయితులబంధువు లెవరయిన ప్రభుత్వోద్యోగులందున్నచో విడిచిరావలెననియు, ప్రభుత్వోద్యోగులపైని, వకీళ్లపైని సాంఘికబహిష్కారము అమలు జరుపవలెననియు నేను బ్రోచిలో చెప్పియుంటిని. సమర్థత యున్నచో పన్నుల నిరాకరణ ముగూడ అమలు జరుపవలెను.

మనము విజయమును బడయుటకు త్యాగమును అహింసయునే ముఖ్యాధారములు. బ్రిటిషు దొరతనముతో మనకు గల సంబంధమును పూర్తిగా త్రొచుకొనుటకు తగినశక్తి మనకు ఎంతత్వరగా వచ్చునో అంత శీఘ్రముగానే మనకు కార్యసాధనముగూడ కలుగును. అట్టిశక్తిని గుజరాతు రాష్ట్రము వకు సర్వేత్సరు డనుగ్రహించుగాక! (శ్రీ ప్రె.)

సర్దారు వల్లభాయి పటేలుగారిని అరెస్టుచేయుట

బోర్నడులో విచారణచేసి శిక్షవిధించుట

సర్దారు వల్లభాయి పటేలుగారు మొన్న 7 వ తేదీ రాత్రి మోహనలూ పాండ్యగారిలో గూడ బోర్నడు తాలూకాలో ప్రచారము చేయుటకు అహమదాబాదునుండి బయలుదేరిరి. నిన్న 7 వ తేదీ మధ్యాహ్నము రానులోనొక పథలో సుపనస్మింపబోవుచుండగా మధ్యాహ్నము 2 గంటల వేళ పోలీసు డిప్యూటీ. నూపరింటెండెంటు వచ్చి ఒక ఆర్డరు పంపచేసెను. నెలరోజులవరకును వల్లభాయిగారు మాటలాడ గూడదని ఆర్డరులో నుండెను. నేనీ ఆర్డరును స్వల్పంఘించెదనని వల్లభాయిగారు తెలిపిరి. ఆ యుద్యోగి వెంటనే వల్లభాయి గారిని అరెస్టుచేసి బోర్నడును తీసికొని వెళ్లెను.

విచారణ

అచట జిల్లామేజిస్ట్రేటు మాప్టరుగారు కేసు విచారణ చేసిరి. "మీరు ఆర్డరును స్వల్పంఘించినందులకు మీ కుల నేల శిక్షింప గూడదు" అని మేజిస్ట్రేటు ఆడిశెను. "నేను ఆర్డరును స్వల్పంఘించిన మాట నిజమేగాని అందుల కెట్టి కారణమును లేదు." అని వల్లభాయిగారు తెలిపిరి. మామూలు విడిఖయిదును 500 రూపాయిలు జూర్మానాయెను, జూర్మానా చెల్లించనిచో మరి 6 వారములు విడిఖయిదును మేజిస్ట్రేటు విధించెను. నిన్న 7 వ తేదీ రాత్రి 9-30 గంటలకు వల్లభాయిగారిని మోటరుకారులతో అహమదాబాదు తీసికొని వచ్చిరి. వెంటనే ఆ వార్త పట్టణమునందంతటను వ్యాపించెను. ఆ రాత్రివేళగూడ చాలమంది వల్లభాయిగారిని సందర్శించుట కచటికి వచ్చిరి. వారికోరికపైనే వల్లభాయిగారు పైన వివరింప బడిన సందేశము నొసగిరి. పిమ్మట వల్లభాయిగారిని సబర్జైల్ చెరసాలకు తీసికొనివెళ్లిరి.

మహాత్ముని ప్రకటన

నేడు 8 వ తేదీని అహమదాబాదులో

హరటాలు జరుపవలెను

వల్లభాయిగారిని అరెస్టుచేసినవార్త తిరి మూలకమున నిన్న మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు మహాత్ముడు చేరినది. నిన్న సాయంత్రము ప్రజలందఱును కారాగృహమును సందర్శించుటకు ప్రోత్సహించెను. అతడు నేను నన్ను వారించుటకు అధికారమును సరవసులనుటచే గాఢమును ప్రకాంతి కలిగినది.

సర్దారు వల్లభాయి పటేలుగారికి
కారాగృహ శిక్ష విధింపబడెను.

"ఈ వార్త మనకు సంతోష ప్రద మె. మన సమరమున కిది శుభ మానన. సమరము ప్రారంభమైనది. ధీరము లేలవరకును యిది విరమింపబడదు. వల్లభాయిగారిని అరెస్టుచేసినందులకు అహమదాబాదులోనున్న యావన్నుంది ప్రజలును అపరిమితానందమును పొందవలెను. మిల్లుల యజమానులు, మిల్లులపనివాండ్లు, దుకాణదారులు మున్నగువారందఱును యావన్నుంది పోరులుగూడ రేపు 8-వ తేదీ శనివారమునాడు శాంతిప్రదమును హరటాలు జరుపవలెను. దుకాణములు, మిల్లులు, పాఠశాలలు, కళాశాలలు మున్నగువాని నన్నిటిని 24 గంటలపేపు మూసివేయవలెను. అన్ని పనులను కట్టిపెట్టవలెను. నేడు 8-వ తేదీ సాయంత్రము మొకబహిరంగ సభ జరుగును. అప్పటికింకను నన్ను అరెస్టుచేయనిచో నేనే ఆసభ కద్యకు తవహించెదను. గుజరాతుకు మకుటములేని మహిమనియున్నది వల్లభాయిగారిని అరెస్టుచేసిరిగాన ఆయన ఘనత కనుక మనకు గురీతిని ప్రజలందఱును ఆ పూర్వము గురీతిని యీ మహాత్ముని మును

జరుపగోరెదను. మన సమరము కడవరకును గూడ అహింసా తృకముగానే యుండును. ఎట్టివైర్ష్యమును చేయగూడదని గుజరాతువారిని నేను వేరుగా పూర్వరింపవలసిన ఆవసరమే లేదు" అని మహాత్ముడు నడిచెను. (శ్రీ ప్రె.)

వల్లభాయిగారిని మహాత్ముడు చూచుట

నిన్న రాత్రి వల్లభాయిగారిని బోర్నడునుండి అహమదాబాదుకు తీసికొని రాగానే ఆవార్త మహాత్ముడుకు తెలుపబడెను. వెంటనే మహాత్ముడును ఆశ్రమవాసు లందఱును వెళ్లి వల్లభాయిగారిని చూచిరి. వెంటనే ఆమోటారుకారులోనే వల్లభాయిగారిని సబర్జైల్ చెరసాలకు గొనిపోయిరి. మహాత్ముడు రాగానే వల్లభాయిగారు మహాత్ముని చూచి పకపక నవ్విరి. ప్రబాంధుపత్రిక ప్రత్యేకసంచికను ప్రకటించినది.

బోర్నడులో హరటాలు

నిన్న బోర్నడులో వేలకొలది ప్రజలు వల్లభాయిగారికి స్వాగత మొసగిరి. అచట గూడ హరటాలు జరుపబడును. (ఆ. ప్రె.)

అహమదాబాదులో సంపూర్ణమగు హరటాలు

సర్దారు వల్లభాయిగారిని అరెస్టుచేసినందున

నేడు 8 వ తేదీని అహమదాబాదు నగరమున

సంపూర్ణమగు హరటాలు జరుపుట

నేడు నగరమునందు కొద్దిమంది మహమ్మదీయులు తప్పు తక్కిన ప్రజలందఱును దుకాణముల నన్నిటిని మూసివేసిరి. మిల్లులన్నియును మూసివేయబడెను. ఒకటిరెండు మిల్లులను మూయకపోయినను పనివాండ్లు రాలేదు. నేడు సాయంత్రము నగరమునందరి ప్రాంతస్థులను మహాత్ముని అన్యధాత క్రింద బహిరంగసభ జరుగను. పోలీసువారు మామూలు యెర్పాటులను చేసిరి. నిన్న రాత్రినుండియు ప్రజలు వీధులలో గుంపులుగా చేరుచున్నారని యెట్టి అల్లరియును జరుగలేదు. (ఆ. ప్రె.)

అసెంబ్లీలో మాలవ్యాగారి అడ్డర్స్ మొంటు ప్రతిపాదన

డిల్లీ, మార్చి 8:—నేడు అసెంబ్లీ సమావేశమగుటకు పూర్వము లాఘీయందు రాజకీయపరిస్థితుల గూర్చియు, పండిత మాలవ్యాగారి అత్యవసర సూచనలగూర్చియు ముచ్చటించుకొనిరి. పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారు యాదినవరీతిప్రశ్నింప నోటిను పంపిరి.

ప్ర:—సర్దారు వల్లభాయి పటేలుగారిని ఏసెక్స్ ను ప్రకారము అరెస్టుచేసి శిక్షించిరి?

అడ్డర్స్ మెంటు తీర్మానము ప్రతిపాదించి నూచించిరి. అందు సర్దారు వల్లభాయి పటేలుని ఖైదుచేసినందువలన గట్టఫలి తముగూర్చి అవశ్యకతనుగూర్చి చర్చింపనున్నారు.

ప్రభుత్వసభ్యుడగు క్రెరాగుగారి ప్రత్యుత్తరము

డిల్లీ, మార్చి 8:—వల్లభాయి పటేలుగారిని ప్రభుత్వమువారు ఏసెక్స్ ను ప్రకారము అరెస్టుచేసిరో తెలుపవలసినదని మాలవ్యాగారు అసెంబ్లీ సభలో ప్రశ్నించిరి.

ఈప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరముగా ప్రభుత్వసభ్యులగు క్రెరాగుగారిట్లు చెప్పిరి. ఏసెక్స్ ను ప్రకారము అరెస్టుచేసిరో ఇంకను వర్తమానము తెలియలేదు. ఈవిషయము తెలిసికొనుటకు బొంబాయి గవర్నరుగారికి తిరివార్త నంపితిమి.

మాలవ్యాగారు:—మీకు ప్రత్యుత్తరము రేపు ఉదయము రాగలదా, వచ్చినతోడనే నాకు తెలియజేసెదరా?

క్రెరాగుగారు:—తెలిగ్రాము పంపబడినది. ప్రత్యుత్తరము రాగానే మీకు తెలియజేసెదను. (ఆ. ప్రె.)

బందరులో అరెస్టులు

చౌకినేరమున ముగ్గురు యువకులను పట్టుకొనుట.

బామిానుపై విడుదలజేసిరి

మచిలీపట్నం, మార్చి 9:—జి. పార్వతీశంకరు కాళేజి విద్యార్థి, భోగరాజు వెంకటరత్నంగారు (డా॥ పట్టాభిగారి కుమారుడు) ఎ. జీవరత్నంగారు, కాంగ్రెసు సభ్యుడును చౌకినేర, దొంగిలింపబడిన సామ్రాధిదినండువును నేర మారోపించి అరెస్టుచేయబడిరి.

పోలీసువారు బి. వెంకటరత్నంగారిని అరెస్టుచేయుటకు పూర్వము చారింటిలోనికిబోయి, దొంగసామ్రాధిదినండువు చొప్పునతయు వెదకెదమని చెబరించిరి.

ముద్దాయిలను బామిానుపై విడిచిరి. (శ్రీ ప్రె.)

సత్యాగ్రహవిజయయాత్ర ప్రారంభోత్సవము

గాంధీమహాత్ముని మొదటిసత్యాగ్రహదళము విజయయాత్రకు బయలుదేరిన రోజున (బహుళ శ్రావణ 12 వ తేదీ) దేశమునందంతటను ఈ మహోత్సవమును జరుపవలె నని కాంగ్రెసు మహాసభా స్యుడు ఆ దేశము నొనగట్టెను.

సత్యాగ్రహ సన్నాహము

12 వ తేదీలోగానే ప్రారంభము కావచ్చును

12 వ తేదీ ఉదయమున సత్యాగ్రహయాత్రకు బయలుదేరిన దీనివరకు నిశ్చయింపబడిన గాంధీ మహాత్ముని ఆశీర్వాదములు అది యీ లోగానే జరుగునట్లున్నది. దేశో ర్మహాత్ముడు ఆనతి నొసంగవచ్చును. ఏర్పాటులు మిక్కిలి చురుకుగా జరుగుచున్నవి. మొదటి జట్టులో 100 మంది యుం దురు. మొదటిరోజు (బహుళ శ్రావణ 12 తేదీ) ఉదయమున వేసవ జాముననే ఆహుదాబాదు నుండి బయలుదేరి ఆదిత్య 10 మైళ్ల దూరమునందున్న ఆలూరిగ్రామమునకు వెళ్లెదరు. ఈ రీతిగా రోజుకు పదిమైళ్లకు మించకుండనే వారు కాలిదడకును ప్రయాణము చేసెదరు. మజిలీలన్నియు నిదివరకే నిర్ణయింపబడినవి. కయిరామండలమునందు వారు పెక్కుస్థలములలో నాగుచుందురు. ఈ దళమునకు స్వాగత సత్కారములను సలపుటకు ప్రతి గ్రామమునందును ప్రజలధికోత్సాహముతో సేర్పాటులను చేయుచున్నారట. “ఈ దళమువారికి ఆతిథ్యము నొసగ గోరువారు గొప్ప గొప్ప విందులను చేయగూడదు. ఆత్మసరముగా కావలసిన సామాన్య పదార్థములను మాత్రమే సమకూర్చువలెను” అని మహాత్ముడు ఆ గ్రామములవారికిని తెలియజేసెను. (ప్రీ. ప్రెస్.)

ప్రభుత్వమువారి భావము

వారు వెంటనే గాంధీ మహాత్ముని ఆశీర్వాదములను గాంధీ మహాత్ముని వెంటనే ఆశీర్వాదములను ప్రభుత్వోద్యోగులు కానివారందరూ భావించుచున్నారు. కాని ప్రభుత్వ కార్యాలయములలో విచారింపగా నిది నిరాధారముని యే తెలియుచున్నది. ఇది యంతయును యొక గొప్ప తమాషా యనియే వారు భావించుచున్నారు. కావున మొదటితెగవారు సమద్రువు నీటిని మరిగించి ఉప్పును తయారుచేసినను ఆదిచాల ప్రజలమొదలుడల తప్ప వెంటనే దొరతనమువారు వారిని ఆరెట్టు చేయరనియు ఒక మామూలు దొంగను చూచినట్లు వారు గాంధీ మహాత్ముని చూడరనియు కొంతకాలమువరకును సీతీ గతులను గమనించుచుండు రనియును తెలిసినది. (హిందూ విలేజ్.)

సత్యాగ్రహ ప్రారంభము

కాంగ్రెసు మహాసభాసభ్యుడు పండిత జవహర్ లాల్ నెహ్రూగారి ప్రకటన

“కడపటి నిశ్చయము జరిగినది. ఈ నెల 12-వ తేదీని గాంధీమహాత్ముడు సత్యాగ్రహవిజయయాత్రకు బయలుదేరును. ఆయనతో ధైర్యశాలలకు పెక్కుమంది పురుషులగూడ వెళ్లెదరు. ఆయనతో వెళ్లుటకు సిద్ధముగానున్న వారెవరు? చిరకాలమునుండి కోల్పోయిన స్వాతంత్ర్యమును మరల బడయుటకు భారతదేశము ప్రయత్నించుచుండగా ఈ మహాసమరమున పాల్గొనకుండ చేతులు ముడుచుకొని యెవరు కూర్చుండగలరు? ప్రియజననియగు భారతమాతకు స్వాతంత్ర్యమును సమకూర్చి తద్వారా దురదృష్టమునకు పాల్పడిన కోట్లకొలది భారతీయుల శుద్ధరించుటకై భారత పరులను, విరాగనల కష్టములననభ విందుటకును కార్యగ్రహములలో బంధింపబడుటకును సంసిద్ధులై విజయయాత్రకు వెడలుచుండగా యెవరు మిన్నకుండగలరు. మనకందరికి నిత్యము మార్గములు చెడెడి ఒకటి స్వాతంత్ర్యమార్గము, చెడవది దాస్యమార్గము. దేశమునదిభుడు చెందుసేసెడు మాత్రమేయుండగలవు. ఒకటి స్వరాజ్యసైన్యము చెందవది అపహరణల సైన్యము. మన మేమార్గమున వెళ్లవలెను. ఏసేనలో చేరవలెను. ఈ ప్రశ్నలను గూర్చి ఎవరికి వారే మన పరీక్ష నొసరించుకొని భారతదేశ గౌరవమునకును మన మహాదాతయమునకును అనుగుణముగ రీతిని క్రియారూపకముగా ప్రత్యుత్తరము నియోగ్యులైనను.

మహాత్ముడు సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించిన దినమున దేశమునందంతటను విజయయాత్ర ప్రారంభోత్సవమును జరుపవలెను. అందులకు సభలు మున్నగువానిని జరుపవలెను. ఆనాడు మరల పూర్వరాజ్య ప్రమాణముల నొసరింపవలెను. విజయయాత్రకు వెడలిన మహాసేనానికిని యోధులకును కడుక్రీస్తుముగానే విజయమును కటాక్షింపు” మని భక్తిపూర్వకముగా భగవంతుని ప్రార్థింపవలెను. ఆనాడు ముఖ్యముగా ప్రతివొంటను సత్యాగ్రహమున పాల్గొనుటకు పూనుకొనిన వారినందరిని నలంబిరులుగా నమాదు చేయగోరెదను అని జవహర్లాలుగారు ప్రకటించిరి. (ఆ. ప్రె. ప్రీ. ప్రె.)

నాయకుల-పత్రికల

అభిప్రాయములు

సి. ఎస్. రంగయ్యగారు-మీరు నిన్ననే ఆంగ్ల దేశమునుండి రానుపురాస్తీమరులో బొంబాయి చేరిరి

“కాంగ్రెసువారు రాండుటెలిలు సభలో పాల్గొనుట కవకాశమును కల్పగజేయుటకు గూర్చి రాజప్రతినిధికిని యిండియామంత్రికిని సంభాషణ లింకను జరుగజూసే యున్నది. కాన కడపటి మహారాష్ట్రమునందు వారేదో అద్భుతపరివర్తనమును కల్పగజేసి సత్యాగ్రహమును ప్రారంభింపవలసిన అవసరము కలుగకుండనే చేయవచ్చును. గాంధీగారు ఆంగ్ల దేశమునకు వచ్చుటకు బ్రిటన్ దొరతనమువారు కడపటిసారి మరియొక ప్రయత్నమును చేసెదరనియే సేను నమ్మెదను. అత్యధికమును పలుకుబడిగల యిండియా కార్యాలయవర్గము ప్రధానమంత్రిని యిండియా మంత్రిని లోబరుచు కొనగలిగినయెడల, తప్ప లేనిచో ప్రధాన మంత్రి మెట్టాబ్లాగరు గాంధీమహాత్ముని కావ్యమును పంపు గనియే సేను నమ్మెదను. అధినివేసిన స్వాతంత్ర్యము నొసకట కొరకు గాక పూర్వరాజ్యము నొసకటకొరకే రానుభారములను జరుపు నిపుత్రము బహిరతములను గోప్యముల నగు నెట్టి మరతులను దేర్చుటకుండనే ఒక స్వతంత్ర జాతియొక్క ప్రతినిధిగా గాంధీ మహాత్ముని ప్రధానమంత్రి ఆహ్వానించును. మహాత్ముడు సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించుటకు సాంఘికవాదులు (బ్రిటిషు సోషలిస్టు) అంగీరింపరనియే సేనికను నమ్మెదను. సోషలిస్టు పక్షములోనివా రందరును (నాయకులను యితరులను) గూడ పూర్వరాజ్యము నొసకట కనుకూలరుగానే యున్నారు. “భారతీయులు పూర్వరాజ్యమును కొరుసెడల దానిని బడయుటకు వారికి పాట్లకలను” అని మంత్రివర్గములో కొందరు గూడ భావించుచున్నారు. భారతీయులను బ్రిటిషువారినిగూడ సంకృతికరముగ తి నీసమన్వయ పరిష్కారపనలెననియే కార్మిక ప్రభుత్వమువారు కోరుచున్నారు. ఈ విషయమునందలి యిండియామంత్రి జెనుగారిలోను యితరమంత్రివర్గములోనుగూడ సేను సభాపించిరి. నూతన సంవత్సరము సంకృతికరముగా ప్రారంభము కావలె ననియే వారందరును కోరుచున్నారు. ఆనగా బ్రిటిషు భారత దేశముల వారికి సామరస్య సద్భావములతోనే నూతనవత్సరము ప్రారంభము కావలెనని వారి సంకల్పము. వెనుక మాంటేగుగారు యిండియా మంత్రిగా నున్నపు డాయన కుండిన పలుకుబడికంటె నిపుడు యిండియా మంత్రిగా నున్న థమగారికి చాలాధికమును పలుకుబడియేకలిగినది. ఏలననగా మంత్రివర్గమువారందరూ జెనుగారికి ప్రాప్తుగా నున్నారు.” అని రంగయ్యగారు నడిపిరి. (ఆ. ప్రె.)

వంగరాష్ట్రమున సత్యాగ్రహము

“కాలిటాయిలోను మిదునాపూరులోను ఉప్పు సత్యాగ్రహము ప్రారంభము కాగలదని” నిన్న 7 వ తేదీని సుబర్కత్తి ఆశ్రమమునుండి కలకత్తాకు వచ్చిన సతీస దాసగుప్తగారు తెలిపిరి.

“వంగరాష్ట్రమునందు సత్యాగ్రహమునకు ఏర్పాటులు జరుగుచున్నవి. వంగరాష్ట్ర బాతీయ సైనిక దళమును కొందరు యువకు లిదివరకే రోడ్లవర చిరి. మహాత్ముని ఆజ్ఞానుసారముగా నీ దళము వారు సత్యాగ్రహమును జరిపెదరు. ఈ నెలలో నొక రాష్ట్రీయదళ జరుపబడును. వంగరాష్ట్రమునందు చిటగాంగు, నాకహలి, బారిసాలు 20 పరగణాలు మిదునాపూరు, మన్నసఫలములలో సత్యాగ్రహమునకు మంచి సౌకర్యములు కలవు” అని జే. ఎం. సేనుగూర్తగారు తెలిపిరి. (ఆ. ప్రె.)

ఘాజీపూరులో రాజకీయసభలో

సత్యాగ్రహ తీర్మానము

ఈసభ డాక్టరు మహమ్మదు ఆలం (లాహోరు)గారి ఆధ్యక్షతన జరిగినది. ఈ సభలో సత్యాగ్రహ తీర్మాన ముమోదంపబడినది. (ఆ. ప్రె.)

కాశీ విద్యాపీఠమువారి సన్నాహము

నిన్న 7 వ తేదీ సాయంత్రమున ఉపాధ్యాయులును విద్యార్థులును సమావేశమై సత్యాగ్రహమునుగూర్చి ఆలోచించిరి. డాక్టరు భగవాన్దాసు, శ్రీ ప్రకాశ్, నరేంద్రదేవిగారు గృహస్థునించిరి. (ఆ. ప్రె.)

పత్రికల వ్యాఖ్యానము

కలకత్తాలోని, అద్వానీ, అమృత బజార్, లిబర్టీ పత్రికలును బొంబాయి క్రాంతికలపత్రికయును మహాత్ముని లేఖను చాలప్రశంసించినవి.

ఆంగ్లో యిండియా పత్రికలలో బొంబాయిలోని టైమ్స్ ఆఫ్ యిండియా పత్రికయును కలకత్తాలోని స్టేట్స్ మన్ పత్రికయును సీరసించినవి. (ప్రీ. ప్రెస్.)

ఇతర నాయకులు

సర్ హరిసింగుగారు ప్రతిపాలముగను, ఎస్.ఆస్. ఎల్. సి. కల్కరగారు అనుకూలముగను ముచ్చటించిరి. (ప్రత్యేకవిలేఖరి)

సత్యాగ్రహమునుగూర్చి

మహాత్ముని ప్రకటన

సత్యాగ్రహము 12 వ తేదీనేగాని యిలోగా ప్రారంభింపబడదు

“త్రయిత వల్ల భాయి గారిని ఆరెట్టుచేసినందున 12 వ తేదీవరకును ఆగకుండ యిలోగానే సత్యాగ్రహమును ప్రారంభింపదగునా- అను విషయమును గూర్చియే సేను నిన్నరాత్రి యంతయునుగూడ వాలోచించితిని. చివరకు మొదట నిశ్చయించిన ప్రకారము 12 వ తేదీనే సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించుటకు నిశ్చయించితిని.” అని మహాత్ముడు సేను విలేజ్ కిరిగించెను. 12 వ తేదీ ఉదయమున మహాత్ముడు రూఢిగా మొదటి దళముతో ఆశ్రమమునుండి బయలుదేరును. (ప్రీ. ప్రెస్.)

మహాత్ముని నిర్ణయము

గజరాతురాష్ట్ర కార్యదర్శి ప్రకటన

అహమ్మదాబాదు మార్చి 8-మహాత్మాగాంధీగారు మొదట నిర్ణయించిన కార్యక్రమము ప్రకారము 12 తేదీనే కాన నోల్లంఘన కార్యమునకు బయలుదేర నిశ్చయించిరి. గాంధీగారి ఆశ్రమమునకు తీర్థప్రజలై ఆసేకమంది వచ్చుచున్నారు.

మనీలాలు కొతాలిగారు గజరాతు రాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యదర్శి పతేలుగారి ఆశ్రమమునందు తెలిసికొని పద్మాసునుంకేస బర్మత్తి ఆశ్రమమునకు బయలుదేరి యిట్లు వేరించుచున్నాడు:—“ఇక పోకు ప్రారంభముయిన గర్జుమెంటువారు సర్దారుని ఆరెట్టు చేయుటలన కయ్యమునకు కాదువుచున్నారు. గత కొలదిసంవత్సరముల నుండి యు సర్దారు పతేలు నాయకత్వమువల్లను, మహాత్ముని నాయకత్వమువల్లను గుశీతులై గజరాతు ప్రజలే యీ తరుణపుండు తమ సర్వస్వమును త్యాగముచేసి ఆబలగోపాలము ముందరి జవేయదురుగాక. గజరాతురాష్ట్రమే ప్రస్తుతము సమరరంగమై వెలయుగదు. స్వాతంత్ర్యముకొరకై యెంతటిత్యాగము చేసినను చాలునట్లుట పీలులెను. మనపోరాటము విజయప్రమగుగాక! (ఆ. ప్రె.)

జపానువర్తకుల అగ్రహము

జపానువత్తములుపై దిగుమతిసుంకము ఇదివరకు నూటికి రు 11/- చొ॥న ఉండెను ఇప్పుడు 20 చొ॥

న. హెచ్చింపబడినది

కలకత్తా మార్చి 7:— జపానులోని బట్టలనేతవ్యాపారస్తులను ఒసాకావరక సంఘమువారును కలిసి చేసిన తీర్మానము తంతువారములముగా భారతదేశవాణిజ్యసంఘమువారి కంటె బడెను. వత్తములకై దిగుమతిసుంకము భారతదేశప్రభుత్వము వారు హెచ్చించిరికాని బ్రిటిష్ వత్తములకు మ 15-చొ॥ నను జపాను మన్నగు విదేశవత్తములకు నూటికి 20 చొ॥ నను విధించిరి. ఈ రీతిగా బ్రిటిష్ సరకులయెడ పక్షపాతము వహించుటవల్ల హిందూదేశములో జపానువారు చేయుచున్న వ్యాపారము సన్నగిల్లును. అంతర్జాతీయమార్గాల కిది వ్యతిరేకము. హిందూదేశములో జపానుగడ్డ చాలా ఖర్చు అగుచున్నది. కనుక చవుకగా లభించెడి జపానుగడ్డ భారతీయులకు లభింపకుండ జేయుటవల్ల భారతీయులలో నష్టము. ఈ తీర్మానమునకు భారతవాణిజ్యసంఘమువారిట్లు ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి.

భారతదేశములోని దేశీయ పరిశ్రమలను పెంపొందించుటకు కట్టుబాట్లను యీ సంఘమువారు ఆమోదించుచున్నారు. కాని, విదేశవత్తములపై సుంకమును హెచ్చించుటలో బ్రిటిష్ వత్తములయెడ పక్షపాతము కనబరచుట అన్యాయమని యీ భారత వాణిజ్యసంఘమువారు వాదించుచునే యున్నారు. (ప్రీ. ప్రెస్.)

వాతావరణస్థితి

1930 సం॥ మార్చి నెల 8 -వ తేది శనివారము

మట్టజిల్లాలు	అల్పవర్షితాపేక్ష	అధికవర్షితాపేక్ష	వర్షపాతము	జనవరి 1-వ తేదినుండి వర్షపాతము	సాధారణవర్షపాతము
గోపాలపూర్	...	...	...	...	...
దిశాపట్టణము	84	74	...	1.7	+ 0.4
కాకినాడ	93	72	...	0.1	- 0.6
మచిలీపట్టణము	90	71	...	0.3	- 0.3
కర్నూలు	103	72	...	0.1	- 0.3
బళ్లారి	99	72	...	0	- 0.3
ఆనంతపురం	...	...	...	0.1	- 0.7
కడప	102	74	...	0.4	- 0.2
కర్నూలు	94	71	...	0.7	- 1.1
మద్రాసు	98	69	...	3.7	+ 2.0
కడప	88	69	...	17.4	+ 14.9
కర్నూలు	91	63	...	2.2	+ 0.3
సీమ	98	68	...	0.9	+ 0.4
కోయంబట్టూరు	97	69	...	0.8	- 0.6
తిరుచనాపల్లి	97	70	...	2.1	+ 0.8
నాగపట్టణము	85	74	...	17.5	+ 15.2
మధుర	96	71	...	3.0	+ 2.0
పాంబట్	86	76	...	4.4	+ 1.5
పాలంకోట	...	...	...	5.4	+ 2.9
తిరుకేంద్రము	88	76	...	0.8	- 0.6
కొచ్చికోట	88	80	...	1.1	- 0.6
కొలికట్టు	91	76	...	0.2	- 0.5
మంగళూరు	90	76	...	0.1	0
కొంగువూరు	94	65	...	1.4	+ 0.9
మైకాడ	87	61	...	0.1	- 0.3
కొడవకూడ	71	49	...	3.9	- 0.5
దూడూరు	75	50	...	5.3	...

సర్కారులు:—గోపాలపురం కమిషనరీ తెలియలేదు.
కోయంబట్టూరు మామూలుగనున్నది.
కర్నూలు:—కర్నూలులో 103 డిగ్రీల ఎండ కానవది.
కర్నూలు:—మద్రాసులో నేటియందము పొగ మంచుకురినను, మద్రాసులో పగటివేడిని 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ.
ఎ. ఎ. నారాయణయ్య, సహాయ వాతావరణాశ్రుద్ధాద.

ది గ్రేట్ ఈస్టర్న్ లైఫ్ అన్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

(స్ట్రీయిట్ నెటివ్ మెంబర్స్ (ఇంగ్లాండులో ఇతర కార్పొరేషన్లు చేయబడినవి.) రిజిస్టరు చేయబడినవి.)
ఇది ఆదర్శ ప్రాయముగ పోలీస్-పోలీసిరద్దు చేయకూడదు. శాశ్వతముగా పనికి రాకుండు చేయకూడదు. అను నిబంధనలు సహజముగనే యున్నవి.
ధారాశ్రమై పద్ధతిపై పనిచేయ ఏజంట్లు కావలెను.
ఆర్. వెంకటాచారి, ఛీఫ్ ఏజంట్లు, రిటర్డెడ్ హౌస్, వేపేరి, మద్రాసు.
రుక్మాంగదాచార్య, బళ్లారి.
మెన్సర్స్ బంగేర అండ్ కో, మెన్సర్స్ బిడి, మంగళూరు.
సుందరరాజన్ అయ్యంగార్, విజంట్లు, తెలుగుజిల్లాలకు నెం. 7 గణపతిమొదటివీధి, తిరువల్లి క్లెయిన్, మద్రాసు.
ముఖ్యమునిపు:—శ్రీ యు. త. కె. సౌందర్యరాశి అయ్యంగారు ఆంధ్రజిల్లాలో సంచార మొనర్చుచున్నారు. వారికి వుత్తరము ఈదిగువ విభాగమునకు ప్రాయవలెను. C/న జిల్లా మునిసిఫ్ కాకినాడ.

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘసభ

ఈనెల 12 వ తేదిని ఏలూరులో జరుగును

“ఈనెల 12 వ తేది మంగళవారమునాడు మధ్యాహ్నము ఒంటిగంటకు ఏలూరులో జాతీయ పాఠశాలాభివృద్ధిసంఘమునందు రాష్ట్రీయసంఘసభ జరుగును. శ్రీయుత సాంబమూర్తిగారికి స్వాగత మొసగుట, మండల కాంగ్రెసుసంఘముల రిపోర్టులు, మండలములలో ముందు జరుగవలసిన పని మున్నగువిషయము లనుగూర్చి ఆ సభలో ఆలోచింపబడును.” అని రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘాధ్యక్షులు దేశోద్ధారక విశ్వదాత కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుపంతులుగారు నేడు కూనూరునుండి తంజివార్ల నంపిరి.

స్థానికవార్తలు

తిరువల్లి క్లెయిన్ సంగీతసభ:—మిస్. కన్నమ్మకో గారి గానప్రదర్శనము శేపు ఆదివారం 9-3-30 తేది సాయం కాలం 4-15 గంటకు తిరువల్లి క్లెయిన్ వెంకటాచలశెట్టివీధి 1 గృహముందు జరుగును.
గవర్నరుగారితో సంప్రదింపు:—మద్రాసు, మైలాపూరునందున్న శ్రీయుత ఆర్మీ కేటబి టి. కుమారస్వామయ్య గారు గవర్నరుగారితో నేటిదినం 11 గంటలకు సంప్రదింపినట్లు మాకు తెలిసినది.
దేశీయ ప్రార్థనసమాజము:—శేపు ఉల్లి 8 గంటలకు పెరంబూరిలో రాఘవాచారివీధి 19 నెం॥ భవనమున ప్రార్థన సభ జరుగును. 11 గంటలకు గోవిందప్ప నాయునివీధిలో (సౌందర్యమహాలనకుదుట) విద్యార్థులకు ప్రార్థన తరగతి సమావేశమగును.
యం. యస్. యం. రైల్వేపనివాండ్ర సంఘ ముయొక్క ప్రథమ సాంవత్సరిక సమావేశము:—యం. యస్. యం. రైల్వేపనివాండ్ర సంఘముయొక్క ప్రథమ సాంవత్సరిక సమావేశము రాజోపు 29, 30, 31, తేదీలు దు శ్రీయుత వి. వి. గిరి గారి అధ్యక్షతన జరుగును.
కాలక్షేపము
మదరాస్ హిందూ తిరులాజకల్ హైస్కూల్ హాలు లో 1930 వ సం॥ మార్చి నెల 9-వ తేది ఆదివారం సాయం కాలం 4-15 గంటలకు శ్రీయుత ఉ. వే. విద్యార్థుల శ్రీరంగం శివ గోపాచార్యస్వామి వారిపలకు చలోపాఖ్యానము అను కాలక్షేపము జరిపించబడును.

పి. టి. కుమారస్వామిచెట్టిగారు ఎం. ఎల్. ఎ. శ్రీనివాసయ్యంగారు రాజీనామా నిచ్చినందువలన భారీ యైన భారతానందభ్యక్తియనున మదరాసు ప్రతినిధిగ ఎన్నుకొనబడిరి.

మాచువాబజారు బాంబుకేసు

ముద్దాయిలు జెయిలులో నిరశనవ్రతము
పోలీసువారే బాంబులను యిండ్లలోనుంచి యుందురని సాక్ష్యము
కలకత్తా, మార్చి 7:—మాచువాబజారు బాంబుకేసులోని ముద్దాయిలు అర్రరు జెయిలు అధికారులు మర్యాదగ ప్రవర్తింప లేదనియు ఆచారము సరిగ లేదనియు నిరసన చెబుతుంటున్నారని నిరసనవ్రత మవలంబించిరి. నేడు కోర్టులోనికి బంధువులు తెచ్చి ఫలహారములివ్వగ నిరాకరించిరి. ఈకేసులో 27 గరు బంగాళి యువకులు ముద్దాయిలుగ నున్నారు. ఇతరులుగూడ ఆయర్ల రువలె చేయ దలంచుచున్నారు. ఇరువురు ముద్దాయిలు జెయిలులో పొంగుతో బాధ నొందుచున్నారు.
బాంబు దొరికిన యిల్లు సోదా చూచునపుడు సాక్షిగ నుండిన యాతడు నేడు క్రాసుపరీక్షలో బాంబులు పోలీసు వారే ముందుగ తెచ్చి ఆ యింట నుంచి యుందురని నూదించెను. ఆయిల్లు తనపొరుగుగిల్లనియు తనయింటి చూచునపుడి ఆయింటి అర్రరుపైకి పోనవచ్చుననియు, ఆనాడు తెల్లవాన సమయమున తనయింటిపై మనుష్యుల నడకకబ్బుము విని చూడగ వల్లులైనునరు పోలీసుజమానుల క్రిందకు నుమకు చుండుట గాంచితిని సాక్షి బోధింపెను. తిరిగి పండుకొనగా గంట స్పర్ పోయినపిదప తన్ను పోలీసువారు సోదా జేయునపుడు సాక్షిగ నుండ పిలిచిరని తెల్పును.
ముద్దాయిలందరూ నిరశనవ్రతమునకు గడంగిరని నేడు సాయంత్రము బోధింపెను.

కలకత్తా మిల్లుల సమ్మె

తిరిగి పనిలోచేరి
కలకత్తా, మార్చి 7:—నిన్నటి దినము సమ్మెచేసినటు వంటి కలకత్తా జాటుమిల్లుపనివాండ్లు నేటిఉదయము తిరిగి చేరిరి. సమ్మెదారులలో మద్రాసీలు కొందరుకలరు. స్వామిభక్తి పరులై సమ్మెచేయక యున్నవారికిని యీమద్రాసీలకును కల హము జరిగెను. వీరింగుమాడ్చుటకు యూరోపియనుకు చెబ్బలు కలిగెను. (ఆ. ప్రె.)

దంతచూర్ణము

డబ్బీ 1-కి వెల 0-2-0; 12-కి 1-4-0
ఈ దంతచూర్ణముతో పండ్లుతోముటవలన చిగుళ్లుగట్టి పడును. చిగుళ్లునుండి రక్తముకాటుకుండును. నోటదుర్గంధము లేక యుండును. పండ్లు ముత్యములవలె తెల్లగా నుండును.
అమృతాంజనండిపో బొంబాయి-మదరాసు

ముద్దాయిలు నిరశనవ్రతము మానుట
కలకత్తా, మార్చి 8:—మాచువాబజారు బాంబుకేసు ముద్దాయిలు నిరశనవ్రతము మానిరి. జెయిలు అధికారులు భోజనము స్నానము విషయములన్నింటిలోను వారియిబ్బందులను తొలగించిరి. అందుచే ముద్దాయిలు నేడు భుజించిరి.
విచారణకర్తలలో నొకరికి ఆవస్థసమగుండుటచేతను, ప్రాసిక్యూషనువారు రాజాలపుష్పండునకు కేసు సోమవారము నాటికి వాయిదావేయబడినది. (ప్రె. ప్రె.)

గ్రిప్స్ (రిజిస్టర్డ్)
ఫస్ట్ - ట్రేడ్
పాస్టిల్స్

ఎవరికైనా నష్టము, ముక్కు-యందు వ్యాధులు లేక గొంతుకలో వ్యాధులు, దేశీయోష్ణస్థితుల ననుసరించి కలిగిన వ్యాధులను, బలహీనత కును, దుర్బలమునకు "గ్రిప్స్" అమోఘముగ పనిచేయగలదు.

ఈ జగద్విఖ్యాతి గాంచిన యాషధమునందు మెన్ థాల్, యూక్లిప్టు, లిక్విడైన్ మొదలైనవి యుండుటచే లోని అవయవములను చక్క-బరచి, ముక్కు, గొంతుక, శరీరములకు వ్యాధులు కలుగకుండ గాపాడగలదు. ఈ పాస్టిల్స్ నమ్మకముగ పనిచేసి, ఒకచిల్లను నోటిలో వేసుకొని చప్పరించినంతటనే దానియందుండు ఔషధశక్తిగల యావిరులు శ్వాసకోశములందును దానికి సంబంధించిన భాగములయందును బాగుగ పనిచేయగలదు.

అ. 14

ఒక సీసా.

"గ్రిప్స్"ను పిల్లలకు నిర్భయముగ వాడగలిగి, సరిగ్గా పనిచేయునను సంతృప్తికరముగ ముంచదగినది. పిల్లలు యితర యాషధము లేవియు వుచ్చుకొనని సమయముందు కూడ "గ్రిప్స్"ను వుచ్చు కొందురు.

స్పెన్సర్ అండు కో., లిమిటెడ్., మద్రాసు.
SPENCER & Co. Ltd., MADRAS.

వార్తాప్రచారకసంఘము- గవర్న మెంటు పక్షపాతము

అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ వారియెడ అభిమానము

ప్రీ ప్రెస్ వారియెడ అయిష్టము

ధీర్ఘ, మార్చి 8:— మనదేశములో వేర్వేరు ప్రాంతముల నుండి వార్తలను సేకరించి వార్తాపత్రికలకు అందిచ్చే వ్యాపారము చేయుచున్న వార్తాప్రచారకసంఘములు రెండు కలవు.

(1) అసోసియేటెడ్ ప్రెస్. (2) ప్రీ ప్రెస్.

అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ వారియెడ ప్రభుత్వమువారు అభిమానముజూపుచు ఆదరించుచున్నారనియు ప్రీ ప్రెస్ వారియెడ అయిష్టము నిరాదరణ చూపుచున్నారనియు రుజువు చేయుటకు కొన్ని నిదర్శనములు కన్పించుచున్నవని ప్రీ ప్రెస్ మేనేజింగు ఎడిటరుగారు యన్. సదానందు గారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు.

అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ వారికిని విదేశీవార్తలను సప్లయ చేయు రూటరు కంపెనీవారికిని సహాయార్థముగా ఇండియా గవర్న మెంటువారు యీసంవత్సరపు బడ్జెటులో రు 25 వేల రూపాయలు మంజూరుచేసిరి. ఈసంవత్సరము దేశాంతరములైన ఇతర ఖర్చులకు ధనములేక తక్కువపడి యున్నది. అట్టి యీసంవత్సరపు ఖర్చులలో మున్నందుగా అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ వారికిని రూటరు కంపెనీవారికిని యీధనసహాయమును గవర్న మెంటువారు చేయుచున్నారు.

ఒకపట్టణమునుండి యింకొకపట్టణమునకు గల గవర్న మెంటు టెలిగ్రాఫుల వైపులద్వారా అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ వారు ఉచితముగా వార్తలను పంపుకొనవచ్చును. రైలుబండ్ల మీద అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ పత్రికలు ఉచితముగా ప్రయాణములు చేయవచ్చును. అన్నిటి కన్న ఎక్కువ ముఖ్యమైన విషయము కట్టి కలదు:—తంతివార్తలు వచ్చినపుడు సదరు తంతివార్తయొక్క నకలు ప్రీ ప్రెస్ వారికిని, అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ వారికిని టెలిగ్రాఫ్, కచ్చేరీ అధికారులు అందజేయవలసి యున్నారు, కాని సదరు తంతివార్త అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ వారికి ముందుగా అందజేయుటయును, కాలాతీతమైనవికల ప్రీ ప్రెస్ వారికి అందజేయుటయును జరుగుచున్నది.

మహాత్ముడు వై ప్రాసాద్ గారికి వ్రాసిన లేఖ ఆహ్వానము బాధ్యులనుండి ఉదయము 11-30 గంటలకు పంపబడెను. ఆతంతివార్త బొంబాయి టెలిగ్రాఫ్ కచ్చేరీ చేరగానే సదరు ప్రతి వెంటనే అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ వారికి పంపబడెను, వారు వార్తాపత్రికలకు వెంటనే సప్లయచేసిరి. వార్తాపత్రికలు వెంటనే ప్రచురించె సాయం

కాలము బొంబాయి వార్తా పత్రికలు వెలువడినపిమ్మట యీ లేఖల తంతివార్త యొక్క నకలు ప్రీ ప్రెస్ వారికి టెలిగ్రాఫు అధికారులు అందజేసిరి.

ముందుగా అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ వారి వార్తాపత్రికలకు యీ వార్తను అందజేయకల్గిరి ప్రీ ప్రెస్ వారు అందజేయ లేకపోయిరి.

ప్రీ ప్రెస్ వారిని యీ విధముగా అసమర్థులను చేయుటకు గవర్న మెంటువారు యీ తంతివార్తలను చేయుచున్నారని తెలియుచున్నది. (ప్రీ. ప్రె.)

"వీరభారత్" కార్యాలయము వెదకుట

పోలీసువారు రివాల్యుటర్తోగూడ వచ్చుట

లాహోరు, మార్చి 7:—వీరభారత్ పత్రికాకార్యాలయమును పోలీసువారు సేద్యముచేసి సోదామాచిరి. మార్చి 2 వ తేది పత్రికాయందు రాజద్రోహపూరితముగ వ్యాసము లున్నవని ప్రభుత్వమువారు ఆనాటిసంచికను నిషేధించియుండిరి. పోలీసు వారు రివాల్యుటర్తోగూడ వచ్చి రెండుగంటలసేపు వెనకి 40 ప్రతులను గొంపోయిరి. ఎవరిని అరెస్టుచేయలేదు. రేపు ప్రకటించబడునన్న తాత్పర్యంతోపి యను శిపాయాలివిష్ట నాయకునిచరిత్ర వ్రాతప్రతినిగూడ గొంపోయిరి. (ప్రీ ప్రె.)

ముఖ్య గమనింపు.

అనేకులు మా భారతి సంచికలను కూడ దినపత్రికతోబాటు హిగిన్ బాతము స్టాలులందు విక్రయించుటకు యేర్పాటు చేయవలసినట్లు కోరినందున, ఆప్రకారమే ఈ దిగువ తెలుపబడిన స్థలములందు ఈ నెలనుండి యేర్పాటు చేయబడినదని ఇందుమూలముగ తెలియబరచుచున్నాము.

సెంట్రల్ స్టేషన్	గుంతకల్
అర్కోణం	కాట్వాడి
బెల్లారి	రైచూరు
బెజవాడ	రాజమండ్రి.

మేనేజరు: భారతి, మదరాసు.

పింగళి సూరనార్యజయంతి

గత 15-వ తేది శనివారము రాయలసీమ కళాశాలలో చంద్రగిరివాస్తవ్యురాలగు శ్రీమతి కత్తా సుబ్బలక్ష్మమ్మగారి ఆధ్యక్షతన సూరనార్య జయంతి జయప్రథముగ జరుపబడినది. ఆ నాడు సాయంకాలము 8 గంటలకు సరస్వతీపూజ కారణే హోష్టలునం దొనర్చిరి. పిదప బహిరంగసమావేశమయెను. అధ్యక్షురాలు సూరనార్యుని వశేషముగూర్చి యొక్కింత ప్రసంగించి యావల యా కవించుచు గ్రంథరత్నముల నొక్కొక్కదానిపై నొకింతసేపు ముచ్చటించెను. గీర్వాణాంధ్రభాషాభిజ్ఞులగు నామహిళామణి తక్కి-వివరముని ప్రతిభయు, సతులిత కవిత్వాక్తియు, సోదాహరణముగా సుధామధుకోత్తుల నుపన్యసించెను. సహజకోమలమైన యామెకంఠధ్వనికి, పద్యపాదములలో నచ్చుటచ్చుట సర్దుము చెడకుండ, విశ్రాంతిస్థానమున నాపుచున్న శాలము మణితవన్నె వెట్టి, నవరవాణియాయన, వృత్తములను రసోల్లసిత్వముగ గానమొనర్చి కవిభావమును ప్రకటించుచు సభ్యులనానందవార్ధి నొల్పాడించెను. ముత్యము సూరనార్యుని రాసుపపాండవీయమందలి పద్యములను కంఠోక్తిగాచెప్పి వాని శైలిసార్థములను విపులముగ విమర్శించి ప్రేక్షకులప్రశంసకు పాత్రురాలయ్యెను. సంస్కృతమేఘసందేశాది కావ్యములనుండి యొక్కొక్కవిషయమును కుదాహృతముగగొనుచున్న యామె పాండిత్యప్రతిభకు, కవిభావమును వెల్లడించు నామె విమర్శనా దృష్టికి, నిరర్థక ప్రసంగభోరణికి అరటిపండ్లొలిచి చేరికిచ్చినట్లు, విశేషికించు నామె కాశలమునకును సభ్యులచ్చెరువందీరి. ఇంత దనుక నిపురుగుప్పినవిప్రువోలే నిట్టివిద్యావికారద యేమూల నడసి యుండెనో యని యాశ్చర్యచకితులైరి. అసమానవిద్యావైకార ద్వంబున కారవసమమును నీ మహిళామణి వెలసియుండుట మా రాయలసీమ కంఠయు శోభగాదా!

యం. డి. వెంకటసుబ్బయ్య అను విద్యార్థి తత్కవి కృతమును ప్రభావతీ ప్రద్యుమ్న ములో రంగసంధానము, పాత్రోచిత్యము రసపోషణము, మున్నగు విషయములగూర్చి రస వంతమైన యొక చక్కని యుపన్యాసము జదివెను. పిమ్మట ఆకవిగారి గ్రంథపఠనము జరిగెను. మాణిక్యాలరావు అను విద్యార్థి యాకవిశేఖరుని దేశీకాలములను గూర్చియు, విషయమును గూర్చియు నిందుకసేపు వర్ణించెను. ఆవల పి. లక్ష్మణ అను విద్యార్థి కళాపూర్ణోదయ మాఖ్యాయితో పురాణము లేక ప్రబంధమా? అనుటను, సూరనారు ని కల్పనాకాశలమును గంభీర భావనాశక్తియు, నత్యుత్తమమైన శైలినిగూర్చియు నొక యుపన్యాసము జదివెను.

అంత బ్రహ్మశ్రీ ప్రయాగ వెంకటరామశాస్త్రిగారు ములత పదసరణి సూరనార్యుని గూర్చి ప్రసంగించుచు, సభ్యుల కాకవించుననిపై భక్తియు నాదరమును గలిగించి పీఠారాధన వలన గలుగుఫలము విశేషికించి, యధ్యక్షురాలికి ధన్యవాదము లర్పించి సభ్యులను సంతృప్తాంతరంగుల చేసెను. మంగళముతో సభ ముగిసెను.

జె. పద్మనాభరావు, ఆంధ్రసారస్వతసంఘము, రాయలసీమ-కళాశాల, అనంతపురం

కార్యనిర్వాహకవర్గమువారి బాధ్యతారాహిత్యము

ప్రభుత్వమువారి ఆంగ్లేయాభిమానమును సభ్యులు ఖండించుట

మహాత్మునిమార్గమే సవ్యమైనది. మనమే తప్పత్రోవను నడుచుచున్నాము. (అబ్దుల్ హమేద్)

నిరంకుశవిధాన ప్రారంభ మెంతమాత్రమును పనికిరాదు.

ప్రభుత్వమువారికి పండిత మాలవ్యా, జిన్నాగారల హితవాక్యములు

కేల్ కర్ గారి ప్రతిపాదన వీగిపోవుట

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ తంతి)

దీర్ఘ, మార్చి 7:—భారతాసనసభవారికి బాధ్యతగలిగి యుండనందుకు అసమ్మతి జాతులు కార్యనిర్వాహకవర్గము వారికి ఒక్కరూపాయి మాత్రమే మంజూరు చేయవలసిన దని కేల్ కర్ గారు ప్రతిపాదించిన తీర్మానము భారతాసనసభలో వీగిపోయెను. 50 మంది సభ్యులు ప్రతిపక్షముగాను 89 మంది ఆనుకూలముగాను వోట్లునిచ్చిరి.

1917 సంవత్సరమున పార్లమెంటు మహాసభవారు గావించిన ప్రకటనను సంపూర్ణముగా భారతప్రభుత్వము వారంగీకరించుచున్నారనియు ఆపద్ధితి ననుసరించి దేశములో లా ఆర్డరును జంకుకొనుటకే అనులపరిచేదమనియు సర్ జేమ్స్ క్లైవ్ గారు చెప్పిరి.

తీర్మానిరంకుశవిధానమును ప్రభుత్వమువారు ప్రారంభించుటకు పండిత మదనమోహనమాలవ్యాగారును ఇండియన్ టెంట్ షాన్ వాయుడును జిన్నాగారును అసమ్మతి తెలియజేసిరి. ఈ పద్ధతివలన అధినివేత ప్రతిపక్షికి అనుకూలముగా నన్ను వాయుడును సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యవాదు లగుదురని పండిత మాలవ్యాగారు చెప్పెను. తక్షణము భారతదేశమునకు సంపూర్ణమును అధినివేత స్వాతంత్ర్యమునిచ్చుచో సత్యాగ్రహమును ఆపవలసినదని తాను గాంధీమహాత్ముని చేడుకొందునని వారు ప్రభుత్వమువారికి వాదన మొనరిరి. నిరంకుశ విధానావలంబనము గొప్పపాదబాటని జిన్నాగారు నొక్కి-చెప్పిరి.

చర్చ వివరములు

కార్యనిర్వాహక వర్గమువారి బాధ్యతారాహిత్యమును ఖండించుటకు జాతీయవాదులు తెచ్చిన కేల్ కర్ గారమును రాజ ప్రతినిధికి మహాత్ముడు వ్రాసిన లేఖయు ఒక్కసారే తలపింపి నది కనుక లాబిలలో ఉద్రేకము అమితముగా ప్రబలియుండెను.

సభాకార్యక్రమము

సభాప్రారంభమున వివిధపార్టీలవారును ప్రతిపాదించు నున్న అభివేషనతీర్మానములపై వోటింగ్ క్రమమును అధ్యక్షుడు సభవారికి తెలియజేసెను.

రైల్వేసలహాసంఘము.

తరువాత కేంద్రరైల్వేసలహాసంఘములో నుండుటకు ఈక్రిందిసభ్యు లెన్నుకొనబడిరిని అధ్యక్షుడు నడిచెను. కర్నాడ్ గిడ్డే, యస్. సి. కేల్ కర్, అబ్దుల్ తిఫ్ ఘర్రాకీ, దావూదు మహమూద్, హిగాసింగు, ధట్టా యచ్. పి. మోడిగారు.

కేల్ కర్ గారి అభివేషనతీర్మానము

కార్యనిర్వాహకవర్గమువారికి ఒక్కరూపాయి మాత్రమే మంజూరుచేయవలసినదని యస్. సి. కేల్ కర్ గారు ప్రతిపాదించిరి.

అధ్యక్షుడు:—మీరు డబ్బిన్స్ కపోయయెడల కార్య నిర్వాహకసంఘ మేమి చేయవలెను?

కేల్ కర్:—అది వా రాలోచించుకొనవలసిన విషయము. (నవ్వు) భారతాసనసభయెడల వారు బాధ్యతారహితముగా నెందుకు ప్రవర్తించవలెను?

గాంధీమహాత్ముని 11 మరతులు:—తరువాత కేల్ కర్ గారు ఇట్లు ప న్యసింపిరి:—గాంధీ మహాత్ముడు నూచించిన మరతులు సమగ్రమైన పథి చెప్ప వలనుపడదు. అని ఉదాహరణగామాత్రము పనికివచ్చును. గాంధీగారు నూచించిన 11 మరతుల సంగీతించుచో ప్రభుత్వమువారిదృక్పథము మారినట్లు తెలియునని మహాత్ముడు చెప్పినట్లు మనము తెలిసికొన వలెను. మద్యపాననిషేధము భూమినిష్ఠును లెగించుట, పైనికవ్యయమును తగ్గించుట మొదలగు నూచనలు పరిపాలనపద్ధతిగ చెన్నటికినికావు. సుపరిపాలన యుండవలెననినో వీనిసంగీతించుట యత్యవసరము. వీనిని నిరాకరించుచో ప్రభుత్వమువారిహృదయము మౌనమేదని తెలిసికొనవలెను.

బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము

సుపరిపాలనము స్వపరిపాలనముయొక్క ప్రత్యామ్నాయ మెన్నటికిని కాదు. స్వపరిపాలనమునందు భారతజాతి యొక్క కోర్కెలును ఉద్దేశములును, ప్రజాప్రతినిధులద్వారా క్రమగతులు. అమలుపరచబడును. దేశీయులయభిప్రాయములలో కొన్ని తప్పే యుండు వచ్చును. కొన్ని తప్పులు చేయుటకునూడ స్వపరిపాలనగలజాతికి హక్కుండువలెను. ఇప్పుడు స్థితిగతు లెట్లున్నవి? అన్ని విషయముల యందును భారతాసనసభవారు కార్యనిర్వాహకవర్గమువారికి లొంగియుండవలసియున్నది. ఏదైన కాసనము చేయబడవలెనో కాసనసభవారికి అధికారము లేదు. కార్యక్రమమును నిర్ణయించుటయు, చర్చకు కోజాలను నిర్ణయించుటకు, బాలటు జరుపుటయు కార్యనిర్వాహకవర్గమువారికే అధికార మున్నది గాని భారతాసనసభవారికి అధికారములేదు. బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము లో నిట్లుండునా? ఉండవు. కాసనసభవారికి యిచ్చములేదని పనిని కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు చేసినచో బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వములో కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు తమివేయబడుదురు. చూడుడు! ప్రాంసుదేశములోని మంత్రివర్గములెట్లు త్వరితముగా విచ్చిన్న ముచున్నవో! బాధ్యతాయుత అధికారమునియు, ప్రభుత్వమునియు, భారతదేశమునందలి కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు తలకురు. ఇందువలన భారతాసనసభవారికి అవమానము కలుగుచున్నది. భారతాసనసభలో ప్రజానియోజితసభ్యులే హెచ్చుగా నున్నను కాసనసభవారికి అధికారము కూర్చును. భారతజాతి యొక్క ఉద్దేశ్యములను సభవారు చెప్పటయు కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు వానిని వమ్ముచేయుటయునగుచున్నది. ఇట్లు మనకు అవమానముపై అవమానము కలుగుచుండుటవలన బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వ మేర్పడవలసిన యావశ్యకత గలిగినది.

ఇండియా కార్యాలయము రద్దుచేయవలెను

ప్రస్తుతరాజ్యాంగమున అధికారమంతయు భారతకార్యదర్శిచేతులలోనున్నది. కార్యదర్శిగల సభ కేవలము మనకళ్ల నిట్టుతుడుచుటకేగాని దానివలన నిజమయిన ప్రయోజనమేమియులేదు. భారతదేశములో బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమేర్పడవలెనని మొదట భారతకార్యదర్శి కార్యాలయమును రద్దుచేయవలెను. అధికారము తయ్య, భారతీయుల హక్కులపై భారత కాసనసభకు బాధ్యతవహించిన జాతీయప్రభుత్వము వారికి సంగమించవలెను. మన ప్రభుత్వములో అధికారస్థానముల వాక్రమించుకొనుట కేవలము మన జన్మహక్కు మాత్రమేగాక, ప్రస్తుతపు అమితవ్యయమును తగ్గించుటకునూడ సాయకారియగును. ప్రభుత్వసభ్యులారా, వ్యక్తివిషయముగా జూచినచో మీరు మాకు గౌరవనీయులు కావచ్చును. మీమీ విద్యుక్తముల యెడనూడ మీరు జ్ఞానూపాత్రముగ ప్రవర్తించుచున్నార. కాని ఈ విద్యుక్తము భారతీయుల యెడల నిర్వర్తింపబడుటలేదు. ఇక్కడలేక, యెచ్చటనో 6000 మైళ్లదూరము ననున్న యజమానులకు మీరు బాధ్యత వహించవలసి యున్నది. ఆంగ్లేయులకు బాధ్యతవహింపక యిక్రమము భారతప్రజలకు మీరు బాధ్యత వహింపవలసి యున్నది. ప్రస్తుతము మీకు అధికారము గా నున్న వారిని ప్రతిఘటింపి విముక్తులను ప్రతిఘటింపచున్న వారిసానముల వాక్రమించుటకు మీకు తగిన రాజనీతియు, ధైర్యమును లేదా? ఇట్లయినచో బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమును యేర్పరచుటకు మేము ప్రయత్నించుచున్నట్లే మీరును ప్రయత్నించ వలెననియు, భారత ప్రభుత్వమును భారతీయులకు బాధ్యత వహించు ప్రభుత్వముగా చేయవలెననియు నేను కోరుచున్నాను. అది మీవిద్యుక్తముగూడ నై యున్నది. ఈ విధిని మీరు నిర్వర్తింపక పోతిరా మీ విధికి తొలగినవారగుదురు. భారత ప్రభుత్వమును బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వముగా చేయుటవలన మీ ఆత్మగౌరవమును, మర్యాదను కాపాడుకొనినవా రగుదురు. భారతజాతి

విప్లవోన్ముఖమైనది. ఉత్సాహముతోడను నమ్మకముతోడను స్వాతంత్ర్య ప్రయత్నము గావించుచున్నది. రాజకీయ వాతావరణము నందు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునకును, అధినివేత స్వాతంత్ర్యమునకును వికల్పమున్నట్లు తోచుచున్నది. భారతజాతికి యేఅశయము ప్రియతరముగా నుండవలెనను విషయము ప్రభుత్వమువారి యాచరణమిడను, చురుకుతనముమీదను ఆధారపడియుండును.

మున్నీ ఈశ్వరశరణో

కేల్ కారుగారిచే ప్రతిపాదించబడినదానిని సమర్థించుచు మున్నీ ఈశ్వరశరణగా రిట్లుచెప్పిరి:—భారతీయులకు కులని చెప్పుకొనుచు కార్యనిర్వాహక వర్గమువారు భాల్ విద్యాభివృద్ధి కేమిచేసిరి. ఇంతకాలము భారతీయులను గంధకూన్యలనుగా నుంచి, యిప్పుడు విద్యాకూన్యలుగనుక, పశుప్రాయులగునకు భారతీయులు స్వాతంత్ర్యమునకు తగియుండలేదని వారు నుచున్నారు. 80 జా 80 జా ప్రభుత్వమువారి నిబిల్ ఖర్చులను, మిలిటరీఖర్చులను వృద్ధియగుచున్నది. వీనిని ప్రభుత్వమువారు తగ్గించు నాశలు మనకు కలగజేయుటలేదు. భారతకాసనసభకు బాధ్యత వహించిన కార్యనిర్వాహకవర్గ మున్నచో మనము ఖర్చులు తగ్గించగలము. దేశముయొక్క ఆర్థికస్థితిగతులు ప్రభుత్వమువారి స్వయాపమును వివరింపగలుగుచో, ప్రస్తుత కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు వారి విధికితప్పి సంపరించుచున్నారని సందేహము లేనియు నుండజాలవు.

సర్ పురుషోత్తమదాసు

రాజకీయముగా ప్రభుత్వమువారిని ఖండించుటకు కనకు కారణము కనబడుటలేదని చెప్పెను భారతపరిశ్రమలకు ప్రభుత్వమువారు తీరనినష్టము వాటిల్లజేసిరి గాన వారు ఖండినీయులని సర్ పురుషోత్తమదాసుగారు చెప్పిరి.

ఆంగ్ల దేశములో ఫ్రీట్రేడు విషయమై బార్నిస్ గారి వాక్యములను లేఖించి భారతదేశ పరిశ్రమలకు యంతమాత్రమును సాయము చేయనందులకు పురుషోత్తమదాసుగారు భారతప్రభుత్వమువారిని ఖండించిరి. ఆంగ్ల పరిశ్రమల విషయమై బార్నిస్ చెప్పిన వాక్యములే సత్యములేనచో భారత దేశపరిశ్రమల సహస్రాంశము హెచ్చు దుస్థితియందున్నవని వా రనిరి.

ప్రభుత్వమువారి మారకపువిధానము

ప్రభుత్వమువారి మారకపు విధానమువలన ఆంగ్లేయవారి ప్రాముఖ్యత భారత ప్రభుత్వమువారు నూటికి 12½ వంతులు రక్షణము నొసంగుచున్నారు. ఈ పద్ధతివలన భారతదేశముయొక్క గుడ్డలవర్తకము నాశమగుచున్నది. కాసనసభవారి యిష్టప్రకారము కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు బర్తరపు చేయబడుచో ప్రస్తుతప్రభుత్వములో వీరుండరు. మూడుసంవత్సరముల క్రింద టారిఫ్ బోర్డువారు నివేదికను సమర్పించిరి. కాని వారి సలహాలు యింకను అమలు పరచలేదు. జపాను దేశ సులుల తమ పరిశ్రమలను వృద్ధి చేసికొనుటకు తీవ్ర ప్రయత్నములు చేసిరి. కాని భారత ప్రభుత్వమువారు లేమి చేసిరి? భారత దేశముయొక్క శ్రేయము ఆంగ్లేయుల శ్రేయమునకే యాహుతి యగుచున్నది.

అన్వరల్ అజీమ్

ప్రభుత్వమువారి నిరంకుశ విధానమునుగూర్చి కేల్ కరు గారు వర్ణించినదంతయు సత్యమే యని అన్వరల్ అజీమ్ గారు చెప్పిరి. కాని యిట్టితీర్మానములు లాభకరములుకావు. రాజోవు రాజ్యాంగవిధానమున మైనారటి సంఘములకు తగిన రక్షణము లుండిన గాని ఆ రాజ్యాంగవిధానము జయప్రదము కాదు. హిందువులు ఆర్యసంఖ్యాకసంఘములతో సంప్రతించి వారికి తగిన రక్షణ మాలివ్వవలెననివారు చెప్పిరి.

సర్ కార్జి రెయిని

సర్ జార్జి రెయినిగారు ముఖ్యముగా పురుషోత్తమదాసుగారి ఉపవాక్య సమునకు ప్రత్యుత్తర మొనరిరి. కేల్ కారుగారివాదమును ఖండించుచు కార్యనిర్వాహక వర్గము భారతదేశమునకు మేలుచేసినో లేదో ఈ సభ వారు నిర్ణయింప వలెదనియు, రాండు టేబిల్ సభవారు ఆ విషయమును నిర్ణయించదుగుదురనియు వారు చెప్పిరి. టారిఫ్ బోర్డువారు చాలకాలము క్రిందట నివేదికను సమర్పించిన మాట సత్యమే కాని, ఈ నివేదికానిర్మాతలను నూచించిన విషయములకును అదివరకు నివేదికలలోని సలహాలకును చాల భేదములున్నవి గాన వానిని విచారించుటకు ప్రభుత్వమువారికి యిన్ని సరిపత్తురములు పట్టెను. వాణిజ్య కాఖను సభవారికి బాధ్యులగుగా చేసినచో సిబ్బంది యిబ్బడి చేయవలసి వచ్చును. ఇప్పటికే పనిచూచుట కష్టముగ నున్నది. సభవారి కోరికల ప్రకారము ప్రభుత్వము వారు అవసరములకు తగినట్లుగా రక్షణవిధానము నవలంబించుచున్నార. ఈవిషయములో ప్రభుత్వమువారి నెట్లు అభివేషింపగలరో తనకు తెలియుటలేదు. తాను మొదటిటారిఫ్ బోర్డుకు అధ్యక్షుడుగా నుండి ఉక్కు-సంరక్షణకు తనచేతనేంత ప్రయత్నములు చేసెను. తనకు 80 సంవత్సరముల అనుభవము కలదు, రోజూ

కోట తనకు భారతదేశమునకు సంబంధము వృద్ధిచేయుచున్నది. తాను భారతదేశమునకు సర్వకాల సర్వావస్థలందును విచారించుచుండును. భారతప్రభుత్వమువారికి ఆంగ్లేయాభిమానమున్నదనుట సత్యముకాదు.

సర్ ఆర్థర్ మూర్

తాను ప్రతిపాదనను సమర్థించుచున్నానని ఆర్థర్ మూర్ గారు చెప్పిరి. లా ప్రకారము కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు భారతాసనసభకు బాధ్యులుకాకపోయినను నైతికముగా మాత్రము ఈ బాధ్యతను తీర్చుకొనింపలేదని వారని భారతదేశములో పార్లమెంటరీ ప్రభుత్వము నేర్పరుచుటకు ప్రభుత్వమువారు సాయము చేయుచుండిరి. తరువాత అధ్యక్షునకు కాంగ్రెస్ పార్టీ అభిమానముగలది మూడుగా రే మేమో చెప్పబోవుచుండగా, ఈ అభిశంసనముపై మాడలాడుచు నిరతవిషయములను గురించి ముచ్చటించబిలులేదని అధ్యక్షుడు చెప్పెను అంతటితో మూడుగారు అధిక ప్రసంగమును మానిరి.

దత్తుగారు (ఆసామ్)

కాసన సభలో ప్రథమోపన్యాసము నొసంగుచు ఆసామ్ సభ్యుడగు దత్తుగారు ప్రభుత్వమువారు నిరంకుశముగా ప్రవర్తించుట లేదనియు, చాలాబాధ్యతాయుతముగా ప్రవర్తించుచున్నారనియు చెప్పిరి.

మియా మో నవాజ్

కోటకరుగారిని సమర్థించుచు ఆంగ్లేయదేశమునకు భారతదేశమునకు పోటీపెట్టినప్పుడు ప్రభుత్వమువారు ఆంగ్లేయులయెడలనే పక్షపాతము వహించుచుండిరిని మో నవాజ్ గారు చెప్పిరి. ప్రభుత్వమువారు ప్రజాభిప్రాయము నెంతమాత్రమును గమనించక తమ పక్షబలముమీదనే ఆధారపడుచున్నారు. భారతదేశము యొక్కనే భారతీయులనే యడంచుటకు తోడ్పడుచున్నది. నిరుద్యోగ సమస్యను గూర్చియు, మహమ్మదీయుల హక్కులను గూర్చియు ప్రభుత్వమువారు తంతమాత్రమును శ్రద్ధవహించుటలేదని! చెప్పచు మో నవాజ్ గారు ఉపన్యాసమును పూర్తిచేసిరి.

అబ్దుల్ హామీద్ గారి మనఃపూర్వకసమర్థన

మియా అబ్దుల్ హామీద్ గారు మనఃపూర్వకముగా ప్రతిపాదనను సమర్థించుచు ప్రభుత్వమువారు మహమ్మదీయులయెడల నెంతమాత్రమును శ్రద్ధవహించుటలేదని నడిపిరి. కాని సాంఘిక సామరస్యమును యేర్పరచుటకు దేశములో నిన్ని ప్రయత్నములు జరుగుచుండగా యిదివరకు ఉపన్యసించినవారట్లు పలుకుట సమంజసము కాదనిరి. గాంధీయజీవుని సత్కృతిహోద్యమమునుగూర్చి చెప్పచు తప్పకయు గాంధీగారిదికాదని వారు చెప్పిరి. ప్రభుత్వమువారి చర్యలను గాంధీగారు చేయవలసివచ్చెను. తప్పులో ప్రభుత్వమువారు గూడ భాగస్వాములే. గాంధీగారు వారి యనుచరులును వారి డొంకలేని చీకటి కోణములో జొచ్చుచున్నారని తన మనస్సుకు తెలిసినను, ఒక్కొక్కసారి మాత్రము గాంధీ మహాత్ముడవలంబించుమార్గమే సర్వమైనదనియు, తమ మార్గమే తప్పనియు తోచుచుండునని వారు చెప్పిరి.

సర్ జేమ్స్ క్రెగార్ గారు

లా ప్రకారము తాము కాసనసభకు బాధ్యులుకానిమాట సత్యమేయని ఒప్పుకొనుచు తాము కేవలము బాధ్యతను వీడినం చరించుటలేదని క్రెగార్ గారు చెప్పిరి. ఈ పది సంవత్సరములలో తాము భారతదేశమునకు చాల మేలు చేయుచుండిరి. ఇదివరకు రాజ్యాంగసంస్కరణలు జరిగియుండెను. ఇక ముందును జరుగ గలవు. ఇకముందు యేర్పడు సంస్కరణము తెట్టివో తాను చెప్పలేకపోయినను అవి 1917 సంవత్సరమున చేయబడిన ప్రకటనకు అనుగుణ్యముగా నుండునని తాను దృఢముగా చెప్పగలడు. లండన్ లో జరుగు రాండుబేబిల్ సమావేశము అన్ని పక్షములవారి ఉద్దేశ్యములను సమన్వయము చేయవలసియుండును. కాని ఈలోపుగా ప్రభుత్వమువారికి చెండుకర్తవ్యములకలవు. ఒకటి 1917 సంవత్సరపు ప్రకటనను అంగీకరించి ప్రవర్తించుట, రెండవది దేశములో లా, ఆర్డరును పంపించుట.

పండిత మదనమోహన మాలవ్య

కోటకర్ గారి ప్రతిపాదనమును సమర్థించుచు పండిత మదనమోహన మాలవ్యగారిట్లు చెప్పిరి. సర్ బార్ని రెయినీగారి ఉపన్యాసానికంటే యెంతయు ఖోచనీయముగానున్నది. ఇప్పుడుగూడ 1917 సంవత్సరపు ప్రకటన నామోదింపబడుచున్నామని క్రెగార్ గారు చెప్పిరి. కాని ఆ ప్రకటనలోని విశీలిక సంకుచితము గుటచే అత్యగ్రహణముగల భారతీయు డెప్పుడును దాని సంగీకరించి యుండలేదు. నైమన్ సంఘ బహిష్కారమును భారతీయులు పూర్తిగా కొనసాగించిరను విషయమును పెడచెవిని పెట్టుటవల

నను ప్రభుత్వమువారికిని నాయకులకును సమావేశము యేర్పరు పకపోవుటవలనను దేశములో నీడుస్థితి యేర్పడినది. కాంగ్రెస్ మహాసభవారు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య తీర్మానము చేసినతరువాత గూడ ప్రభుత్వమువారు తాత్కాలముచేసి ఊరకుండిరి. అధినివే శత్రుపత్తి అమలులోనున్నట్లు ప్రభుత్వవారు తమ సద్భావమువలన ప్రకటింపవలెనని గాంధీయజీవుడు కోరెను. కాని అది చేయలేదు. కాంగ్రెస్ సభవారికి వినుగుపుట్టి మహాత్ముడు కాసనోల్లంఘనము ప్రారంభించిన తరువాత లా ఆర్డరును పూర్తిగా అమలు పరిచెదమని ప్రభుత్వమువారు నమన్నారు. నాకును గాంధీయజీవునికిని అధినివే శత్రుపత్తి పై అభిప్రాయము కలదు. అధినివే శత్రుత్వవిధానముయేర్పరుపబడవలెనని నేనుకోరెదను. కాని మీరు ఈ కోర్కెను పెడచెవిని పెట్టుటచేత చాలమంది భారతీయులను సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యవాదులనుగా చేయుచున్నారు. నేనెందుకు అధినివే శత్రుత్వమునుకోరుచున్నాను. అది రెండవదశకంపై. కాంతియుతమైనదిగనుకను, దానివలన అమలులో సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య విధానమేర్పడును గనుకను మనము అధినివే శత్రుత్వవిధానమును కోరుచున్నాము. ప్రస్తుత స్థితిగతులలో నిరంకుశ శనిధానముల బిందుట లాభములేదు. వికాలమును సానుభూతియు, ఉత్తమరాజనీతి ప్రకటనమును ఈ సమయమున అత్యవసరములు. దేశములో రక్తపాతము లేకుండుటకై స్థితిగతులను వికాలమును సానుభూతితో నరయవలెను. గాంధీయజీవునికిని ప్రభుత్వమువారికిని భేదభావము మున్నట్లై సాన్యమైనంతవరకు నొకసభయుండవలెను. చాలాలోచించి గాంధీయజీవుడు కాసనోల్లంఘనమును ప్రారంభించెను. ప్రభుత్వమువారు తత్క్షణము అధినివే శత్రుపత్తి నొసంగ తీర్మానించుచో కాసనోల్లంఘన కార్యక్రమమును ఆపుట చేయవలసినదని నేను మహాత్ముని కోరెదను. కాని మీరు 1917 సంవత్సరపు ప్రకటన నేపలుకుచుండినచో యీ దేశప్రజలయెడల మీరు మీ విధ్యుక్తమునకు తప్పినవారగుదురు.

జిన్నా గారు

కోటకర్ గారి నిసమర్థించుచు జిన్నా గారిట్లు చెప్పిరి:— లా ప్రకారము కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు కాసనసభకు బాధ్యులుకారని హాంమెంబరు చెప్పట నాకు సంతసము కలుగజేసినది. ఇదివరకు పార్లమెంటుసభలో ముచ్చటించుచు భారతదేశములో అధినివే శత్రుత్వవిధానము అమలులోనున్నదని భారతకార్యదర్శి చెప్పెను. 1917 ప్రకటనను హాంమెంబరు యింకను, ఉచ్చరించుచున్నాడు. 81 అక్టోబరు తారీఖున రాజప్రతినిధి ప్రకటించిన భావములను గూడ హాంమెంబరు పరిగణించుటలేదు. దొమినియను ప్రతిపత్తి అమలులో లేకపోగా లా ఆర్డరు సంపూర్ణముగా నుపయోగింపబడునని యితడు చెప్పుచున్నాడు. అనగా నేమియ్యదు. ప్రకారముగా నిరంకుశ విధానము విజృంభించునని యర్థము. ఈపద్ధతి నవలంబించితిరా గొప్పతప్పిదమును గాంచివినవారగుదురు. కాసనోల్లంఘనవిధానము నాకు సరిపడదు. కాని దానిని అడంచుటకు నిరంకుశముగా ప్రవర్తించుట ప్రభుత్వ వివాదమునకు మాత్రమే తోడ్పడును. అన్ని దేశములలో నిట్లులేయైనది. ప్రభుత్వమువారు ప్రజాసేవకులని రెయినీగారు చెప్పిరి. కాని నేనుడు యజమానిజేబులో చేయిబట్టి డబ్బును పోలింపి, తిని బలిసి, యజమాని నెత్తిపై నెక్కి స్వాధీనముచేయవలెననిదేమి. ఈ ప్రతిపాదనను సెంట్రల్ మున్సిపల్టీ వారు అన్యథా తలపకుండురుగాక! 7 కోట్ల మహమ్మదీయులు కలిసి ప్రయత్నించుచో ప్రభుత్వమువారిని మాత్రమేగాక హిందువులనుగూడ లొంగదీయవచ్చును. అధినివే శత్రుపత్తి యేర్పడినప్పుడు ఆ ప్రభుత్వములో పనిచేయుటకు ప్రభుత్వసభ్యులు తయారగు నుండురుగాక!

కోటకర్ గారి ప్రతిపాదన వీగిపోవుట

ప్రతిపాదన వోటుకు పెట్టబడెను. ప్రతిపాటుగా 50 వోట్లు, అనుకూలముగా 89 వచ్చుటచేత ప్రతిపాదన వీగిపోయెను. కార్యనిర్వాహకవర్గమువారి గ్రాంటు మంజూరుచేయబడెను. సభముగి నెను.

మరల రేపు సమావేశమగును. ఆ సెంట్రల్ స్వరాజ్యపార్టీ వారు రాజకీయనిర్బంధులగుగూర్చియు, సెంట్రల్ మున్సిపల్టీ పార్టీ వారు పశ్చిమోత్తర సరిహద్దు రాష్ట్రముల సంస్కరణలను గూర్చియు అభిశంసన తీర్మానముల ప్రతిపాదించురని అధ్యక్షుడు చెప్పెను.

రాజమండ్రిలో భీమా ప్రచారము

రాజమండ్రి, మార్చి 8:—జూబిలిగ్రంథాలయము పతనమందిరముల యాజమాన్యమున వీరేశలింగం బ్రతుమహాల్ లో 9వ తేది సాయంత్రము 6 గంటలకు సభ జరుగును. డా॥ కె. అచార్య బలరావుగారును యశ్రమిల్లి మంగయ్యగారును చెరుకువాడ నరసింహారావుగారును భీమాపదతి సహకారముగూర్చి యుపన్యాసించురు. చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహంగారు అధ్యక్షతవహించురు. ఎల్లరు విచ్చేయవచ్చును. అడవి కంకరరావు, కార్యదర్శి.

బాపట్ల స॥ జడ్జి కోర్టులో
I. P. 53 of 1929.

- పిటిషనర్లు:—(మునిగ్రస్తులు)
  - 1. అత్తకూరి సుబ్బయ్యకుమార్లు వెంకటసుబ్బరాయుడు.
  - 2. ,, మొదటి పిటిషనరు కొమ్మార్లు సుబ్బరాయుడు.
  - 3. ,, వెంకటేశ్వయ్య.
- వక్తృకులం, వర్తకులు, తెనాలి, ఎదిరి:

రెస్పాన్ డెంటు:—(మునిగదాత)

గుమ్మడి తాతయ్య. 1920 సెల్లరం 5 వ ఆక్టు 19 (2) సెక్షన్ ననుసరించి వైన తెలుపబడిన పిటిషనర్లు, తమ్ము మునిగ్రస్తులుగ తీర్మానించవలసినదిగ కోరుదు యీకోర్టువారికి పెట్టిన దరఖాస్తు విచారణ నిమిత్తమై 17-3-30 తేదికి వాయిదావేయబడినదని యిందు మూలమున తెలియజేయడ మైనది. సభకోర్టు, బాపట్ల } వ. ఎన్. వీరాస్వామి అయ్యర్, 5-3-30 } సెస్సిఫర్ సబ్జడ్జి సేక్ జడ్జి.

మీపాట క్వి నైన్ వలన
బాధ నొందినదా?

తరువాతగల్గు దుర్ఘటములు హెచ్చుబాధచేయుగలవు. కొందరు ప్రజలు ఏసమయముందుగూడ క్వి నైన్ ను తీసికొనరు. కారణమేమనగా నేనించిన యనంతరము కలిగెడు చెడుగణములవలన ప్రతివారును బాధ నొందుచుండుటచేతనే. క్వి నైన్ ను ఏమాపముగ మార్చి పుచ్చుకొనినను కడుపులో పుల్లనిపదార్థముల హెచ్చుచేసి కడుపునొప్పి, అజీర్ణము, వాతకోగములు, తిమ్మిరివాయువులు మొదలైనవాటిని కలుగజేయును. ఇట్టిబాధలనుండి విముక్తు లగుటకు ఒకయలవాటు చేయవలయును. అది యేదనగా క్వి నైన్ ను పుచ్చుకొనుటకు పూర్వము ఒకఆరటిస్సాన్ ఫుల్ 'Bisurated' Magnesia వైసురేటెడ్ మగ్నీషియాను కొద్దినీటితో పుచ్చుకొనవలయును. దీనివలన హెచ్చుగ తయారగు పుల్లనిపదార్థముల జీర్ణింపజేసి, క్వి నైన్ వలన లోన బాధకలుగకుండ ఆల్కలైన్ కోటింగుయిచ్చి గాపాడును. 'Bisurated' Magnesia వైసురేటెడ్ మగ్నీషియాను, క్వి నైన్ పుచ్చుకొనుటకు ముందుగా లోనికి పుచ్చుకొనవలసినదిగ డాక్టర్లు చెప్పియున్నారు; మీస్వంతతెచ్చుదుగూడ దీనిని ఒప్పుకొనుటయే గాక, కడుపునొప్పి బాధ కలిగినపుడు, లోనికియ్య ప్రారంభించగలడు. నెం. 290.

కుష్టురోగమునకు
చికిత్స ఉచితము

ప్రత్యేక పథ్యమువలన సర్వవిధములైన వ్రణములు శస్త్రచికిత్స లేక ఉచితముగ కుమర్చబడును. వృథాగా ధనము వ్యయపరచక, ఒక పర్యాయము పాడి తరువాతనే కొనుడు.

50,000 ఉచితము
తెల్లకుష్టునకు మాదిరిస్వాక్ష్మెట్లు

పండిత కృపారామ్ గారి ఆమోఘమైన తెల్లకుష్టు నివారణచేయగలయోగ్యధమము 50,000 స్వాంపిత స్వాక్ష్మెట్లు ఉచితముగ పంచిపెట్టునట్లేర్పాటు చేయబడుటకు గౌరణము, యీవ్యాధి కుదురుట దుర్లభమనెడుద్రవము తొలగించగలదులే! ఇది ఎప్పుడును ఆపజనుముగాంచదు. మేము పంపు ఉచితస్వాక్ష్మెట్లువలన ఒక అంగుళము స్థలమందుండుదానికి వాసిన, అద్భుతములు తెలియగలవు. పోస్టుఖర్చుల నిమిత్తమై 6 అణాలకు వి. పి. గా పంపుమని నేడే వ్రాయుడు. ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులోనే వ్రాయవలెను. J. Ram c/o Pandit Kriparam No. 8 Nandibagan Lane, P. O. Salkhia Howrah Dt.

మీరతుకుట్ర కేసు

బెంగాలు సాక్షుల విచారణ

17 వ తారీఖున సీ. పి. రామస్వామి అయ్యరుగారు నిందితుల తరపున వాదించుదురు.

మీరతు, మార్చి 6 :— నేటియువయువ బెంగాలు సాక్షులు విచారించబడిరి.

తమ దేహములలో నష్టముగా నున్నందువలన నిందితుల తరపు న్యాయవాదులగు శ్రీయుత కే. సీ. చక్రవర్తిగారు కొద్ది రోజుల నెలవుమీద మీరతునుండి వెదలిపోయిరి. ఆవసరమును స్వంతపునపై శ్రీయుత కే. పి. సింహగారు పాట్లు కేగిరి. వారు కొద్దిరోజులపిమ్మట మరలవచ్చెదరు.

నిందితులు సాక్షులను అడ్డుపరీక్ష జేసిరి.

కలకత్తా పోలీసు ఉద్యోగి సాక్షులు.

కలకత్తా యందలి కేపుటర్ థానాకు జేరిన పోలీసు ఉద్యోగి రవీంద్ర ప్రదత్తాచారిని తైరాత్ సబ్ డివిజన్ పరీక్షించిరి. నిందితుడు రాధా రామ్ మిశ్ర తాను తన కష్ట జేసియుంటి ననియు, అతని యింటిని శోధించియుంటి ననియు సాక్షిపలికెను. నిందితుడు దాంజేను తాను గుర్తుపట్టి యుండెను. ఈ యభియోగముతో సంబంధించినవి కాననుకారణముకొరకై కొన్ని దస్తావేజులను సాక్షులుగా గైకొనగూడదని నిందితులు ఆక్షేపించిరి.

నేరారోపణతో సంబంధించిన వస్తువుల నన్నీటిని సాక్షులుగా దాఖలుజేయవచ్చునని లాంగుధర్మ జేమ్సుగారు జవాబుసంగిరి. నిందితులయొక్క పేర్లు త్రొక్కివేయబడెను.

అంతటసాక్షిని నిందితుడు కిఫోరీలాల్ ఘోష్ అడ్డు పరీక్షజేసెను. ఇంటిలోవాడగునపుడు మామూలు సాక్షులును, రక్షకభటులును, డిప్యూటీ కమిషనరు గోర్డనుగారును, వేరొక ప్రత్యేక కాబోల్యోగియు హాజరయ్యుండెరి. వేనిని శోధించవలయునో, నేరారోపణ యెయ్యదియో సాక్షికి తెలిసియుండలేదు. వారంటులో నెక్కును మాత్రము వేరొనబడియుండెను. మరియు నొక పట్టికయు జేర్చబడియుండెను. గోర్డనుగారు కొద్దినిమిషములు మాత్రమే యుచునుండెరి. ఆరోజున నిందితులు మిత్రా, ఘోషగార్లను తాను జోరాబగాక న్యాయస్థానమునకే గొంపోయెనో, లేక ప్రత్యేక పోలీసు కాఖవారి ఎలిషియమో కార్యాలయమునకే గొంపోయెనో సాక్షిజ్ఞప్తిలేదు.

అంతట, నిందితులు నింబుకర్, జొగ్గేకర్ గార్లను సాక్షిని పరీక్షించిరి. నిందితులు మిత్రాగారు చాలనేపు సాక్షిని అడ్డు పరీక్షగావించిరి.

ఘోషారానంతరము సోదనసాక్షియు, ప్రస్తుతము మృతి నొందినట్టివాడునగు జోగేంద్రనాథ బసుగారి సాక్షులు చదువబడెను. సబ్-ఇన్స్పెక్టరు ఎన్. ఎ. చటర్జీని కే. పి. మిత్ర గారు పరీక్షించగా, తాను పోలీసు కాఖలో పదునాలుగేండ్లుగా పనిజేయుచుంటి నని యాతడు తెలిపెను. వంగరాష్ట్ర జనపనార కార్మికసంఘము వారి కార్యాలయమును శోధించి, యీ యభియోగములో దాఖలుజేయబడిన కాగితములను పశ్చిమకొంటిన్సని సాక్షి నుడివెను.

ఈ సాక్షిని నిందితుడు కిఫోరీలాల్ ఘోష్ అడ్డుపరీక్షగావించగా, పట్టికలో జేర్చబడియుండిన వస్తువులు కొన్ని తిరుగా వాపసుజేయబడియుండెనని యాతడునుడివెను. వానితో నెట్టియవసరము లేకుండెను. నెర్పివారంటులోని పట్టిక ప్రకార మావస్తువులవనవరమే. అరెస్టరొజున నిందితుడు మిత్రను థానాలో తాను జూచినది, లేనిది సాక్షికి జ్ఞప్తిలేదు. తాను వెలిపావుసరికి, ఘోషతో నెవరుండిరోమాడ్డ జ్ఞాపకము లేదు. ప్రత్యేక కాఖవారి కార్యాలయమునకు సోదన సాక్షి చేరెనను తనవెంట వచ్చెనేమో మాడ్డ జ్ఞాపకము లేదు. అంతట నేటివిచారణ ముగిసెను.

మీరతు, మార్చి 7 :— నేడు మీరతు కుట్రకేసులో విచారణ తిరిగి ప్రారంభముకాగా, నిందితులు మజిలీ అహమ్మద్ బ్రాడేగారికి పుస్తకముల నొసగుటకు గూర్చి మాజిస్ట్రేటుగారు గావించియుండిన యుత్తరవును శోధనవారికి జ్ఞప్తిపరచిరి. నిందితులతరపున న్యాయవాదులగు చక్రవర్తిగారికి జేరిన పుస్తకములను తన కండ్లజేయవలయునని యాతడు మేజిస్ట్రేటును గోరియుండెను. జిల్లా మేజిస్ట్రేటు సచారముమీద వెలియున్నట్లును, లేనిపట్టిక రాగానే యీవ్యవహారమును వారు పరీక్షించుట రనియు, తెలియు చున్నది.

రోజునసాక్షి మనోహర మల్లిక్ నిందితులు రాధారమ్ కు మిత్రాచే చాలనేపు అడ్డుపరీక్ష గావించబడిరి. కారణ వాలిస్ విజిలో 97 నెంబరు యింటిలో నివసించుచున్న మను

ష్యులు సాక్షిని, పోలీసు యుద్ధాగ్నినికూడా శోధించిరి. తాము మేడ మీదికి వెళ్లి యుంటిమో, లేక తిన్నగా వెళ్లి యుంటిమో సాక్షికి జ్ఞాపకములేదు. వారుమొదట మొదటి యంతస్తును శోధించి, పిమ్మట రెండో అంతస్తును వెలికిరి.

సీ. పి. రామస్వామి అయ్యరుగారు వాదించెదరు

ఈనెల 17 వ తారీఖునాడు నిందితుల తరపున చెన్న పురి న్యాయవాదులగు సర్ సీ. పి. రామస్వామి అయ్యరుగారు బామానువిషయము శోధించు వాదించెదరనియు, వారిచట నొక రోజేయుందురనియు నిందితులు నింబకరుగారు న్యాయాధిపతికి తెలిపిరి. ప్రాసిక్యూషన్ వారు కాలవ్యవధికొరకై యారోజున శోధకుండటకై ముందుగనే దిలపుచున్నామనిరి. అధమ పక్షము 24 ఘంటల నోటీసేనా తమ శాసంగవ్యవహరము నని ప్రాసిక్యూషన్ పక్షమున క్రియుత కే. పి. మిత్రగారు నుడివెరి.

సాక్షిమనోహరము మల్లిక్కు అడ్డుపరీక్షయంతట మరల ప్రారంభించబడెను. పోలీసు యుద్ధాగ్నిలో బాటు ఎలిషియమే రోజు తాను వెళ్లి యున్నట్లు జ్ఞాపకము లేదు. నిందితులు కిఫోరీలాల్ ఘోష్, ఎన్. ఎస్. థెన్జి, గార్లను యీసాక్షిని అడ్డుపరీక్ష జేసిరి. శోధననుండి వెలిపావుసరు సాక్షి శోధన వారికేగాక నిందితులకును నభివాద మొనర్చెను.

కలకత్తా యందలి బాబుబార్ విధి 24 నెంబరు యింటిలో నివసించుచున్న రజేంద్రలాల్ (శోధనసాక్షి) కిఫోరీలాల్ ఘోష్ గారిచే అడ్డుపరీక్ష గావించబడెను. శోధనకునున్నపుడు వేరెవరును సాక్షులుండియుండలేదని సాక్షి నుడివెను. గదిలో చిత్రరంజనదాసుగారి చిత్రమును జూచియు జ్ఞాపకములేదు. కాని, చిత్రములుమాత్రము యెక్కుడుగానే యుండినవి. పోలీసులు పశ్చిమకొంటిన్సనివేగాక యితరకాగితములను ఆగదిలో నుండెను.

తాల్కాలా తానాకుజేరిన పోలీసుసహాయస్థైర్య భాషి అఫాజిద్ కి పరీక్షించబడెనుగాని, నిందితులచే మాత్రము అడ్డు పరీక్ష గావించబడలేదు. (ఆ. వె.)

ఏలూరు శ్రీజనార్దన రంగనాయక కల్యాణోత్సవము ఆరంభమౌతా!

శ్రీమదఖిలాండోళి బ్రహ్మాండ శాసనములను అనంత కల్యాణగుణపరిపూర్ణమును ఆరవిందభస్మపురందరాది బృందారక బృందాభివంద్యమాన చరణారవిందులను వందలమంది సందోహ పృథ్వీబుద్ధులందఱును పర. పూర్వ పరివాంతర్యామ్య రాష్ట్రవతార రూపులను సర్వస్వాత్మరులు నగుచు సకలచేత నోజ్జీవనార్థమై హేలాపురంబున విలసిల్లుచున్న ప్రాసాదరాజంబున శ్రీ భూ, నీలాదిపరీవారసహిత లయ్య వేంచేసియున్న శ్రీ జనార్దన శ్రీరంగనాయక స్వామివారలకు ది 9-3-1930 నెల 18-3-1930 సం॥ వరకున్న బ్రహ్మోత్సవంబు గావించబడును.

కార్యవిధానము, తిరునాళ్ల ప్రారంభము 9-3-30 ప్రసిద్ధిజేరిన కూచిపూడి భాగవతులు బ్రహ్మశ్రీ చింతా వెంకట్రామయ్యగారిమేళముచే విధివారులను వగయిరాలు జరుగును.

1930 మార్చి నెల 9 తేదీ ఆదివారము పెండ్లికూడులను చేయుట, 10 తేదీ సోమవారం అంకురాశోపణము, 11 తేదీ జయవారం ఉడత సంధ్యారోగమున్న రాత్రి శేవవావాన పల్లవపురీ త్వవమున్న (ఆదివారపేట) 12 తేదీ బుధవారం రాత్రి ముగి పబ్బతి శేవయ్యగారిచే స్వామివానికి సమర్పించబడి వారి ప్రవ్వముచే జరిగించబడి పాన్నవాసనోత్సవము 13 తేదీ గురువారం రాత్రి గరుడ హనుమంత వాసవములతో రాయవారపు టుక్తవమున్న అనంతరం తిరుక్కళ్యాణ భుజోత్సవమున్న 14 తేదీ శుక్రవారం మధ్యాహ్నం ఏలూరుబి.కళ్యపునర్రకుని స్వామివారికి సమర్పించిన రథముపై వారిద్రవ్యవంతో రథోత్సవమున్న కూచిపూడివారిచే ప్రహరణాలకం 15 తేదీ పిరవారం ఉడతం వసంతోత్సవ మారోత్సవములున్న రాత్రి ఆశ్వ గజ వాహనములతో చోరోత్సవమున్న కూచిపూడి వారిచే కళలవనాటకమున్న 16 తేదీ ఆదివారము శ్రీ శైవయాగోత్సవమున్న జరుపబడును.

ధర్మకర్త :— మోతే గంగరాజు (విస్సన్నపేట గుండేపల్లి ఎట్టెట్టు జమిందారు)

కిరణచంద్రదాసుపై కేసు లాహోరు, మార్చి 7 :— కిరణచంద్రదాసు, పీఠేంద్రగార్ల మరొకరిపై గల కేసు నేడు మేజిస్ట్రేటు మీహనుగారియెడట విచారించబడెను. 9 సాక్షులనామములు ప్రాసిక్యూషను తరపున దాఖలుచేయబడెను. 11 వ తేదీని విచారణ జరుగును. (శ్రీ వె.)

విట్టి కమిషను

ఇతరులు కార్మికసంఘములలో జోక్యము గలిగించుకొనుట

యజమానుల ఆక్షేపణ

మదరాసు, మార్చి 6 :— కార్మిక పరిస్థితుల విచారించుటకు నియమింపబడిన రాయలు కమిషనువారి యుదయము 10 గంటలకు రైటు అనరబిలు వి. శ్రీనివాస శాస్త్రిగారి యధ్యక్ష్యుగ్రీంద సమావేశమైపును, దక్షిణ ఇండియా యజమానుల సంఘ ప్రతినిధులును, బక్కింగుహము కర్ణాటకు మిల్లు పనివారి సంఘ ప్రతినిధులును సాక్ష్య మొసగిరి.

యజమానులసంఘముతరపున సీ. ఇ. వుడ్డుగారు ప్రశ్నలకు సమాధాన మొసగుచు, వివాదములయందు తాము మధ్యవర్తులుగ జోక్యము గలిగించుకొన వీలులేదని నుడివెరి. సంఘనిబంధనలయందీ, కార్మికముముజేర్చబడియుండలేదు. ఇతరులు, కార్మికసంఘములయందు పాల్గొని, పనిచేయుటకు తనకాక్షేపణలేదు. వారు యూనియనునందరికార పదవులయందుండరాదు. కొలమంది ఇతరులుగూడ చేరి పనిచేయుచున్నారనుకారముచే, పారికంపెనీవారు, తమ చక్కెరపరిశ్రమాలయములలోని కొన్ని యూనియనుల నంగీకరింపలేదను ఆరోపణ నిరాధారమైనది.

జోషీగారు :— వేరేవరు యూనియనులనా రందరొక సమ్మేళనముగ నేర్పడుటకు మీకాక్షేపణ గలదా?

సా :— అందు కింకను సమయమురా లేదు. కాని ముందు ముందు రావచ్చును.

జోషీగారు :— యజమానులు తమపాళ్లకు సంరక్షించుకొనుట కొకసమ్మేళనముగ నేర్పడుటవసరమని భావించి మీరీసంఘముగ నేర్పడిరి. అటులనే, కార్మికలకుగూడ సమ్మేళన మవసరముగాదా?

సా :— అందువలన అవాంఛనీయమును పరిస్థితులు సంభవింపనియెడల కార్మికల సమ్మేళనమున కాక్షేపణయుండదు. జమీన్ మహమ్మదుగారి ప్రశ్నలకు సాక్షి ప్రత్యుత్తర మొసగుచు విద్యావంతులలో నిరుద్యోగసమస్య తీవ్రముగవ్యాపించియున్నదనియు, కాయోత్సవమనవారిలో నొక యేకాగ్రహము గలదనియు, అదియే నిరుద్యోగ సమస్యకధికముగ కారణమనియు నుడివెరి.

శ్రీనివాసశాస్త్రిగారి ప్రశ్నకు వుడ్డుగారు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, రాజకీయాందోళకులకు కార్మికసంఘములతో సంబంధ ముండరాదనియు, అట్టి సంబంధము చాల ఉపద్రవకరమనియు నుడివెరి.

శాస్త్రిగారు :— చాలావత్సరములుగా నేను రాజకీయాందోళనాపరులకు నుండిని (నవ్య)

వుడ్డుగారు :— మీరు కార్మిక వాయుకుడుగ పనికిరారనియే నాయభిప్రాయము.

శాస్త్రిగారు :— కార్మికలకు ఎక్కువతెలియదు. చర్చలయందు మీతో సరిపోలరు. అందుచేవారిని సరియగుమార్గమున నడిపించుటకితరులైననను అవసరము.

సా :— చిన్ని సంఘములలో ఇతరులుగూడ నుండవచ్చును.

కె. అహమ్మదుగారు :— మీరు సామాన్యముగా కూలీలకు ఎంతజీతమిచ్చెదరు?

వుడ్డుగారు :— సగటున నెల 1 కే రు 12 లు.

కె. అహమ్మదుగారు :— నునిసి 1 కే నెల 1 కే ఆవారముకంత కావలయును.

సా :— రు 9 లు.

ప్ర :— గుడ్డలు కనుదలనవానికి నెలకు రు 2 లైనను కావలెనా.

సా :— అవును.

ప్ర :— రిండికి గుడ్డలకు రు 11 లు. పోను, కూలివాని భార్యబిడ్డలు బ్రతుకుటకు ఇక రు 2 ల కంటె ఎక్కువ యుండదు. అది వారికి సరిపోవునా.

సా :— సరిపోదు. కానివారందరు గృహస్థులుగారు.

అహమ్మదుగారు :— కొందరు గృహస్థులు కాకపోయినను, శిశ్మౌలిక భాగము వివాహితులే అయియుండురుగదా.

సా :— (జబాబులేదు)

బక్కింగుహము కర్ణాటకు మిల్లు కార్మికల తరపున మనుషుడు డబయతుల్లా సాహెబుగారు సంఘమువారి ప్రశ్నలకు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, మిల్లలయందు దిడివరకు కంటె నిపుడు సంచును. అత్యధికము, కార్మికలుబుణుగసతమత్రము పొచ్చుచున్నదే కాని, సగ్గుటలేదనియు నుడివెరి. కార్మికల గౌరవెడలెల్లరులుగూడ కార్మిక సంఘమునం జేరి అధికార పదవులందుండవచ్చునని సాక్షి నుడివెను.

అం కటిరో చెన్న పురమున విచారణ ముగిసెను

“తప్పే వరిది?”

జా.స్సి. సాంబశివరావుగారు బి.ఏ.,బి.ఎల్.,

శ్రీయుక్త, పి. వి. రాజుగార్లుగారిచే రచింపబడిన
 “తప్పెరిది?” యను సాంఘిక నాటకమును జనువులు తలచి
 చెను. ఆ నాటక రచనా విధానమునందు రాజుగార్లుగారి రచన
 గమించిన నూతనపథము వారి ప్రకృతి విమర్శక శక్తిని వెల్ల
 డించుచున్నది మన యాంధ్ర వాఙ్మయమునందు నాటకములు
 పెక్కులున్నవి గాని యవియన్నియు పురాణకాల ననుస
 రించినవేగాని యిప్పటి కాలపు సంఘమును మన నయనములకు
 నాటకరంగముల ద్వారా దృశ్యోనరము చేయునవి అగును. మన
 సంఘముల నంటియన్న దురాచారములను, దుర్మఢతలను,
 కర్మానుష్ఠాన నెపమున ననుసరింపబడుచున్న ఘోరమైన యా
 చారములను జూపించి యిట్టిసడతల సంఘ వినాశకరములని
 చెప్పి నీతిబోధ చేయునవి (Teaching Element) యేవియు
 ను లేవు. ఈ పైవిషయముల నన్నిటిని నిరూపించి సంఘము
 నను నీతిని బోధించి సంఘసంస్కరణా సస్యమును నాటక క్షేత్ర
 రంగమునుండి ఫలంపజేయుటకు పీఠ ప్రయత్నించిరి. ఇటువంటి
 నాటకములే “వరసుక్రము” “కన్యాసుక్రము” మొదలగునవి
 యే కొన్ని మాత్రము వున్నవి.

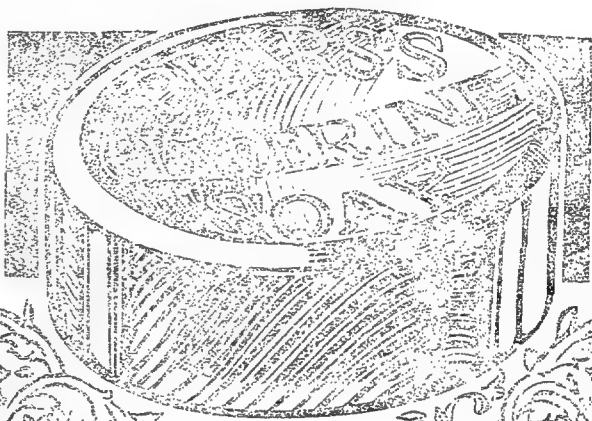
రాజుఁ నన్నరుగారి "తప్పెనదీ" అను నాటకము యొక్క కథాకల్పనము కొంచె మించు మించు సారంగధర కథాకల్పనతో బోలీయున్నది. రెంటిలోను, యొక నవనవ్వనిని, యువకుని కొకనికీ వివాహముచేయు నుంకించి, శుభకా యువకుని ముదుసలి తండ్రి యా కన్యకను వివాహమాడుట తటస్థించినది. సారంగధరయందు తప్పు అంతయు చిత్రాంగియందే యాలోపించి యా పెను పుర్రు దుర్బాధ్యురాలుగా వర్ణించినారు. ముదుసలి రాజాయందు దోష మాలోపించలేదు. సారంగధరుని అతిపవిత్రమైన సత్కృతమునిగా వర్ణించినారు. కనుక సారంగధర నాటకము కేవల మాదగ్ధమైనదేనని (Idealistic drama) రాజుఁ నన్నరుగారి నాటకములుగాక స్వాభావిక సిద్ధిమగా (Naturalistic-true to nature) నున్నది. అందు ముఖ్యోపాక్రమము మూడు— భీమారావు, (ముదుసలి) జానకి, రామచంద్రుడు. జానకి భీమారావు మేనకోడలు. భీమారావు పెండ్లాడినాడు. ఈ నాటకమునందు ముఖ్యమైన కథాపరిధానము (There or plot) తప్పు ఎక్కడి అనగా యువతిని పెండ్లాడిన ముసలి భీమారావుదా? లేక కన్య పుట్టినదియు పెండ్లిపూర్వముచనియు రామచంద్రుని వరించి యాతనినే పెండ్లిచేసికొని యమందానందము ననుభవించనలెనని యువ్విట్లారుచున్న సమయమున బలవంతముగ ముసలికి పెండ్లిచేయబడి, అప్పటికిగూడ రామచంద్రునియందే ప్రేమనహించియుండిన జానకిదియ? లేక, జానకి తన్ను ప్రేమించినంత సూత్రమున తిరిగి నిష్కలపట నిష్కలశంకముగ ప్రేమను రామచంద్రుడు జానకియందు గనుబరచుటయ? ఇందేది తప్పు? యెవరిది తప్పు యను ప్రశ్న మీదకే, యీ ప్రశ్నను పరిష్కరించుటకే కథాధోరణి మొగ్గుచున్నది. కాని యా ప్రశ్నకు జవాబు కవి యిచ్చియుండలేదు. దానికి జవాబు ప్రేక్షకులకే వదలివేయబడినది. సంఘ దురాచారములకే, సంఘ లోటుబాటులకే విడనబడినది. ఈ నాటకమునందు త్రిభ్రములగు విషాదాంతకములున్నవి. (Triple tragedy) జానకి అత్తమాతృ యెంతటి పాపిణి వ్యాధయండగు పూర్వాచార పరాయణుని గూడ మనస్సు కరగించి సంఘ దురాచారములలో మిగుల ఘోరమయినది నృధనాల్య వివాహములు గదాయని గోచరింపజేయును. పుణ్యక్షేత్రంపంతులుయొక్క ముక్కుపచ్చలారనిచిన్ని భార్యను త్వరగారజవలయుచుటకు గానునుండిచ్చితత్కారముగ ననువులదీయుట మరొకటి రెండవ విషాదమే మన భీమారావు రవ్వంతయైనను నూతన వివాహమయిన తరువాత సోత్కృమలేక ఎల్లప్పుడు మనోసంతాపము బొందుచు చివరకు ఉన్మత్తుడు కూడా యైపోవునిధికి వచ్చినాడు. మూడవది రామచంద్రరావు జీవితమంతయు వృథామగుట యతనికి శిక్షబహుట యీవిషాదములకంతకు కారణము పాత్రలలో నెవ్వరును గారు. సంఘములో ప్రబలియున్న దురాచారములే. ఆదురాచారములవలన యెంతటి నిర్మలమంతులైనను నీ తివంతులైనను ఘోరములకు పాల్పడి చివరకు విషాదాంతములతో వాగిజీవిత నాట్యములను అంత మొందించుచున్నారని కవి బాగుగనర్పించి నిరూపించియున్నాడు. యీ నాటకమువలని సంఘము శిర్షకొనవలసినవి, సంఘము చేయవలసినవి, సంస్కరణము లనేకములున్నవి. అట్టి సంస్కరణముల వోనకొర్రుటలో నీ నాటకరాజము ప్రథమస్థానము బడయుగలదని నిస్సందేహముగా తెల్పవచ్చును.

PEARS'
TRANSPARENT
GLYCERINE
SOAP

మీరు నిజముగా పియర్సు బ్రాన్స్ పాఠశాల
గ్రాడ్యుయేట్ సబ్జునే కొనుటకు నిశ్చయించుకొనుదు. మీ
గ్రూపువునును గ్రాడ్యుయేటును అనేకసమ్యలును
హానికరమైన ఆపరేషన్ల వస్తువు యొక్క పూర్వమైన
కువాసనగలదు పియర్సు సబ్జునందు దాచియుంచ
వలసిన ఆపరేషన్ల వస్తువు మీయందులేవు. అయితే
అమోఘమైన కుగళములుగల పరిశుభ్రమైన సబ్జు.

ప్రియర్థ్య సబ్బూ చర్మమునకు ఉపశమనమును గలి
గించి, నానిని ఆరోగ్యముగా కలయను.

ప్రియర్పు నబ్బు హిందూ దేశియనం దున్న
రాజులచే వాడబడుచున్నది. 6

ఎక్కువ శక్తి వలన
యోధులు కాగలరు!

అవారము నండి శక్తి వచ్చుచున్నది. ఇందున, వాస్తవమునందున, పాతకాలందును. శక్తిగ్రహముండుటను గురించి భావము ననుచును. కేవల ఓట్లునందు నూటికి 65 వ భాగము కార్మిక హెచ్చే 16 వ భాగము నరములకు బలము నిచ్చుచున్నది. దీనియందు ఆరోగ్యమైన విలువైన పార్థమిక, లోహమునుండి నరములకు, రక్తమును, జీర్ణకైని ఆభివృద్ధి చేయును. ప్రతిదినమును కేవల ఓట్లు భుజించి సౌఖ్యమును బొంది, బాగుగ పనిచేయును. కేవల ఓట్లు మిశ్రముతో తయారు చేయుచున్నది.

Quaker Oats

ಪೊನ್ನಿ - ಅರಬ್ಬಿ ಪದವಿ.

2682

చిత్రకళా ప్రదర్శనము

వి. ఆర్. చిత్రాగారు—మదరాసు చిత్రకళా పాఠశాల
యందు పాఠ్యాయులుగ వున్న వీరిచిత్రములు మదరాసు ప్రదర్శనమునందు గలవు. వీరు వ్రాసిన “అయేషా” చిత్రమునకు ఎన్.
వి. రామస్వామి ముదల్యారుగా రొసంగిన బహుమతి ముఖ్యము.

ANDHRA PATRIKA

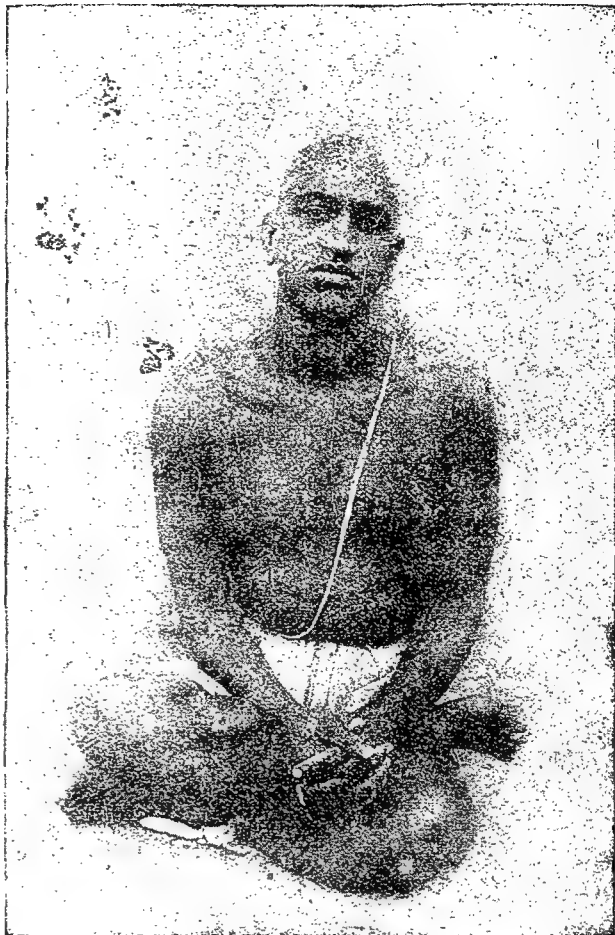
మిస్టర్. కృష్ణబాయిగారు బి. ఎ. ఎల్. టి.,

రాజమండ్రియందు పాఠ్యాయునిగనున్న యాయాంధ్రవ
నిత చిత్రకారిణిగ ప్రసిద్ధి గాంచెను. ఈమె వ్రాసిన “రాణి మీ
రాబాయి” అను చిత్రము లండను ఇంపీరియలు ఆర్టుగ్యాలరీకి
ఇండియా ప్రభుత్వమువారింపిరి. పొరుగువేడుకలయందు యీ
మె బంగారు పతకమును బడసెను. (ప్రె. ఫో. వీ)

ANDHRA PATRIKA

సుధీర కస్తూరుగారు తయారుచేసిన “హలిజేయు
స్మృతి” అను యీ విగ్రహమునకు ప్రథమ బహుమతి యొ
సంగబడెను. (పి. ఎన్. ఎ)

మహర్షి సాంబమూర్తిగారు

నిన్న టిరోజాన బల్లారి జయిలునుండి విడుదలయ్యరి.

బ్యాంక్ ఆఫ్ హిందూస్తాన్, లిమిటెడ్.

హెడ్ క్వార్టర్స్,

మద్రాసు.

ప్రాంచి ఆఫీసులు:—కుంభకోణం, మధుర, బెజవాడ.
ఫిక్స్డ్ డెపాజిట్లు

రూ 10,000 ల వరకు వడ్డీ నూటికి రూ 4½ చొప్పున యున్నా, ఒకటి లేక రెండు సంవత్సరములకు నూటికి రూ 5
చొప్పున యున్నా వడ్డీ యివ్వబడును.

రూ 10,000 లకు మించిన మొత్తమునకు నూటికి రూ 5 చొప్పున యున్నా 1, 2 సంవత్సరములకు నూటికి రూ 5½
చొప్పున వడ్డీ యివ్వబడును.

సీజన్ డెపాజిట్లు

సీజన్ డెపాజిట్లు ఎక్కువ మొత్తములకు 3, 6 నా సమయములకు ప్రత్యేక వడ్డీలపై పుచ్చుకొనబడును. వివరములు
బ్యాంకువారికి దరఖాస్తుచేసి కనుగొనవచ్చును.

వాటా 1 కి రూ 100/- ల చొప్పున నిల్గయించబడిన 20,000 వాటాలను ప్రజలు నిర్ణీత సంఖ్యకంటె ఎక్కువ
వగ కొనియిండుటచే, వాటాలేమియుదొరకదు.

సర్వవిధములైన బ్యాంకు వ్యవహారములు అంగీకరించబడును.

ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములన్నియు కార్యదర్శిగారి కేర నాయవలయును.

విద్యాసాగర్ పాండ్ల్య, మేనేజింగు డైరెక్టరు.

ఆరోగ్యము నిచ్చు

మితవ్యయముగ నుండును.

లిల్లీ బిస్కెట్లు, వివిధమాదిరులుగ నుండి,
పెళును, రుచి, స్వచ్ఛత గలిగి, బలము నిచ్చునను
టలో జనామోదమును బడసియున్నది.

లిల్లీ

బిస్కెట్లు

ప్రతినధి:—టి. యన్. కసిన్ అండ్ కో., కాకినాడ. (ద. ఇండియా)

The Lily Biscuit Co., Calcutta.

Grams: 'Libiskit.'

A. C. 1.

చున్నాడు. వీరికి దేశమంతయు తోడ్పడకమానదు. నేడు గుడ్డగారు పంగదేశమునుండి సహాయమును వాగ్దానము చేయుచున్నారు. ఇతర రాష్ట్రములనుండి సహాయవాగ్దానములు వెలువడుచున్నవి. వల్లభాయి, గాంధీమహాత్ముల నిర్బంధముతో, పూర్ణస్వరాజ్యోద్యమము అంతరించునని తలచుటకన్నను పొరబాటు పేరుండదు. జిన్నా, మాళవ్యాగార్లు భారతశాసనసభలో నుడివినటుల, నిర్బంధములు ప్రజల స్వాతంత్ర్య వాంఛను మరింతగ వ్యాపింపజేయక మానవు. నిర్బంధ ప్రయోగము మూలమున, మహాత్మునికి ప్రభుత్వమువారు ఘోషముగ సాయపడుచున్నారని చెప్పవచ్చును. శాసనసభల వెలుపలను లోపలను గూడ, ఒక్కరిత్తివనంగములే గావించబడుచున్నవి. వెలుపలి ప్రసంగములు నిరోధింపబడిన మాత్రాన, ప్రజాశయము లంతరించునా? దేశమందంతటను స్వాతంత్ర్యనినాదము మారుమ్రోగుచున్నది. దీని కడ్డపడుట కన్నను, దూరదృష్టిరాహిత్యము వేరుండదు. ప్రారంభదశయందే ఘూర్జరదేశనాయకమణియగు సర్దారు వల్లభాయి పటేలుగారు ప్రథమ గౌరవము బడసిరి. ఇందుకు వారెంతయు అర్హులనుటకు సందియములేదు. ఇందువలన, మహాత్ముడు తాను 12వ తేదీని ప్రారంభింప దలచిన సత్యాగ్రహమును అంతకన్న ముందే ప్రారంభించుటకు సంకల్పించుచున్నాడు. శాంతిబద్ధమగు హారతాళమును జరుపవలెనని, మహాత్ముడు అహమ్మదాబాదు పోయి నెల్లరను కోరెను. వల్లభాయి పటేలుగారి సుమంతయు చలించక మహాత్ముని జూడగనే, బిగ్గరగ నవ్వెను. తమకు గలిగిన ప్రథమ గౌరవమునకు, వల్లభాయిగారికి సంతసము గలుగుట వింతగాదు. వల్లభాయిగారిచ్చిన సందేశము అమూల్యమయినది. "నేను అరెస్టుకు ఘూర్జరదేశమున కదృష్టమని భావించెదను. గుజరాతు శాంతిని కాపాడి, నలుపదగిన త్యాగముల సలిపి, తన గౌరవమును నిలుపుకొనుగాక యని మాత్రమే నేను ప్రజలకు సందేశమొసగెదను" అని వల్లభాయి పటేలుగారు ఎచ్చరించిరి. ప్రజలకు నాయకమణియై నిలిచి, బ్రాహ్మోలి సత్యాగ్రహమును అత్యంత జయప్రదముగ నిర్వహించి, ఘూర్జరదేశగౌరవము నిదివరకు కాపాడిన వల్లభాయి పటేలుగారి సందేశమును గుజరాతు ప్రజలు మహాస్ఫూర్తిగ నిర్వహించి దేశమున కంతకును మార్గము జూపెదరని విశ్వసించవచ్చును. పటేలుగారి నిర్బంధము, స్వాతంత్ర్య సంపాదనముపట్ల భారతీయులకు గల సంకల్పమును దృఢపరచు ననుటకు సందియములేదు. పటేలుగారు స్వేచ్ఛగనుండుటవలన మహాత్ముని కన్నివిధముల తోడ్పడెదవారనుట నిశ్చయమే యయినను, కారాగృహనిర్బంధమువలన అంతకన్నను గూడ ఎక్కువగ తోడ్పడుచున్నారని నమ్మవచ్చును.

మహర్షి సాంబమూర్తిగారి విడుదల
 టులుగు సాంబమూర్తిగారు నిన్నటిదినము బళ్లారి జయిలునుండి విడుదలయ్యురని స్వకీయవిలేఖకుడు పంపిన వార్తను నిన్నటిదినము ప్రచురించియుంటిమి. సాంబమూర్తిగారు, దేశమత్యంతసందిగ్ధదశలో నున్న సమయమున, కార్యరంగమున ప్రవేశించుచున్నారు. ఈ

సమయమున వారి కాక ఆంధ్రుల కమితోత్సాహము గలిగింపకమానదు. ఆంధ్రదేశమునందేగాక, భారతదేశమందంతటను పూర్ణస్వరాజ్యవాంఛను వ్యాపింపజేసి, కాంగ్రెసు మహాసభచే దీని సంగీకరింపజేసిన, మహామహాను సాంబమూర్తిగారనుటకు సందియములేదు. అందునిమిత్తమై సాంబమూర్తిగారి రెంతయో ప్రాతీకూల్యము నెదుర్కొనవలసివచ్చెను. తనసర్వస్వమును దీనినిమిత్తము భారబోసి, కారాగృహమునకు జనియుండెను. సాంబమూర్తి త్యాగమూర్తి యనుటకు సందియములేదు. మరల వీరే నాయకత్వము వహించి, పూర్ణస్వరాజ్యసిద్ధికై గాంధీ మహాత్ముడు ప్రారంభించిన మహాద్యమమునకు, ఆంధ్రదేశపు తోడ్పాటును చేకూర్చవలసి యున్నారు. సాంబమూర్తిగారి నిధిని ఆంధ్రులు వెంటనే పూర్తిచేసి, వారి నన్ని ప్రదేశములలోను సత్కరించెదరని నమ్మెదము. దేశసేవకై జీవితమర్పణచేసిన, సాంబమూర్తి బోలు త్యాగధనులకు, నిరంతరము బాధానుభవమే ప్రాప్తించుచుండుట సహజము. కాని అట్టివారి కిదియే, సుఖజీవనము. దేశము స్వాతంత్ర్యము బడయనిది, సాంబమూర్తిగారికి నిదురపట్టదు. ఎట్టిసంతృప్తియు గలుగదు. ఇతరవిధముల గలుగు సుఖము లొకసుఖములే కావు. స్వాధీనభారతవర్షమునందే, సాంబమూర్తి హృదయము సంతృప్తి గాంచగలదు. ఇట్టివారి నాయకత్వము నీనమయమున బడయ గల్గిన ఆంధ్రదేశము అదృష్టవంతురాలని భావింపవచ్చును. భారతమాత పూర్ణస్వరాజ్యము బడయుచో, దీనికి బునాదుల వైదిన మహర్షి సాంబమూర్తిగారి నామము దేశచరిత్రయందు సువర్ణాక్షరములతో లిఖింపబడక మానదు. సాంబమూర్తిగారు, భావిసంరంభమున పాల్గొనుటకు వలయు దీర్ఘాయురారోగ్యములను షరమేత్సరుడు వారి కనుగ్రహించుగాక! నర్ శంకరనాయకుగారు:

మహాత్ముని అంత్యసందేశము
 స్టేటు కౌన్సిలు సభలో బడ్జెట్టుగూర్చి జరిగిన చర్చలో, నర్ ఆర్థరు పూమ్గారును, దాదాభాయిగారును ఉద్వేషమును పెంచవలయునని కోరి యుండిరి. మహాత్ముని అంత్యసందేశము వెలువడిన సమయమున, ఇటుల కోరుట పాడిగాదని, శంకరనాయకుగారు మందలించిరి. మహాత్ముని అంత్యసందేశమును తాము పాటించమని, పూమ్గారు గర్వముతో బలికిరి. వీరు పాటించకున్నను, ప్రభుత్వమువారితో గూడిన ఇతరు లెల్లరును పాటించుచునే యున్నారని, శంకరనాయకుగారు సరియగు జవాబిచ్చిరి. ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సును ప్రవేశపెట్టుటకు, లాంకుమైరు వర్తకులు బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారిని ప్రేరేపించుటయే కారణమని నాయకుగారు స్పష్టపరచిరి. భారతశాసనసభ బలముగ లేనపుడు, ప్రభుత్వమువారి టిట్టి ఏర్పాటును శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టుట యనుచితమని చాటిరి. స్పెట్రిలుకమిటీ కధ్యక్షులై, సైమను కమిషనుకు తోడ్పడిన శంకరనాయకుగారు గూడ యిటుల ముచ్చటించుట జూడ ప్రభుత్వ విధాన మేరకమువారిని తృప్తిపరుపదని స్పష్టమగుట లేదా? సైన్యాధిపతి, మిలిటరీ ఖర్చును తగ్గింపవీలులేదని చెప్పచు, హిందూదేశమున సైనిక శిక్షణకాల నేర్పరచి ప్రయోజనము లేదనియు,

ఎనిమిదివటాలములలో భారతీయోద్యోగుల సామర్థ్యమును పరీక్షించిన గాని, ఇతర వటాలములలో వారిని చేర్చుటకు వీలు లేదనియు, జెప్పి శంకరనాయకు ప్రభుత్వం విన్నపములను నిరాదరించిరి. ఏవిధమున జూచినను స్టేటు కౌన్సిలుసభలో జరిగిన చర్చ గాంధీమహాత్ముని వాదమునే బలపరచుచున్నదనుటకు సందియములేదు.

పూర్వకవివ్రణితగ్రంథములు
 పూర్వకవివ్రణితగ్రంథము లెన్నియో ముద్రితముగాక నిలిచియున్నవి. కొన్ని జీర్ణించితిధిలమయినవి. మరికొన్ని క్రమముగ నశించి పోవుచున్నవి. ఇట్టి అమూల్య గ్రంథములను ముద్రించి సాహిత్య సేవ జేయుట, సాహిత్యప్రియు లెల్లర ధర్మమగుచున్నది. ఇందునిమిత్తమై ఇంతవరకు కృషి నలుపుచున్న వారెల్లరు, ఆంధ్రుల కృతజ్ఞత కెంతయు పాత్రులు. ఎందరో చేపట్టినగాని ఇక్కార్యము నెరవేరజాలదు. కపి శేష్వరపురం జమీందారగు శ్రీ బులుసు బుచ్చినరాయుడుగారు ఇరువదివేల రూపాయల మూలధనముతో తమ గ్రామమున నొక ప్రకటనసంఘమును స్థాపించి, పూర్వకపుల గ్రంథములను ముద్రించుటకు సంకల్పించిరని వినుట కెంతయు సంతసించుచున్నారము. వీరిప్రయత్నములకు ఆంధ్ర మహాజనులు తోడ్పడి సాహిత్యాభివృద్ధికై ప్రోత్సాహ మొసంగగోరెదము. వీరికృషి ఫలించుగాక!

మహాత్మునకు రాజప్రతినిధి పంపినలేఖ

న్యూఢిల్లీ, మార్చి 5, 1930
 ప్రియమైన గాంధీగారు—ఈనెల 2 వ తేదీని మీరు వ్రాసిన లేఖ చేరినదని మీకు తెలియజేయవలెనని రాజప్రతినిధి నన్ను కోరెను. శాసనోల్లంఘనమును శాంతికి అపాయమును విధిగా కలుగజేయదగు పద్ధతిని మీ రవలంబింప దలచుచున్నారని వినుటకు రాజప్రతినిధి చింతింపుచున్నాడు.
 చిత్రించవలెను,
 జి. కన్నంగుహమ్మ,
 ప్రైవేటు సెక్రటరీ.

నాశిక అస్పృశ్యుల సత్యాగ్రహము

కలక్తరు సనాతనులతో సంప్రదించుట
 నాశిక, మార్చి 7:— దేవాలయముపద్ద సత్యాగ్రహము కొనసాగుచున్నది. పూనాయందరి దేవాలయముల సత్యాగ్రహము జరిపించిన నాయకుడగు రాజభోజిగారు నేడువచ్చిరి. దేవాలయములను సర్వదా మూసియుంచుటలన ప్రజలకు యల్పకలుగుచున్నది. కావున తురజులు కొందరు కలక్తరు గౌరవు గారిని మధ్యపడవలసివదని కోరుచున్నారు. కలక్తరుగారు నేడు సనాతనులతో సంప్రదించిరి. సత్యాగ్రహము నేడు కొంత ముగ దేవాలయముల యెదుట భజనచేయుచుండిరి. (ప్రీ. ప్ర.)

డా॥ హర్దికరుగారి అస్పృశ్యత
 హుబ్లీ, మార్చి 7:— గత ఆదిదినములలో విజయవాటికాయంకు 17 గ్రామములు తిరిగి ఉపస్థాపనము లొసంగి ప్రచారముల గావించిన డా॥ హర్దికరుగారు నేడుదయమున చుట్ట చేరి రీప్రమగ జ్వరమువచ్చుటచే మంచము మీదనుండి లేవలేకున్నారు. కాలనొప్పి గూడగలదు. మాటుంగాయంకు హిందూసాను సేవదళ శిబిరమును తెరచుటకు శత్రు బాంబాయి పోష నున్నారు. (ప్రీ. ప్ర.)

విదేశవార్తలు

గాంధీ, సంస్థానాధీశ్వరులు

భారతదేశము

మాంఛెస్టరు గార్డియను పత్రిక

[బీము నర్సిసు]

లండన్, మార్చి 6:—కాంగ్రెసువారు ప్రభుత్వమునందు యు సామ్రాజ్యమునందు చీలిపోయినందున చెవరించు చున్నారని, మహాత్మా గాంధీ గారు ఆరాచకముల పరిశ్రమ సజ్జా చున్నారు. ఈ రెంటిచే మన ప్రాణము విసిగిపోవుచున్నది. అందుచే ననేం ద్రముండలి కార్యక్రమము కొంత మన ప్రాణము నకు హానిని గల్గించుచున్నది. తొందరపడి ప్రభుత్వము వారు సంస్థానాధీశ్వరుల కెట్టి ఆభయము నీయరనియు ఆట్లు ఆభయమును లేవు సంస్థానాధీశ్వరులు తమ నిరంకుశ విధాన మునే సాగించుటకు సంకల్పించు కొందురని మాంఛెస్టరు గార్డి యను పత్రిక హెచ్చరించు చున్నది.

ప్రభుత్వమువారు నిరంకుశముగ ప్రవర్తించు చున్నారని సంస్థానాధీశ్వరులు మొఱిచుచు సంస్థాన ప్రజలంత తమ ఏలి కల నిరంకుశత్వముక్రింద క్రుంగుచున్నారో కనుగొనవలె నను చున్నది. ఇండియా స్థిరముగ పశ్చిమముతో నున్నపుడే బ్రిటను కు తేయము లాభము. ప్రభుత్వము వారు గనుక సంస్థానాధీశ్వ రుల నిరంకుశత్వమును సాగనిచ్చినచో, బ్రిటీషు ఇండియా ప్రజలతో విరోధమును శాశ్వతముగ జెట్టుకొనుటకు, పరిస్థితు లెక్కడు వచ్చుచున్నది.

ఇండియాతో బ్రిటీషువర్తకము

(బీము నర్సిసు)

లండన్, మార్చి 6:—బ్రిటీషు సభలో లంకాపైత సభకులపై పన్నులచర్చ పూర్తయినవరకు ఎవరూ ఎట్టిచర్చలకు ఎత్తరాదని ఇండియా ప్రెస్టుకుమిషనరు ఎయిసుకో గారనగా అందరూ ఆ సభలో ఊరకుండిరి.

ఇండియాను విదేశసంఘమువారు నైతిక ప్రవర్తనమున వెనుకబడుచున్నారని ఎయిసుకో గారనుటచే ఆదేశము తప్ప నియు ఆయిది భారతవర్తకులకు కళంకదాయక మనియు పిహ్ కొంత అవకాశము ప్రతివారిలోను గలవనియు బ్రిటీషు కంపెనీలు ఆనుకొన్న ప్రకారము ప్రవర్తించకపోవుట ఇండి యను వర్తకసంఘములకు తెలియకపోలేదనియు ఈ సందర్భము లోనే ఒక కంపెనీపై క్రిమినలుచర్యను దీనుకొనవలసియున్న దనియు ఎవలూకురుగారు ప్రత్యుత్తరము నీయలేదు పరిగదా లిండ్సేగారుగూడ ఇండియానుకు సమర్థించలేదు. దానివలన ఉప వ్యాసమున కేగిన భారతీయులు ఆశాభంగులైరి.

నాకాదళ నిర్ణయసభ

మగ్దోనాల్లుగారి ప్రకటనము

(రూటరు)

లండన్, మార్చి 7:—అయిదుగురు ప్రభుత్వమువారు ఏర్పడినదానిని ఆధారముగ జేసుకొని ప్రత్యేకముగ ఒడంబడి కను జేసుకొనుటకు ఆర్థికపత్రమును ప్రవేశజెట్టుటకు ఈలోపుగ కిలనని రాంకే మగ్దోనాల్లుగారు ప్రకటించిరి.

గాంధీగారి అంత్యసందేశము

కామన్సునభలో ప్రశ్న

(రూటరు)

లండన్, మార్చి 6:—సోమవారము కామన్సునభలో ప్రభుత్వమువారు గాంధీగారి అంత్యసందేశమును గూర్చి ఏమి చర్యను దీసికొనవలసిరని ఇండియానుంట్రి చిట్టికెడ్ వన్ను గా ర్ది హౌస్టుల్లో మున్నగువారు ప్రశ్నించెదరు.

40 సంవత్సరములుగా సవరముబంగారమునకును మంచివెండికిని పరిశుభమైనరత్నములకును నాణ్యమైనపనితరమునకుప్రసిద్ధికెక్కిన

VEECUMSEE **CHABILDASS & SONS**

వీకంసీ చుబిల్ దాస్ & సన్స్

DIAMOND MERCHANTS JEWELLERS GOLD & SILVER SMITHS

నెం. 112-113 చీనాబజారురోడ్ మద్రాసు

112-113. CHINA BAZZAR ROAD MADRAS.

సమూహము పాలిట ప్రాణమువంటిది

డెక్కా సమూహమును నడుపును. ప్రజల ను సాదునట్లును, నృత్యములు చేయునట్లు చేయును. తీరిక నమయములందు సుఖముగ కాలముగడుపుటకై మిత్రులయిడ్లకు గొనిపోవును.

DECCA

JUNIOR PORTABLE

ధర రు 45/- పెండ్లు కైన

SEN & PANDIT P.O. Box 402, Calcutta

లంకాపైరు సరకులపై పన్నులు

(బీము నర్సిసు)

లండన్, మార్చి 6:—ఇండియా ప్రభుత్వమువారు లంకాపైరు వస్తువులపై విధించిన కొత్తపన్నును రద్దుజేయించుటకు లంకాపైరువారు లండనుకు పోయి పార్లమెంటువారి కార్యక్రమమున ఒత్తిడిని కలుగజేసి ఆపన్నులను రద్దుజేయించుటకు ప్రయత్నించెదరు.

మార్చి 6ను పోస్టుపత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:—భారత జాతీయవాదుల కోరిక ప్రకారము ఇండియా ప్రభుత్వమువారు లంకాపైరు సరకులమీద పన్నులను హెచ్చించిరి. ఈవిధానము ఇంగ్లండుకే గాక, ఇండియాకులకును సంస్థానాధీశ్వరులకును నష్టదాయక మనుచున్నారు. ఇండియాలో ఎర్పడుచున్న పరిస్థితులు ఇంగ్లండు కే ప్రభువులచేతనే తటస్థించు చున్నవి.

(వై లైన్)

రుగ్బీ, మార్చి 7:—అన్ని దశములు విస్తారముగ తగ్గింప బడుటకు ప్రయత్నించవలెననియు నాకాదళనిర్ణయసభలో విశ్వాసము మరల ఏర్పడునట్లు ప్రవర్తించవలెనని జాతిసమితి కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు రాంకే మగ్దోనాల్లుగారిని గోరుచున్నారు.

కీ॥ శే॥ ప్యాంకరస్టునతి శిలావిగ్రహము

(వై లైన్)

రుగ్బీ, మార్చి 6:—25 సంవత్సరములక్రిందట ఆమె అరెస్టయిన స్థలముండే స్త్రీ స్వాతంత్ర్యమునకై ప్రాణము లర్పించిన ప్యాంకరస్టునతి శిలావిగ్రహమును బాల్మిన్ వుగారే బహిర్గతము గావించిరి. ఆమె పట్టుడలను పూనికను అయన కొనియాడిరి. ఆమెకు సేవ ప్రబలవైరిగ నన్నును తుదకు జేసే ఆమె ప్రారంభించిన యుద్ధమును స్మరించిరి. 21 సంవత్సరములు గల స్త్రీలందరకును ఓటు నిచ్చిరి ననిరి.

యునైటెడ్ ఎంపైరు పక్షనిధి

ఎవరిసొమ్మును వారి కిచ్చి వేయవలెననుట

(రూటరు)

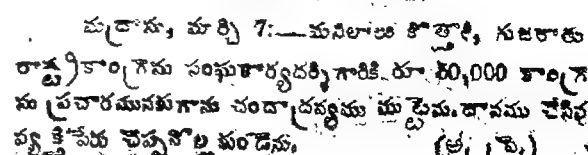
లండన్, మార్చి 7:—యునైటెడ్ ఎంపైరుపక్షము నిమిత్తము వనూలుచేసిన నిధిని ఎవరి సొమ్మువారికి పంచిజెట్టవలెనని తీర్మానించిరి.

రోధర్మియరు ప్రభుని ప్రకటనము సామ్రాజ్య స్వేచ్ఛావ్యాపార విధానము చేపారినది గవ యని యునైటెడ్ ఎంపైరు పక్షము అంతరించదు. ఇతర కార్యక్రమముకై పాటుబడును. సామ్రాజ్య స్వేచ్ఛావ్యాపారము కంటే ప్రధానముగ విషయములను సాధించెదరు. న్యాయము నకు తగిన సహాయ మొసర్చి ఇతర వస్తువు లన్నిటిమీద ఎక్కువ గా దిగుమతి పన్నులను విధించెదరు. నిర్మోగకూటముగ మిత వ్యయమును చేయునట్లు ప్రయత్నించెదరు.

భారతీయుల ఆశయములకు లోబడి వారి కోర్కెలను ఎంతమాత్రము నెరవేర్చరాదు. మాస్కో ప్రభుత్వముతో రాజ్యాంగ సంబంధములను జెట్టు కొనరాదనియు రోధర్మియరు ప్రభువు పత్రికలలో ప్రకటించు చున్నాడు. ఈ విషయమై కన్సర్వేటివు పక్షమువారు తమతో కలవవలె ననుచున్నారు. యునైటెడ్ ఎంపైరుపక్షమువారు పోరాడకుండుట కిట్లు చేయవలె ననిరి. పార్లమెంటు అభ్యర్థులతో స్థానిక సంఘము సేర్పరుచు అవసరము లేకుండ కన్సర్వేటివులు తమతో ఏకీభవించవలె ననుచున్నారు.

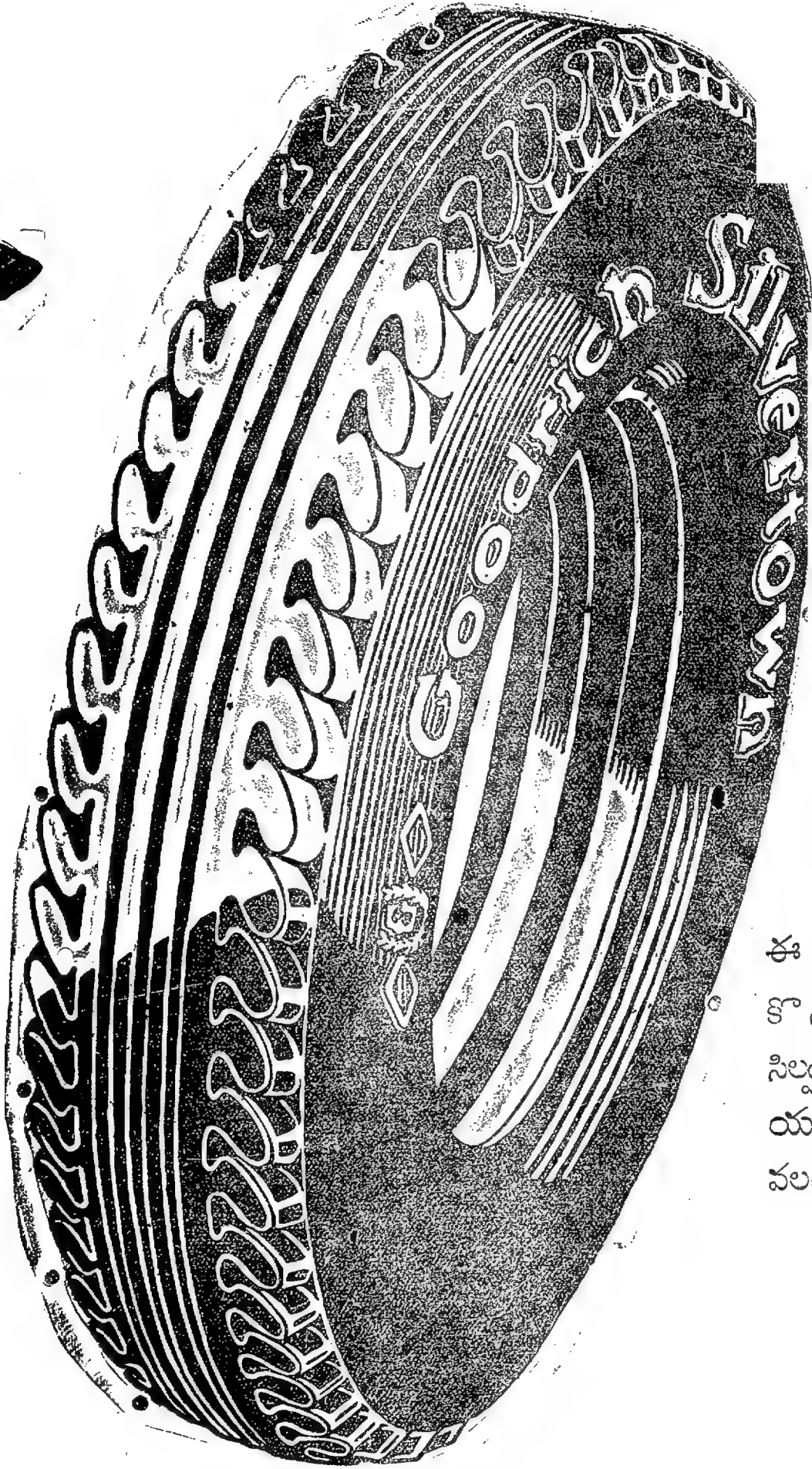
రోధర్మియరు ప్రభుని ప్రకటనము ఆవిశ్కృతలైట్ దానికి శిన్నముగనున్నదనియు ఆతడు స్వంతిముగ అయిన విధానమును సాగించుకొనవచ్చుననియు ఆయనతో రాను పోవాల్సియు ఆట్లుంటినిగదాయని ఉభయులమైతి కెంతమాత్రము భంగమురాదనియు బీవరు బ్రూకు ప్రభువు రెలియజేసెను.

“దూరపు ప్రయాణమునకు

శ్రేష్ఠమైనది”

ఈ పర్యాయము మీరు
కొనునది గుడ్ రిచ్
సిల్వర్ టౌన్ టైరుగ
యుండునటుల చూడ
వలయును.

Goodrich Silvertowns

గాంధీమహాత్ముని భావిఫలము

తిరుత్తనినుండి దైనిజ్ఞ వి. శే. ఈశోపాచార్యులవారు స్వనించిన ఫలభావములు ఫిబ్రవరి 19 వ తేదీని ఆంధ్రప్రదేశ్ పండు ప్రచురించబడియున్నది. తరువరి ఫిబ్రవరి 25 వ తేదీని ఈ త్తని గాంధీదైవజ్వల సూచనలను, ఖండించుచు కొన్ని భిన్నా ప్రాయములను దెలుపుచు పశ్చిమగోదావరిజిల్లా పండిత వేమరం గ్రామమున నుండిన శ్రీ ఆచార్యగారి కనకేశ్వరశర్మగారి (సి) వారు వ్రాసిన లేఖను తిలకించినాను. శ్రీ గాంధీ దైవజ్వలు 1-2-30 తేదీ మొదలు నాలుగు నెలల 16 రోజులవరకును బుద్ధి న ము లనియు కార్యాగ్రహోద్దేశకగుష్టులములు భవించు నని వ్రాసియున్నారు. వారు వ్రాసిన ఫలములు ప్రస్తుతిదగ్ధము లని నాకు తోచుటచే నాకు తెలిసినంత ట్టుకు సహజముని భావిఫలము వ్రాయబూనితిని.

చంద్రులగూర్తు శనిగుళిసానముం దుండుటవల్ల జాతకుడు క్రులజయించుచు, మరియు శని, దశానాథు డగు రాహువుకు, సంచుకోణముం దుండుటవల్ల దశానాథునికి శుభుడు. ఆదయు గాక అంతర్దశానాథునికి చంద్రుల కేంద్రముం దుండుటచే సకాంతర్దశానాథుల కిరువురుకు శని శుభు డనియే తేలుచున్నది. కావున శనిదృష్టివలన దోషములు చెందకేరవు. కారాగృహోది దుష్టులములు పురించుటకు గూడ నీలులేదు. సహులగ్నుమందు చంద్రు డుండుటయే బలము. ఆ చంద్రుడు క్షిణచంద్రు డగుటచేతను మాతృస్థానమున శనియుండి మాతృ కారకుని చూచుటచేతను మాతృవింశమునకు దోషము చెందునే కాని జాతకుని ఆరోగ్యమునకు భంగమురాదు. గోచారరీత్యా గరుకేనులు ప్రస్తుతము 10, 5 స్థానములు వరుసగా నుండుటచే కార్యభావములు కష్టతరములుగా నుండుటయు సామమువలన కార్యములు చక్క-బడకయుండుటయు కలహము తప్పక కలుగుటయు సంభవించితిరును. కావున మహాత్ముడు ఉద్ద్యమమును, కొలదిరోజులలోనే ప్రారంభించును. ఇన్నియు జాకొనెల నాల్గవ తారీఖువరకు తీవ్రమై యుండి ఆటువైచి సర్వకార్య సిద్ధియు ఉద్ద్య సవిజయమును సమకూరును.

విశిషాటి గురుస్వామిలయ్య, జ్యోతిష్కులు తిరుత్తని.

ప్రకటన

విశాఖపట్నం జిల్లా సాలూరు జమిందారి లో చేరిన కొత్తగా యేర్పర్చబడిన మక్కువ, సురా పాడు, జుంతి ప్రోజెక్టులలో వరి చెఱకు వగైరా పల్లపు వైరులు, పొగాకు మిర్చి వగైరా తోటవైరులు, వేరుశనగ వగైరా మొట్టవైరులున్నా బాగా కాదగి నటువంటిన్నీ, బొబ్బిలి, శీతానగం రైల్వే స్టేషను లకు అందుబాటుగా వున్నటువంటిన్నీ విలువగల బంజరుభూములు విశేషముగా నున్నందున, వాటిని జిరాయితి శిస్తులు ఏర్పరచి శాశ్వతపు హక్కులతో పట్టాలు యిప్పించుటకుగాను ది 22,23 మార్చి తారీఖులను సాలూరు యెస్టేటు హుజూరు ఆఫీసులో వేలం వేయించబడును.

(2) కాబట్టి కావలసినవారు వచ్చి భూములు తనిఖీ చూచుకొని గాని లేక అవసరమని తోచే సంజాయిషీ వ్రాసి తెప్పించుకొనిగాని వేలం తేదీ నాటికి రాగోరుచున్నాము.

(3) వేలం పాటకాల మప్పుడు రూ 50/- లు ధరావత్తున్నా పాట కొట్టివేయగానే 1/4 వంతు పాట మొత్తమున్నా మిగతా సొమ్ము భూములు స్వాధీనపరచుకొనే జూన్ ఆఖరులోపల నున్నా చెల్లించుకొనవచ్చును.

సి. బి. శామ్మయ్యెల్,

(యమ్. ఏ., బి. యస్. సి. పి. హెచ్. డి.)

డై రెక్టరు, సాలూరు సర్వే అండ్ ఇరిగేషన్ డివిజన్.

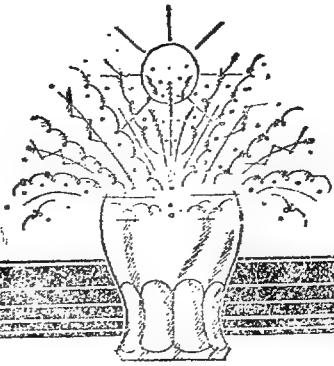
డి. యల్. సరసింహారాజు,

(బి. ఏ, బి. సి. ఇ. ఎ. సి. జి. ఐ. లండన్).

ఇంజనీయరు, ఇరిగేషన్ డివిజన్.

టి. బాలాజీరావునాయుడు,

(డిప్యూటీ బహద్రుర్) డివాన్, సాలూరు ఎస్టేటు.

మీకు నిద్ర పట్టనప్పుడు

ఈనోనును జ్ఞాపకముంచుకొనుడు

జీర్ణకోశము సరిగా లేకపోవుటచే తలుచు నిద్రలేక రాత్రులు గడపవలసినప్పుడు. శరీరము చుటుకుగా లేనప్పుడును, బాగుగా పనిచేయజాల నప్పుడును క్రమముగా ఈనోస్ "ఫ్రూట్ సాల్ట్" ఉపయోగించుటచే, బాగుగా నున్నట్లును, సుఖ ముగా నిద్రపట్టినట్లును వేరుకువేలమంది కనుగొని యున్నారు. మీరు నిద్రలేమిచే బాధపడుచుండిన ఈ "నోను" ను వాడి చూడుడు.

ENO'S
"FRUIT SALT"

తయారుచేయబడునప్పుడు చేతితో తాకబడుటలేదు.

అమ్మకపు ప్రతినిధి:—

టి. ఎన్. ఆర్. గిల్లెట్,

1-17 అర్మీనియన్ వీధి, మదరాసు.

D

అస్పందదేశభక్తుడు

అతడు భాగ్యవంతుడుకాడు. దరిద్రుడు కాడు. కానిమహారాజు, కాగలపట్టుచుగాడు. ఆశకు దూకుడు; నిరాశంబర జీవనుడు. అడుగు చొక్కడు. కానుకడుగుడు. అతని నిత్యజీవము వారాపత్రికాసత్యము. పాటుంబపోషణయు కొఱకు బట్టలనమ్ముచుండును. అతనికొట్టు అరుగే మాపురచునంగల కేం ద్రగంధాలమును. అది నడిపిధిలో గలదు. వైగా తాటాకా కచేరీ, మొకటననేల? ఇక్కడగల యన్ని ప్రభుత్వకార్యాలయ ములను ఎదురు. కావున యాశామాన జనంబుల కదిచింతి గృహము ఆపవలసిందమున. వారాపత్రికలం జరుపుచు ప్రతిదినము శతాధికపంఖ్య గలిగియుండు అందుంబలింపబడు పత్రికలు ఆంధ్రప్రదేశ్ కృష్ణాపత్రిక సత్యాగ్రామమును నడిపి. పదియేండ్లనుండి యీ పత్రికలయము అవిచ్ఛిన్నముగ సాగుచున్నది. మాతృభూమి. ఎంతటినో శతభక్తుల గావించిన వా గ్రంథాలయము. యజ్ఞశాలని యింటివేరు నూలు. ఇంటివేరుపం దగినట్లు ఆతడు నూలుబట్టల వర్తకమే చేయుచుండును. సర సము ధర. అరుపు లేదు తిరుగు లేదు. అతని దృష్టికి జీవసాద లాక్కరే. పదునరలోపాటు విదేశీయ నూలుబట్టలనే యీపది రోజుండ్లనుంచి యమ్ముచుచున్నాడు. కాని తానుగ్రామముతకలో ముతకయైన ఖద్దరునస్త్రమునే ధరించును. స్టిడరీని వదలివరకు మరల పట్టానికిట్టిరి ఉద్యోగాలు స్వీకరించిరి. ఖద్దరుపేరన్న మండిపడిరి. కాని యీదేశభక్తుడు అస్పందము. ఒకటే దీక్ష. నాటికి నేటికి ఖద్దరుధారణమే. ఇకవిశేష మేమి? మహాత్ముని పాంచజన్యస్వని యీమాటు మల్లయ్య కర్ణరంధ్రములలో కాక తీర్చునీతో మాటుమోగినది. అంతిరాత్మి అట్టుడికినది. సరి! విపరీతమును మార్చు. అఖండమైన దీక్ష. నిన్నటివఱకు విదేశీయ నూలు మల్లయ్య నేడు తేపుశుద్ధస్వేశేపు నూలు మల్లయ్య. కొట్టుకో విదేశీ నస్త్రములు మారేధములైనవి. మంచెలూ ఖాళీ లైనవి. పునీతిము లు ఖద్దరు నస్త్రములచే మంచెలూ కలకల లాడ దొడగినవి. ఓహో! ఏమి శతభక్తి మాయయె. యేమి కారణదీక్ష! ఎక్కడ నీవృశ్యము? తనకు బహుశా భక్తుడా చిరాయుష్కుండుడనై దీక్షించెడ వసుము.

ఒక పౌరుడు

మైనూరు అగ్రికల్చరల్
డైరీఫారమ్ కంపెనీ., లిమిటెడ్
బసవన్ గుడి, బెంగుళూరు

లైవ్ స్టాక్ ఇన్ సూరెన్సు

పంచెపు గుట్టములు, పొలో పొట్టిగుట్టములు,
వేటగాండ గుట్టములు ఏనుగులు, యితర పశువులు.

వాణి, ప్రయాణము లేక ఆకస్మికపుమరణములను అంగీ కరించబడును.

వెంటనే వివరములకు వ్రాయుడు.

మేనేజింగు డైరెక్టరు,

బెంగుళూరు.

ఆంధ్రుల నాంధ్రులు

ప్రోత్సహింపక మరెవరు?

నూతన విద్యుద్బుక్కి యంత్రముచే శాస్త్రోక్తపద్ధతిని శ్రేష్ఠమైన ముక్క-ద్దములు తయారుచేసి ప్రజామో దము బడసిన రాధాబ్రదర్సు ఆంధ్రులుగాక మరె వరు? రాధాబ్రదర్సు, 1/4 బ్రాడవే, మదరాసు.

RADHA BROS, 174, Broadway, Madras

నెల్లూరు (స్వకీయవిలేఖరి)

బొబ్బిలి నాటక ప్రదర్శనము
బ్రహ్మశ్రీ కవిసార్వభౌమ శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారికి యొసంగిన “కవిసార్వభౌమ” బిరుదము నభిసందించుచు, వారికి జరిగిన స్వర్ణాభిషేకమును ప్రశంసించుచు, శ్రీ శాస్త్రిగారిచేరచింపబడిన బొబ్బిలి నాటకమును వార్యధ్యక్షతను నింపాపురియువజనులు కూడిన. “ఆంధ్రబాలగంధర్వసభ” వారు ఈనెల 1వ తేదిరాత్రి ప్రదర్శించిరి. నాటకముత్యంక మనోహరముగా నుండెను. ప్రదర్శనాంతరము శ్రీ శాస్త్రిగారి వాదపన్థసింహులు, ముఖ్యపాత్రలు ధరించిన బ్రహ్మజోషుల సుబ్బారావుగారు (రంగారాయుడు) బాలకవి పంచాంగం వెంకట రామానుజాచార్యులు విద్యాకాగారు (వెంకటరాయుడు) అద్దంకి శ్రీరామమూర్తి సంగీతవిద్యాకాగారు (పాపారాయుడు), నటరత్న పాదపల్లి సుబ్బారావుగారు (విజయరామరాజు) జి. సి. సుబ్బారావుగారు (ధర్మారాయుడు), ఆంధ్రనాటక రంగోదారక నెల్లూరు నాగరాజారావుగారు (బుస్సీ) కడియాల రత్నయ్యగారు (మల్లనాంబ) కాశీవిశ్వనాథము (వెంకటలక్ష్మీ) వీరైలరు బాసుగా నటించి సమర్థతజూపిరనియును అందు వెంకటరాయ, ధర్మారాయ, వెంకటలక్ష్మీ పాత్రధారులు ప్రత్యేక ప్రశంసకు గూడ పాత్రులనియు, చెప్పి రామానుజాచార్యులగారిని బాలకవియనుట కన్న ప్రాధికారియనిన సుత్రమోత్రమనియు వారిని ప్రాధికారియనిన నెంతయో తగియుండుననియు పలికిరి. అంతట రామానుజాచార్యులు గారు శ్రీ శాస్త్రిగారును పుడుమాచి యుండనివారయ్య నాయుండట్టి ప్రేమ వారికి గలుగుట నాభ్యాసమనియు, వారిచ్చిన ప్రాధికారి బిరుదమునకు నాబోంట్లు తగరేమో యని తమకు లోచించుచున్నదియు సుపన్థసిందిరి. అంతట శ్రీ శాస్త్రిగారికిని సభ్యులకును వందనములతో ప్రదర్శనము ముగింపబడినది.

బరంపురం (స్వకీయవిలేఖరి)

బరంపురం, మార్చి 5:—గత ఆదివారం నాటి ఉదయం మ 11 రాత్రి 11. గోవిందరాజులుగారి బంగళాలో పుర్రము ఖుల సమావేశము కూడెను. గోవిందరాజులు గారు అధ్యక్షత వహించిరి. అసమయమున “ఆశక్త పోషణసంఘము” అను పేర నొకసంఘమును స్థాపించుటకు తీర్మానముచేసిరి. కుంటివారికి గ్రుడ్డివారికి ముగవారికి మొదలైనవారికి తగినవసతి సేర్పరచి వారి జీవనసమస్యనుగూర్చి ఆలోచించుట యీసంఘముయొక్క ముఖ్యోద్దేశము. ఈసంఘమునకు కార్యనిర్వాహక భారమువహించుట కొక కమిటీ యేర్పాటుచేయబడినది. దానికి రావుసాహెబు మండా అప్పారావుపంతులుగారు అధ్యక్షులుగను శ్రీయుత కాళ్ళకూరి జానకిరావుగారు కార్యనిర్వాహకుడుగను సి. గోవిందరాజులుగారు వి. వి. సుబ్బారావుగారు డి. పల్లంరాజుగారు మొదలైనవారు సభ్యులుగను ఎన్నుకొనబడిరి.

క్రీ. రీ. శేషులైన జె. వి. సుబ్రహ్మణ్యంగారు వీరి గౌరవార్థము నిన్నటిదినము యిచ్చట అన్నికొద్దులున్న మూయబడినవి. వీరి అకాలమృత్యువును విచారించుచు వీరి కుటుంబమునకు సానుభూతి తెలుపుచు గంజాంజిల్లా బారు ఎస్సీసీయేషను నిన్నటిదిన మొక మీటింగుచేసి అందుతీర్మానమును పాఠ్యముచేసి సుబ్రహ్మణ్యంగారి కుటుంబమునకు తెలియజేసిరి.

మద్రాసు అందు సదరక్ మరాటా రైల్వేకంపెనీ, లిమిటెడ్. (ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది)

నోటీసు
మణేగార్ చౌట్ ట్రీ
లెవర్ క్రాసింగ్
మణేగార్ చౌట్ ట్రీ వర్షమున్న రైల్వే లెవర్ క్రాసింగ్ గ పై కోడ్డు రాకపోకల వ్యాపారముతయు 10-3-30 తేది రాత్రి 10 10 మొదలు 11-3-30 తేది ఉదయం 10 5 వరకు ఆపుచేయబడును.

మీజీవితము గొప్పగను ఆరోగ్యముగ నుండుటనుగూర్చి మీరు గర్వపడవలదా?

తిత్తుగమే నరములను బుద్ధిని శరీరమును పెంపుచేయుదు. శరీరదృష్టమును, శక్తి యీజించుటవలన కల్గు అపాయములను రానీయక కాపాడుటకు మా ఆయుర్వేద రత్న పండిత డాక్టర్ ఎస్. వి. శ్రీరామాచార్యగారి

SIDDHA KALPA MAKARADHWAJA
(REGISTERED)
&
"MAHACHANDANADI TAILAM"
(FOUNDED BY EVERY TEST)

అంత గొప్ప వైద్యశాస్త్రకేత్రంలో కొనియాడబడి నమ్మకముగ శాస్త్రీ అముగ తయారుచేయబడినదై నరములకు, మెదడుకు బలము నిచ్చుటలో యమోఘమైనది. సి. క. మ. శరీరమందుఉండి ప్రతిభాగమునకు బలము నివ్వగల్గి తత్తుగమే యెంతటి దీర్ఘ వ్యాధులైనను, బలహీనతలైనను కుదుర్చుటలో అసమానమైనది. త్వరలోనే బలమునిచ్చి నరములలోను రక్తనాళము లలోను పరిశుభ్రమైన నూతన రక్తమును ప్రవహింపజేయును.

సిద్ధకల్ప మకరధ్వజము మహాచందనాది తైలము
ఒక సీసా 60 మాత్రలు గలది ౫ 10. 12 డ్రామ్లల సీసా 1 కి రు 5.

THE MADRAS AYURVEDIC PHARMACY, LTD.
Post Box No. 151, Madras,
Phone Nos:— Tel. Add: "KALPAM",
3034 & 2737. MADRAS.
Manager:— V. RAGHUPATHI, B. A., B.L.

నోట్
ప్రత్యేక మందులు
దీర్ఘ వ్యాధులకు ఔషధములు నిర్ణయించబడును. రోగికి ఒకమందు అనుకూలించిన పక్షమున మరియొకమందు నిచ్చి వ్యాధిని పూర్తిగ నివారణచేసి పంపగలదు. ఇట్లు మందులు మార్పునపుడు ప్రత్యేకచ్ఛాద్ది యేమిచేయబడగా. స్వయముగగాని, పోస్టు ద్వారాగాని సలహా పొందుదు.

సలహాలను పొందుటకు సమయము.
(హెడ్ ఆఫీసు)
289, ఎస్. నెల్లెనేడ్ బిల్డింగు, చై నా బజారులోడ్డు, నా. కా. 2 మొదలు 4 వరకు.
(సిటీ బ్రాంచ్)
2-4 మాంట్యూరోడ్డు (బనారా హోటల్ కు ఎదురుగా) నాయంకాలము 4 మొదలు 7 వరకు.
(ఔషధశాల)
“సీతావిలాస్” నెం 16 నెంట్ బార్డర్ కెట్రిడ్ రోడ్డు, తేనాంపేట. డిల్ 8 X 11 మొదలు 11 వరకు.

ఎం పైర్ హిందూ హోటల్

విక్టోరియా టెర్మినస్ కు ఎదుట

భోజన బొంబాయి.

దివ్యమైనసలము, ఆదర్శనీయమైనట్టియు, వసతియైనభవనము, వైర్ లేడియు, ఎలక్ట్రిక్ దీపములు వీవనలు, గాలి ధారాశక్తియుగా వచ్చునట్టి గదులు మొదలగునాటితో అమర్చబడినవి. దివ్యమైన ఫర్నిచరుకూడ గలదు. తంతివిలాసము, “ప్రదే”.

THE EMPIRE HINDU HOTEL, Facing Victoria Terminus, Fort, Bombay.

శ్రీ కృష్ణాశ్రమము, గుంటూరు
ఆశ్రమమునుగూరించి యిటీవల జరుగుచున్న ఆందోళనను గమనించితిమి. చెండు జనరలుబాడిమిటింగులకు హాజరైతిమి. అట్టే ఆలోచించగా ఆశ్రమములో ప్రస్తుతము నడపుచున్న విద్యానిధానము మాకు యెంతమాత్రము నచ్చలేదు. నూర్పురు పంచమవిద్యార్థులకు భోజనవసతి కల్పించి, మామూలరకపు విద్యనేర్పబడుచున్నది. సాలుకు దాదాపు 10 వేలరూపాయలు వ్యయచుచున్నవి. ఆశ్రమాధికారులు పడుచున్న శ్రమ, చేయుచున్న వ్యయము వృధాయని మా అభిప్రాయము. భోజన పాతకాలలోను, ప్రయత్నాలు పాతకాలలోను, ఆదిమాంధ్రవిద్యార్థులకు నిరాధారముగా ప్రవేశమిచ్చుచున్న యీరోజులలో మా మూలు చదువుచెప్పుటకు ప్రత్యేకముగా ఒక ఆశ్రమ మెందుకో మాకు గోచరమగులేదు. కూటికి గుడ్డుకు పనికిరాని యీ చదువు నేర్పించి నిర్వాహకలసంఖ్యను నానాటికి పెంచుట కంటే, యిప్పుడు ఆశ్రమములోవున్న విద్యార్థులసంఖ్యను తగ్గించి, 20 లేక 30 మంది బాలురకు చక్కగా వృత్తివిద్యలను నేర్పించి జీవనోపాధులను కల్పించుట వుచితము. ఇంత కన్నను, గవర్నమెంటు గ్రాంటుల వ్యాపారమును వదలి, ఆది మాంధ్ర పాదరల కష్టనిష్ఠురములను తెలిసికొని వానిని నివారించుట, అప్పుకల్గి నివారణము, పుద్ది, భజనసమాజములు నెలకొల్పుట మొదలగు విషయములలో ఆశ్రమము శ్రద్ధవహించి పనిచేయుట వుత్తము. ప్రస్తుతరూపముతో ఆశ్రమముండుటవల్ల పంచమజాతికి కలంగవలసిన యుపయోగము కలంగక వృత్తివిద్య పూర్ణముగా నశించి తిరిగి నిరాధారలే కావలసి వచ్చును. కనుక యిప్పుడు మేమిచ్చుసలహాను ఆశ్రమపాలకులు గమనించి తగుయోర్పాటులను చేయుదురు గాక.

కవి సార్వభౌమ సన్మానము
బ్రహ్మశ్రీ శ్రీపాదకృష్ణమూర్తిశాస్త్రిగారి గౌరవార్థము. బందరుపుర మందిరమున 9-2-30 తేది జరిగిన బహిరంగ సభలో మేముంటిమి. అందు బ్రహ్మశ్రీ శిష్టా నరసింహ శాస్త్రిగారి యుపస్థానమును వింటిమి. 22-2-30 తేదిగల కృష్ణా పత్రికలోని కవిసార్వభౌమ సన్మాన ఘన శీక క్రింద బ్రతు రింపబడిన యంతములన్నియు గంటిమి. అప్పటి సభలోని యుప. స్థానమునకు నిందలి వ్రాతకు నేమియు సంబంధము గనబడదు. అలనాటి నరసింహశాస్త్రిగారి యుపస్థానమున వారికిటిబిన్నా భిప్రాయ మున్నట్లు మాకు ద్యోతకము కాలేదు.

ఇట్లు: ఆనాటి సభ్యులలో గొందలు చల్లపల్లి అప్పారావు బి. ఏ. బి. ఎల్. స్వీడరు, సర్వా వేంకట శేషయ్య ఎం. ఏ. బి. ఇ. డి. లెక్కరరు నోబిలు కాలేజీ, కొత్తూరి వేంకట శాస్త్రి గవర్నమెంటు గరల్సు హైస్కూలు పండితులు, కేక వరపు రామకృష్ణశాస్త్రి, కోమూరు గురునాథమూర్తి, పుచ్చా శివరామ కృష్ణశాస్త్రి ఎం.ఎ.ఎల్.టి. చిత్రపురానుమంతరావు, గాడేపల్లి సుబ్బారావు, డాక్టరు కురుచేటి కేశవరావు, సభా సభాధిపతి—హరి నాగభూషణుడు బి. ఏ. స్వీడరు శతా పధాని ధూపాటి శేషచార్యులు, హిందూ కాలేజీ సీనియరు తెలుగు పండితులు.

ఆంధ్రదిన పత్రిక

ఆంధ్ర దినపత్రిక	పాఠకులవారికి	చెన్నపట్నమువాటికి
సంవత్సరమునకు	24 0 0	20 0 0
అర్ధసంవత్సరమునకు	12 0 0	10 0 0
మాసమునకు	6 4 0	5 4 0
మాసమునకు	2 2 0	1 12 0

వార పత్రిక

వారపత్రికకు సంవత్సర చందా రూ. 4 0 0
వారపత్రిక సంవత్సరమునకు తక్కువ చందాకు వసలిబడును.
మనోజరు, “ఆంధ్రపత్రిక”

జనరల్ బాడీ సభ్యులు.
పుతుంబాక శ్రీకృష్ణయ్య.
మేళుచెర్ల వెంకటేశ్వర్లు.
పుతుంబాక శ్రీరాములు.
వాళిరెడ్డి శక్తేశ్వరావు.

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయ పరీక్షలు - 1930

హోలుటి కెట్ట విషయమునూర్చి ప్రకటన
మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయముయొక్క రాబోవు పరీక్షలకు మద్రాసు సెంటరునందుకాక యింజనీరింగు సెంటర్లయందు పరీక్షలను కూర్చును అభ్యర్థులు వారివారి పరీక్షాభవన ప్రవేశపత్రములను (హోలుటి కెట్టును) ఆయా సెంటర్ల ప్రధాననూపరిం టెం డెంటువద్దనుండి పరిశోధనమునకు మూడురోజులకు ముందుగా పుచ్చుకొనవలెను.

మద్రాసునందలి సెంటర్లలో పరీక్షకు కూర్చును అభ్యర్థులకుగాని యీ క్రింది సెంటర్ల ప్రధాన నూపరిం టెం డెంటుల నుండి పరిశోధనమునకు మూడురోజులు ముందుగా వారివారి పరీక్షాభవన ప్రవేశపత్రములను పుచ్చుకొనవలెను.

మెట్రిక్యులేషను, ఇంటర్మీడియటు పరీక్షలు.

ఆరీనియనుబిధియందలి సెంటర్లయెల్ల ఉన్న తపాల కాలయందు, ప్రభుత్వ హామ్యుచీయ కళాశాల యొక్కయు, లయోలా కళాశాల యొక్కయు, మద్రాసు క్రైస్తవ కళాశాలయొక్కయు అభ్యర్థులు పరీక్షింపబడుదురు.

(2) ఇ. యల్. యం. యస్. హైస్కూలు పురకాకముందు పచ్చయ్యప్ప కళాశాలకు చేరినటువంటియు గణితము, ప్రకృతి శాస్త్రము, రసాయనశాస్త్రము, గణితము ప్రకృతి శాస్త్రము, తర్క శాస్త్రము, చరిత్ర, తర్కశాస్త్రము, తమిళభాష మొదలగు శాస్త్రముల పఠించిన అభ్యర్థులు పరీక్షింపబడుదురు.

(3) సాన్తోమ్ హైస్కూలునందు పచ్చయ్యప్ప కళాశాలయొక్క మిగత అభ్యర్థులును, ప్రెసిడెన్సీ కళాశాల అభ్యర్థులును, విద్యాన్ ప్రవేశ పరీక్ష అభ్యర్థులును పరీక్షింప బడుదురు.

(4) మద్రాసు క్రైస్తవ కళాశాలయందు మెట్రిక్యులేషను పరీక్షకు కూర్చును యెల్ల అభ్యర్థులును (అభ్యర్థినిలు తప్ప) క్రైస్తవులుగా ఇంటర్మీడియటు పరీక్షకు కూర్చునువారును పరీక్షింపబడుదురు.

(5) తొండే మండలం హైస్కూలునందు అడయారు బాతీయ తియసాఫీకుల కళాశాలయొక్కయు, వానియంబాడి ఇస్లామియా కళాశాలయొక్కయు, తిరుచినాపల్లి బివక్ హైస్కూల్ కళాశాల, సెంటు జోసఫ్ కళాశాలయొక్కయు, అభ్యర్థులు పరీక్షింపబడుదురు.

(6) మేరీ కళాశాలయందు మేరీ కళాశాల అభ్యర్థులును, ప్రైవేటుగా పరీక్షకు కూర్చును యితర అభ్యర్థులందరు ఇంటు పరీక్షింపబడుదురు.

(7) మహిళా క్రైస్తవ కళాశాలయందు కళాశాల విద్యార్థినులు యితర ప్రైవేటు విద్యార్థినులు పరీక్షింప బడుదురు.

బి. ఏ. డిగ్రీ పరీక్షలును యితర పరీక్షలును

లయోలా కళాశాలయందు బి. ఏ డిగ్రీ గ్రూపులు (i), (ii ఏ), IV (V ఏ) (V బి) సంబంధించిన అభ్యర్థులు పరీక్షింపబడుదురు.

మద్రాసు వెస్టీ కాలేజియందు బి. ఏ. డిగ్రీ గ్రూపులు (ii బి), iii, VI సంబంధించిన అభ్యర్థులును యల్. టి. పరీక్ష అభ్యర్థులును పరీక్షింపబడుదురు.

మద్రాసు ప్రాగ్రిసిపుయూనియను స్కూలునందు బి. ఏ. మొదటిభాగపు అభ్యర్థులును బి. ఏ. ఆనన్సు ప్రీమియరీ పరీక్ష అభ్యర్థులును పరీక్షింపబడుదురు.

మేరీ కళాశాలయందు, ఆ కళాశాలకు సంబంధించిన విద్యార్థినిలును, ప్రెసిడెన్సీ కళాశాల విద్యార్థినిలును బి. ఏ. హానర్స్ ప్రీమియరీ అంత్రిపరీక్షలకు కూర్చును విద్యార్థినులును పరీక్షింపబడుదురు. పచ్చయ్యప్ప కళాశాలయందు, బి. ఏ. హానర్స్ యం. ఏ. ప్రాగ్రిసిపుయూనియ అభ్యర్థులెల్లరు పరీక్షింపబడుదురు.

సెదాపేట యుపాధ్యాయుల కళాశాలయందు యల్. టి. పరీక్ష అభ్యర్థులు పరీక్షింపబడుదురు.

ఇంజనీయరింగు కళాశాలయందు యల్. ఇ. బి. యి, పరీక్ష అభ్యర్థులు పరీక్షింపబడుదురు. సెనేటుభవనమున, యం. డి. యం. యస్. ఆర్థికపరీక్ష అభ్యర్థులెల్లరు పరీక్షింపబడుదురు.

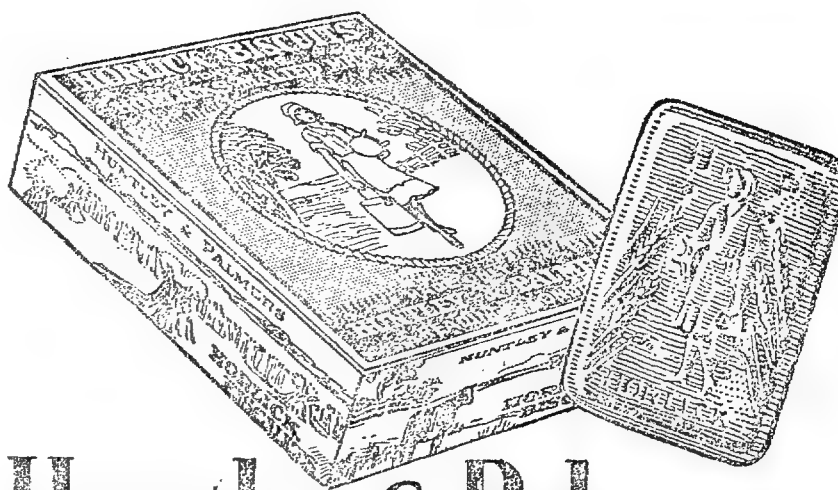
YOUR EYE

DOES IT TROUBLE YOU? IF SO, try Seller, Lotus Honey, the safest, surest and most highly-praised Nature's Cure for Eye-diseases. Cures even Cataract, etc. Obtainable at all chemists or direct. Ask for free literature.

SPENCER & Co. Ltd.,

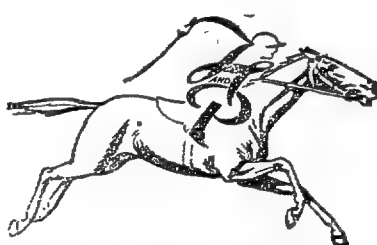
(W. E. SMITH & Co., Dept.), Madras.

స రి యే న క ల యి క

Huntley & Palmers HORLICK BISCUITS

హంట్లీ అండ్ పాల్మర్స్ బిస్కెట్లు

హంట్లీ అండ్ పాల్మర్స్ బిస్కెట్ల బిస్కెట్లయందు సులభముగా జీర్ణమగు పదార్థముల చేర్చి ఎక్కువకే కలిగించునట్లు తయారొనర్చిరి.

ఈ బిస్కెట్లలో సువయోగింపబడు హార్లిక్స్ మాల్టెడ్ మిల్కు పోషకపదార్థమై యుండుటలో మిగుల పేర్గాంచెయున్నది. హంట్లీ అండ్ పాల్మర్స్ బిస్కెట్లుగా తయారైనది. ఆహారపదార్థములను బోలీయుండి రుచితో అన్నిటికి మించి యుండును.

20

భారత ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్., లాహోరు

స్థాపితము: 1896.

చైర్మన్: లాలా హరికిషన్ లాలుగారు.

33 సంవత్సరముల నుండి జయప్రదముగ భీమావ్యాపారము చేయుచున్న

పూర్ణమగు స్వదేశీ భీమా కంపెనీ

1923-వ సంవత్సరములో పాలసిదారులకు రు. 1,000/ లకు సం॥ 1 కి రు. 20 చొప్పున లాభము పంచిపెట్టినది. ఇంత పెద్ద మొత్తమును లాభముక్రింద పంచిపెట్టగలిగిన మొట్టమొదటి కంపెనీ ఇదిగా.

హిందూ దేశమునం గలెల్లను సభాభీనులు, బ్రాంచి ఆఫీసులు చీఫ్ ఏజెన్సీలు, గలవు.

ఆస్తి మొత్తం	సమూహ	ఒక కోటిరూపాయలు
సంవత్సరాదాయం	"	30 లక్షలు
చెల్లించిన భీమా మొత్తం	"	62 " 42-2
1928 సం॥లో ఇచ్చిన క్రొత్త పట్టాలు	"	150 "

సరఫరు ప్రీమియములేట్లు, క్రొత్త భీమాల పద్ధతులు. భారతమున సౌకర్యములు. స్త్రీలుకూడ భీమా చేసికొనవచ్చును.

సమర్థులగు ఏజెంట్లు కావలెను. (వివరములకు వెంటనే వ్రాయుడు)

జై. గవరాజు,

పి. కుప్పస్వామి అయ్యర్,

దంతుర్తి శాంతయ్య,

ఇన్ సెంగుల్లరైజిస్టరు, బెజవాడ, కృష్ణా, గంటూరు, నెల్లూరు జిల్లాలకు.

బ్రాంచి సెక్రటరీ, 31 తంబుచెట్టివీధి, మదరాసు.

ఆర్గనైజింగు ఇన్ స్పెక్టరు, సామర్లకోట, గోదావరి, విశాఖపట్నము, గంజాం జిల్లాలకు.

శ్రీ శ్రీ కాశీనాథుని చినవీరభద్రయ్య అయ్యవారు ఈదుపుగల్లు

వీరు, యీ గ్రామంబున అనాదినుండియు మంచియత నుతో నెచ్చుచున్న ద్విజనకేజులైయుండి శాస్త్రోక్త జ్ఞానుల యొక్క విత్తమునందు ప్రవేశముగలవారయ్య యీ గ్రామ గ్రంథాలయ సావనివయమై అత్యుత్సాహంతో పనిచేసియు, యువజనబృందమునకు ఆదర్శ బ్రాహ్మణులై సదా గౌరవనీయులై యున్నవారిది. వీరికి 34 వ ప్రాయముననే 4-3-30 తేదీన ఉదయము 11 గంటల అకాలమృత్యునాతన బడినందున, యీ పురంజేగాక పరిసర గ్రామంబులన్నియును శోకాంబుధిమునింగె ననుటకు వారి సత్వనర్తనయే సాటియని చెప్పుట వింతగాదు. కాన దయామయుండగు శ్రీ భగవానుడు వారికటుంబమునకు ఆత్మకాంతిక లుగజేయు గాతయని ప్రార్థనాయున్నాను. ముక్కాముల సుబ్బారావుచౌదరి.

స్వధర్మ ప్రకాశిని

సంపాదకులు: శ్రీ జై. కోటిశ్వర దీక్షితులు
క. మార్కండేయ శర్మగార్లు

1930 ఫిబ్రవరి, మార్చి నెలలలో వెలువడిన 6-వ సంపుటము 11, 12 పంపికలు నందుకొంటిని. విజ్ఞప్తి, లాహోరు కాంగ్రెసు స్వరాజ్యసంఘము బాల్యవివాహతత్వమునను వ్యాసములు 11-వ పంపికలోను సంవత్సరాంత విజ్ఞప్తి వర్ణాశ్రమ స్వరాజ్యసంఘ సమావేశము, బాల్యవివాహతత్వసారము అను వ్యాసములు 12-వ పంపికలోను కలవు. నలయువారిటుల వ్రాయవలెను.

మానేజరు స్వధర్మ ప్రకాశిని

కీలంపాళ, మద్రాసు.

తిరుపతివార్తలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

తిరుపతిమహామంతుగారు

మార్చి 4:— శ్రీ హత్తిరాంకేమరం మరాఠీపత్తలైన, శ్రీ మహామంతు ప్రయాగదాస్జీవారు, ఒకసంవత్సర కాలముగా దేహ అస్వస్థతచే మదరాసులో చికిత్స పొందుచుండిరి. నిన్నటి రోజు చిత్తూరువార్తముగా, మంగళపురంపత్తంలో దిగియుండి శ్రీనెంకటాచలపతివారి సేవార్థమై తిరుమలకొండకు నిన్నటిరోజున వెళ్లియుండి శ్రీవారిని సేవించుకొని శేటిఉదయం, కొండెడిగి, మంగళపురం మార్గముగా చిత్తూరుకి వెళ్లివారు. శేటిసేనం చిత్తూరుజిల్లాబడిగానిది, కత్తెరుగారిని చూచి మాట్లాడెదరనియు ఒకవారమురోజులలోగా, చార్జీపుచ్చుకొనెదరనియు వదంతిగా యుంటున్నది. వీరు దేవసాసములపరిపాలనాధికారమును పొందినను, తిరుపతిలో ఉండరనియు, ఈవేసవికాలముంతయు, ఉదక మండలములో, కాలము గడపెదరనికూడ తెలియుచున్నది.

పేష్కార్లవారు

శ్రీవారి దేవసాసముల ముఖ్యకార్యనిర్వాహకులుగా, యుంటాయుండిన ముల్లారామ్ శ్రీ రావుసాహెబు వి. యస్. లక్ష్మీనరసింహారావుగారు పేష్కార్లవారు ఒక నెలరోజులు రజాపెట్టి, 2-3-30 తేదిని, తన సామగ్రిలన్నిటి తోను, బెజవాడకు వెళ్లిరి. వీరు, తిరిగి, పేష్కార్లసదనికి వచ్చువారుకారని కొందరును, తిరిగి వచ్చేదరని కొందరును తలచుచున్నారు. ఈ నెలరోజులకు, వీరిసాసము నకు మ. రా. రా. శ్రీ. టి. రామమూర్తిపంతులు, బి. ఏ. గారిని, అఫీషియేటింగ్ పేష్కార్లుగ, ఇంటిరించివారణ కర్తలవారిచే నియమింపబడియుంటున్నాడు. ఇంటిరించివారణ కర్తలయిన బావాజీ రామచంద్రదాస్జీవారు, ఈ సంగిం బి. ఏ. (క్లాసు) పరీక్షను వస్తువుచుంటున్నారు.

దశావతారము

మధుర ఒరిజినల్ బాలర నాటక కంపెనీవారు ఈ పురమున, శ్రీ పద్మావతీ నాటకహాలులో 17-2-30 మొదలు ప్రతిరోజురాత్రి 'దశావతారము' నాటకమును ప్రదర్శించిరి. కడపటిరాత్రియైన నిన్నటితో 'దశావతారము' నాటకమును ప్రదర్శించి ముగించిరి. 8-3-30 తేది శనివారంరాత్రి 'రాజాం బాబో' అను నాటకమును ప్రదర్శించి, 10-3-30 తేది మద రాసు చేరెదరు. ఈ నాటకములో 'పాటలు' నాటకములను గమనించు ప్రజలు వచ్చినవారు చాల అరుదు. సీనులను డ్రెస్సు లను జూచుటకుగాను పల్లెటూళ్ల నుండి ప్రజలు ఎండ్లకొలది వచ్చి నాటకములను చూచిరి.

WANTED agents to secure proposals for The Ideal Insurance Co. Ltd., having an annual Premium of Rs. 12 & 15. Particulars from The Manager, 54, College Street, Calcutta, or To Kaza Dattaiah, Organiser, Vadarevu, Via Chirala M. S. M. Ry.

LOANS FROM Rs. 50 to Rs. 2500

Obtainable by all registered members of the Relief Loan and Provision department of the

Metropolitan Industrial Bank, Ltd.

172, Bowbazar St, Calcutta.

WANTED

Competent organising Inspectors in every District and Taluk on Rs. 100 p. m. plus Rs. 50 as T.A. Apply—with references to—
The Managing Director.

యోగవ్యాయామ ప్రకృతి

చికిత్సాలయము

జర్మని ఆమెరికాదేశములం దవలంభింపబడుచున్న నిరా మధ జలచికిత్స పద్ధతులచేతను, వాడిసమీకరణ, యోగాసన విద్యుత్చికిత్స పద్ధతులచేతను సమస్తరోగములకు చికిత్స చేసె దము. వివరములకు ప్రాయోగము.

బండ్లరు, రామానాయుడుజేట్ల } పాలవర్తి, ఆంజనేయులు, వ్యవస్థాపకుడు.

మాకాతాదారులు తృప్తిపొందుటకు ముఖ్యకారణములు

- (1) అందము, మంచిమెరుగు, చక్కని సగిషిషి, స్వచ్ఛమైన వెండి, కాసుబంగారు మొదలగువాటికి ప్రాముఖ్యము నొసగుట.
- (2) ఆర్డర్ రిచ్చిన వస్తువులను సకాలముననే తగూచుచేసి యిచ్చుట.
- (3) సామాన్యలాభము పెట్టుకొనుట.

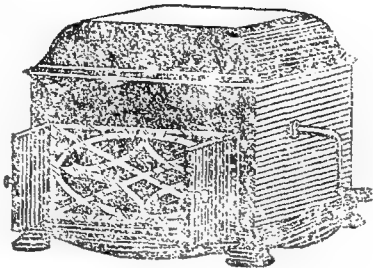
మీరును నొకసారి ఆర్డర్ రిచ్చి, పరిశీలింపుడు.

శ్రీ లక్ష్మీజ్యోతిలరి కంపెనీ,

మాన్యఫ్యాక్టరీగు జ్యోతిలర్లు,
డైమండు మర్చంట్సు, బెజవాడ.

యెన్నేని లక్ష్మీనారాయణ చౌదరి,
(ప్రాప్రైటరు.)

(2)

“రామగ్రాఫ్” అండ్
“రామోలా”
గ్రామఫోనులు

వివిధరకములు వివిధపద్ధతులలో స్వచ్ఛమైన ధ్వనిగలిగి
దీర్ఘ కాలము పనిచేయునటుల తయారు చేయబడినవి.

ధరలు 45 మొదలు రు 500 వరకు
“రామోలా” పోర్టబుల్ మాడల్సు, రు 45 మొ॥ రు 135 వరకు

Sole Manufacturers:—

T. S. RAMACHANDER & BROS.,

Telegrams “MUSICAL”

Kalbadevi Road, Bombay.

అన్నిచోట్లను అమ్మకందార్లు కావలయును.

పిరాపురంరాజా కాలేజీ

ప్రాతవిద్యార్థి సంఘసాంవత్సరికోల్పవము

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాకినాడ, మార్చి 8:—నిన్ను ఈ సాంవత్సరికోల్ప వము ఉత్సాహముతో కాకినాడ కాలేజీలో జరుపబడెను. నిన్నయందుయమున ప్రాతవిద్యార్థులకు ఆటలు ఏర్పాటుచేయ బడి అందు పాటీపందెములు పెట్టబడెను. ఇది యీ సంవత్స రము నూతనముగా ప్రారంభింపబడినది.

మరియొక శ్రావణము మేమున సెన్సు ఎగ్జిజిషను స్పృశకాస్త్రము, జంతుకాస్త్రము, ప్రకృతికాస్త్రము మున్నగు కాస్త్రములు ఉపకరణములు వస్తువులు మొదలైనవి ఒక్కచో చేర్చి ఆకర్షణీయమైన ప్రదర్శన ముంచబడెను. దీనిని చూచుటకు ఉదయము 8 గంటలనుండియు చాలముంది వచ్చిరి. ఇంతకన్న నింకను విరివిగా వచ్చేసంవత్సరము చేయబడు నూతనము గలవు.

సాయంత్రము 4 గంటలకు అల్పాహారవిందు చేయ బడెను. మిమ్ముల పెద్ద బహిరంగసభ జరుపబడెను. విద్యార్థులు పట్టణ ప్రముఖులును సభకు దయ ధిసిరి. రిఫైర్లు డిప్టీ ట్రస్ట్ ఎడ్వర్కేషనల్ అఫీసరు చానలి నూర్య ప్రకాశరావుగారు సభాధ్యక్షులుగా నుండిరి. కార్యక్రమము బాతీయప్రార్థనతో ప్రారం భింప బడెను.

సభాధ్యక్షుడు ప్రభువునకు ఉపన్యసించుచు తాను 40 ఏండ్ల క్రిందల యీ కాలేజీలో చదువుటయు, అకాలమునాటి సంఘము కొన్నిటిని గురించి చెప్పెను. చక్రవర్తికిని మాతృదేశ మోటు బోధన ప్రభావచేసిరి. అందరను నిలబడి ఆమో దించిరి.

మిమ్ముల కాలేజీకి బోధు చెప్పెను. గడవిడకాస్త్రము అనుబడి ఈ చక్కెరపు నడసినకాస్త్రముగారి శ్రావణి వెంకట రమాయ్యగారు సీరినిగించి కొన్ని హాస్యపంక్తులను స్మ రించిరి. ఆరోజులలో హాద్యాస్త్రులకు గల కష్టములను జూ బుచారిలను గుర్తింపజేసిరి. కాలేజీ పిరాపురం మహారాజావారి క్రిందప వచ్చుటయు, సర్ రఘుపతి వెంకటరత్నం నాయుడు గారును ఆనంతరవాత రావుసాహెబు డా॥ రామకృష్ణ రావుగారును మునగా ప్రధానాచార్యులుగా నుండుటయు ఈ కాలేజీకి గొప్ప అదృష్ట మనియు వారయొక్క శ్రేష్ఠ త్వమును తెలిపిరి. రామకృష్ణరావుగారు తమతరవాత వచ్చు వారును తనవారు వచ్చుటయు చేయవలసి యుండు నని హెచ్చ రించిరి. రాజకీయమజోలికి పోవలదని విద్యార్థులకు ఉపదేశించిరి. కేరీర వ్యాయము యొక్క ఆవశ్యకతను గుర్తింపజేయుచు బి. వెంకట్రాయయ్య గారి వ్యాయానుప్రబంధపు ప్రకంశించిరి. కాలేజీ ఓలింగులు మునుపటికన్న ఎక్కువ యయి కాలేజీ ఆధికవన్నెను పొంది యుండెనని తెలిపిరి.

రావుసాహెబు డాక్టరు వేమూరి రామకృష్ణరావుగారు (కాలేజీ ప్రిన్సిపాలు) ప్రశస్తితరము నిచ్చుచు ప్రాతవి ద్యార్థుల ప్రేమాభిమానముల ప్రకంశించిరి.

కె. రాంభద్రరావుగారు తెలుగుపద్యములు చక్కనివి చదివి వినిపించిరి. సమయోచితముగా నుండెను.

అలలాపురంపీఠము కె. పోమేశ్వరరావుగారు ప్రాతవి ద్యార్థులకు బోధించుచున్న వృత్తిలేమి సమస్యనుగించి తెలి పిరి. దాని వెదుర్కొనవలసినదనిరి. రషియాలో దేవాలయము లు మతసంబంధములను విషయములకు పనికిరాకుండ భోజన కాలముగా మార్పుట మంచివికాదనియు, మతము, మతభోధ ఉండవలెననియు, స్కూళ్లలో మతప్రబోధ ముండవలెననియు నూచించిరి

ఎం. సత్యనారాయణమూర్తిగారు ప్రశస్తితర విచ్చుచు కాలేజీయొక్క గొప్ప అభివృద్ధిని హేర్కొనిరి. ఇది యూనివర్సిటీ నెలరుగా నుండగోరెరి.

ఇదివరలో పనిచేసినవారలకు బోధు వల్లూరి గోపాలం గారును వెదురుమాడి రామరావుగారును చెప్పిరి.

అభినవపంచాంగశ్రేణియు అను వేరిట హాస్యముగా బి. ఏ. క్లాసు విద్యార్థి పంచాంగము వినిపించెను.

ప్రస్తుత విద్యార్థులకు బోధును గురించి చ. ఆత్మారాం గారును పి. శ్రీరామగారును, ముచ్చటించిరి. దేశప్రేమ కలిగి యుండవలెనని మొదటివారు హెచ్చరించిరి. తమ కిష్టదుహాయి గా నున్నట్లును, ప్రిన్సిపాలుతో అనుకూలసంబంధము లుంటు న్నట్లును ఒక రీతింగురూము శ్రావణ పెట్టినట్లును కెండన వారు తెలియజేసిరి.

సభ ముగించుచు, ప్రస్తుతవిద్యార్థులతో ప్రాతవిద్యార్థులు కలిసియుండుట మిక్కిలి ఆనందకరమైనదనియు, ఎచ్చట నో రషియాలో ఏమి జరుగుచున్నదో తమకు సరిగా తెలియక పోవచ్చును గనుక అట్టిసంగతులు చెప్పుకుండుట మంచిదనియు సభాధ్యక్షుడు చెప్పెను.

కర్ణయోగసిద్ధాంతమును బోధించిరి. మనము ఆత్మ గౌరవముతో ఒకజాతివారముగా మెలగవలసియున్నదని హెచ్చరించిరి.

బారు గోవిందరావుగారు ఎందనార్పణములతో సభ ముగిసెను.

ప్రకటన

నంద్యాల తాలూకాబోర్డులోని రూరలు అసుపత్రు లలో మంత్రిసానుల పదవులు భారీలున్నది. నెలకు రు. 25 లు మువ్వబడును. విలయువారలు దరఖాస్తులను 31-3-1930 వ తేదీలోగా పంపుకోవలెను.

నంద్యాల } బి. రామసుబ్బారెడ్డి,
తాలూకాబోర్డు } తాలూకాబోర్డు ప్రెజిడెంటు.

గవర్నమెంటు హామీ రెండులక్షలు పూర్తియైనది

1929 సంవత్సరములో జారీకాబడిన పట్టాలు 19 లక్షలు.

తత్తణం మీ జీవితములను మా కంపెనీలోనే భీమాచేయండి.

ఆంధ్ర ఇన్సూరెన్సుకంపెనీ లిమిటెడ్,

బందరు.

ఇనుప వెట్టెల వ్యాపారులలో శ్రేష్ఠత్వమును పొందినవారు

హిందూదేశమంతటను ప్రఖ్యాతి జెందినవారు

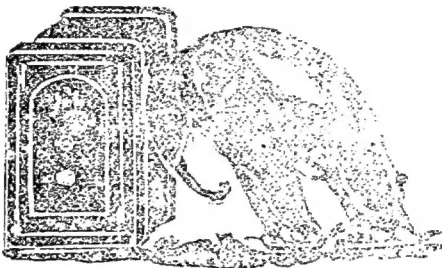
అనేకద్రవ్యశాలలలో లెక్కలేనన్ని బంగారుపతకములను

యోగ్యతాపత్రములను బహుమతిగా పొందినవారు

విశ్వనాథ్ అండు కో., నెం 131, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

అనేక గవర్నమెంటు ఆఫీసులకు, బ్యాంకులకు, జిల్లాబోర్డులకు, మున్సిపాలిటీలకు, సంస్థానములకు చాలకాలముగ సప్లయచేసి ఖ్యాతి జెందినవారు, గట్టిగకముపెట్టెలు, మంచి పనితనముగలిగిన పెట్టెలు, మేలైన తాళములు వేయబడిన పెట్టెలు, బజారులో విక్రయమగుచున్న ఇనుప పెట్టెలు, అన్నిటికంటె శ్రేష్ఠమైనవి. బయటడారి ఆర్దులు వెంటనే గమనింపబడును.

తరుణము మించిపోకమునుచే మీ తలవెండ్రుకల గురించి తగుశ్రద్ధ వహింపుడు.

వెండ్రుకలు దువ్వెనతో ఊడిచువ్వనంతవరకు ఆలసింపకు. వెండ్రుకలు చెడిపోవుటకు అది అంత్యదశ యని గ్రహింపుడు.

కామినియా ఆయిల్ రిజిస్టర్డ్

ను నేటినుండియే వాడుటారంభింపుడు.

తలవెండ్రుకల బాధ లన్నింటికి

ది వ్యామృతము

వెండ్రుకలను కాంతివిహీనముగాను, చిట్టిపోవుట బిరుగుగా నుండుటనుండి రక్షించి పట్టుకుచ్చువలె, తుమ్మెద రెక్కలవలె నిగనిగలాడించును.

ఈ సూభవద్రవ్యని నేడే పరీక్షింపుడు. మీ వెండ్రుకలకు తంత త్వరలో అందముగా పెరుగునో, తలకు చురుదనమును గలిగించునో గమనింపుడు. కామినియా ఆయిల్ మీ వెండ్రుకలకు నెట్లు ఆధిక్యము గలుగజేయునో గుర్తించు. ప్రతి పట్టుకములోను, పట్టెలోను, చుక్కాచాచు లందరినందన, పరిమళద్రవ్యము లమ్మువార లందరినందన దొరకును. మీయూరి వర్తకులయొద్ద కొనునపుడు కామినియా ఆయిల్ నా అని చూచి మరి కొనుడు.

సీసా 1-కి వెల రు 1-0-0, పోస్టేజీ 0-8-0 ప్రత్యేకం. సీసాలు 8-కి రు 2-10-0, పోస్టేజీ ఆ 0-12-0.

ఓటోదిల్ బహారు (రిజిస్టర్డ్)

కొనుట ముతవకుడు.

మీదుస్తులమీదగాని, శేబు రుమాలమీదగాని రెండుమాడు చుక్కలు ఆటోదిల్ బహారు చల్లి నవెంటనే మిక్కిలి మనోహరమైనట్టి మల్లె, డైజీపువ్వుల పరిమళములను, వెదజల్లినట్లునర్చును. వెండి సమయములందు బంధువు లందరిని సంతోషపరచుటకు, ఆటోదిల్ బహారు తప్ప మరెదియు కానరాదు. నేడే ఒక సీసానుకొని దాని అద్భుతపరిమళము అనుభవించు.

1/2 ఔన్సు ఓటోదిల్ బహారు	రు.	2-0-0
1/4 " "	"	1-4-0
1 ట్రాము " "	"	0-12-0

నమూనాసీసా రెండణాల పోస్టు స్టాంపులు పంపిన పంపబడును.

సువాసన కార్డు 1-కి అణా 1.

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్స్ కంపెనీ,

90-2

285, జమ్మామసీదు మార్కెటు, బొంబాయి. నెం. 2.

వ్యాధి వీడితులకు వరప్రసాదముగ కిమందులు

జ్ఞాపక ముందుకొనుడు

ప్లాక్స్ ఆంటి ప్లాగ్ మలేరియల్

నెండి జ్వరమాత్రలు

జ్వరములకు నొప్పుల కుపయోగించును. పెద్దదయిన జ్వరగడ్డలను తగ్గించును. 40 మాత్రల సీసా 1-కి రు 1-0-0

ప్లాక్స్ క్షయదగ్గు నివారిణి

నెంటునే నివారింప గలదు. సీసా 1-కి రు 1-0-0

ప్లాక్స్ కక్కువా దగ్గు నివారిణి

చని పిల్లలకు మిక్కిలి ఉపయోగము. సీసా 1-కి రు 1-0-0

G. S. STEERS,

21, Errabalu Chetty St., G. T. Madras

యూనిక్ భీమాకంపెనీ

లిమిటెడ్.

ప్రధాన కార్యాలయము, కలకత్తా

వెనుకటి మదింపునందు 1000-కి రూ. 50 లా లాభము పంచబడెను. ముందున కెక్కువకు నూచనలా కనబడుచుండెను.

ప్రిమియములేట్లు మిక్కిలి తక్కువ.

క్లుప్తతయిన మేనేజిమెంటు గలది.

రద్దయిన పట్టాలు బకాయిపడ్డ సొమ్ము కట్టకుండగనే తిరిగి పునరుద్ధరింపబడును.

కాశ్వత ఆసమర్థత సాకర్యమున కెక్కువ సొమ్ము కట్ట నవసరము లేదు.

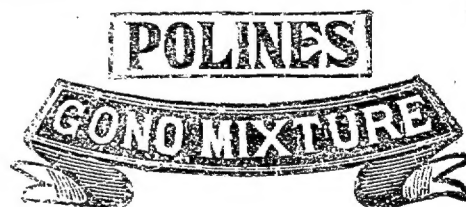
ఏజెంట్లు కమీషనును వంశపారంపర్య అనుభవించు వచ్చును.

చిరునామా: బ్రాంచి ఆఫీసు, బెజవాడ.

మాదీఫలరసాయనము

సర్వ ప్రైవేటులకు సంజీవి వంటిది. గర్భిణీ స్త్రీలకు చాల మంచిది. నోట నీహారుట, వికారము, గుండెలలో మంట, తల తిరుగుట, ఇత్యాది నుర్గుణములను బోగొట్టును. వెల బుడ్డి 1 కి 1-8-0

ఆర్డరసాయనశాల, ముక్త్యాల, (కృష్ణ)

“పాలినిన్ గనోమిక్చర్”

గనోమియా, లెకోరియాకు ఆమోఘమైన శాస్త్రీయపరిశోధనము. 5 దినములలో వ్యాధిని నమూలముగా నాశనమొనర్చును. వైద్యులందరిచే శ్లాఘింపబడి అనేకులచే వాడబడుచున్నది.

1. మొదటి థోస్తో వెంటనే విముక్తిగలుగును.
2. 12 గంటలలో నవించుట ఆగిపోవును.
3. 5 దినములలో పూర్తిగా నయమొనర్చుటను.

ఒకమారు వాడిచూచిన, దాని అద్భుతగుణమునుమీరే కనుగొనెదరు.

16 షోసులకు సరిపోవు సీసా 1 కి రు 3/-

పోస్టేజీ ప్రత్యేకం రు 0-7-0 126-2

ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.

D. POLINES & Co.,
Manufacturing Chemists,
5, Harimohan Roy Lane,
Bellaghatta, CALCUTTA

"Bynin" Amara
TRADE MARK
జగద్రాష్ట్రపితకే రంగు
గొప్ప టూనిక్

ఇది దేహమున కత్యంత కాలములూ శక్తిని ఉత్పాదము నిచ్చును. అజీర్ణము ఆకలి లేదు చే బాధ పడువారలకు ఆకలి గల్గించి జీర్ణ శక్తి పెంపొందించును.

లైవిక్ ఆమరా ప్రతి గృహము నందు ఉండవలసినదే. 1 హిందూ దేశమునందలి అన్ని ముఖ్యమైన ఉగ్రాణములందును మందులముద్రావారికడను దొరకును

Allen & Hanburys Ltd. LONDON
Special Representative for India:
A. H. P. JENNINGS,
Block E, 2nd Floor, Clive Buildings, CALCUTTA

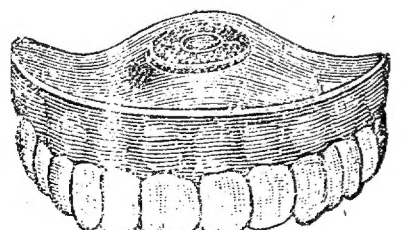
అద్భుతము! అతిరుజువు!

జ్యోతిషమునకు నమ్మకము లేని వారికి గూడ నమ్మకము గలుగునట్లు భూత భవిష్యత్వర్థమాన ఫలములు భృగు సంహితాది ఆచార్య గ్రంథములను బట్టియు, అనేక వేల జాతకములు చూచి యుండుట వలన గలిగిన అనుభవ జ్ఞానమును బట్టియు వ్రాయబడును. ఒకసారి చూచిన మీకు తెలియగలదు.

1. ఆయుర్దాయ నిర్ణయము, సామూహిక ఫలములు ఒక సం॥ రమణకు విదేశా ఫలములు.	2-0-0
2. డిటా 5 సం॥ రమణకు	5-0-0
3. బ్యాదశభావ ఫలములు, మహాదేశా ఫలములు	8-0-0
4. గ్రహస్థితిని చూచి హాదశభావ కట్టి వివరముగా ద్వాదశభావ ఫలము, యావజ్జీవము అంతర్దేశా ఫలములు వ్రాయుటకు.	25-0-0

జనన కాలములు లేక ప్రశ్న కాలం, తిథి, మాసము, వగైరాలు పంపవలెను. పోస్టు ఖర్చులు జేతు. హోదానిలయము, కింధ్రాబాదు, దక్కన్. (సం 2695 రు. నాలాబాదు.)

పండ్ల డాక్టరు DENTIST
"హెచ్. యం. రావుగారి దంతవైద్యాలయము"

గుంటూరు (బ్రాంచి) బెజవాడ (హెడ్ క్వార్టర్స్)
శింకముల్లు పెద్దబాదు
రామగుండ్లరావుగారి మేడలో భోజనపదార్థములను బాగుగా నమలుటకు అనుకూలముగా నుండు అర్థిక్రిమల్ దంతములు కట్టబడును. వెంటనే పండ్లనొప్పి బాధ తగ్గిపోవును; మందు నెల 1-4-0

మదకశిర
వీక్షణము

మర్చి, 8:— శ్రీరవీంద్ర పతనమందిరసాపితము నాటి నుండియు నేటిదాకా ఆత్మత్యాగముతో పనిచేయుచుండిన మందిరసభ్యులగు శ్రీయంత జె. వీరభద్రయ్యగారు ఉరవ కొండకు మార్చబడి వెళ్లునందర్భావమున మందిర సభ్యులు వీరికి వీడ్కో లాసగిరి. 2-3-80 భానవారము ఉదయము మ. రా. శ్రీ జి. శేషశాస్త్రిలవారి యధ్యక్షత క్రింద యీ వీడ్కోలు సభనమానేతమయ్యెను. ఫలహారాంతరము అతిథినిగూర్చి కొందఱు ప్రశంసా వాక్యములు ముచ్చటించిరి. ప్రత్యుత్తర మొసగుచు తాను యీ పతనమందిర 2 వ తరగతి సభ్యుడుగా నేటి నుండి ఒకసంవత్సరమునుండి అతిథినిగూర్చి చెప్పిన శ్రీకృష్ణ దేవరాయల వర్ణనాత్మకముయే బేట జరుపబడుటకై ఒకసంఘ మేర్పరుచుట ఆవశ్యకమైనందున అందులకు వీరభద్రయ్యగారు తా మొకసభ్యుడుగా నుండదలచుకొన్నారని వానిని నిరూపించుటకై తమకే కేకొలది చందాను వెంటనే ఒసంగిరి.

ఉపన్యాసము
2-3-80 తేది సాయంకాలము 6 గంటలకు రవీంద్రపతన మందిరములో మ. రా. శ్రీ కురుడి నామమంతరావుగారి ఆధ్యక్షత క్రింద మ. రా. శ్రీ వి. ఆశ్వత్థ నారాయణరావుగారు సుఖమెచ్చుటవచ్చుది అనువిషయమునుగూర్చి యుపన్యాసించిరి. ఈ ప్రపంచమున మానవుడు సుఖ మని తలంచునది సత్యమైన సుఖముకాదనియు అది నశించుచునదియు, నిజమైన సుఖము నా శేనము కాదనియు, దీనిని ఆత్మానాత్మ విచారమును చక్కగా గ్రహించిన వారలుమాత్రము అనుభవించుచునదియు, కాన అట్టి ఆత్మానందమును పొందగోరుట ప్రతిమానవుని విధ్యుక్తధర్మ మనియు నుడిచిరి.

అంతట మ. రా. శ్రీ శేషశాస్త్రిలు, భాస్కర శాస్త్రిలుగార్లు పలుకుచు సుఖమునకును ఆనందమునకును ఎక్కువ తేడా యున్నదనియు అనుభవించిన కాని అది తెలియరానట్టి అదృశ్యపదార్థ మనియు, సప్రమాణముగా నిరూపించిరి. మ. రా. శ్రీ వై. వేంకటరావుగారు నుడువుచు కాంతి, కనక, వస్తు, వాహనాదులతో నిండిన యీ ప్రపంచమున యీ వస్తు సముదాయమునందు గాన్పించు సుఖమే నిత్యమైనది కాదనియు, దీనినే యాతగా గైకొని పెనగులాడుచుండుట కంటేను మిథ్య యని తేలిసికొని సంపూర్ణమైన ఆత్మానందమును పొందగోరుట మానవుని కర్తవ్య మని బల్కిరి. అధ్యక్షులు సభను ముగింపుచు సుఖము ఆనందము సంతోషము వీనిలో ఒండొకటికి చాలవ్యత్యాసముకలదనియు, దానిని అనుభవమువల్ల తెలిసికొననగుననియు, ఆత్మానందమును పొందప్రయత్నించుట మంచిదనియు బల్కిరి.

(ఒకవిలేఖరి)

నేషనల్ ఇన్స్ట్రుమెంట్ కంపెనీ లిమిటెడ్, హైదరాబాదు: కలకత్తా.

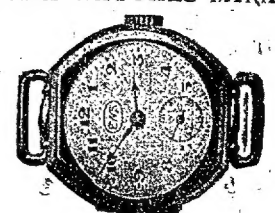
ఈక్రింద తెలుపబడిన పట్టణములలో మా కంపెనీ యేజంట్లుగా పనిచేయుటకు గౌరవమును పలుకుబడియు గ. వారు దరఖాస్తులను పంపుకొనవలెను:—

అనంతపురము	నరసారావుపేట
బెజవాడ	నరసాపురం
బరంపురం	ఒంగోలు
కడప	పితాపురం
శ్రీకాకుళం	పల్నాటిమిడి
ఏలూరు	రాజమండ్రి
గుంటూరు	సామర్లకోట
కర్నూలు	తెనాలి

విజయ నగరం
మంచివనివారలకు తగిన ఏర్పాట్లు గలవు.
వివరములకు క్రిందివారికి వ్రాయుడు:—
కె. ఎస్. గోపాలయ్య,
బ్రాంచి కార్యదర్శి.
101-1 లోక్ మైన్స్, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

చంద్రా నర్సరీతోటలు- నేలం జంక్షన్
3 సం॥ అంటుమాడిచెట్లు, ఇతర ఫల అంటుచెట్లు
24 దినములు నెట్ రు 2 1/2, 12 దినములు 1 1/2. కామంతి
ఫూలు మదరాస్ పడి 8 కి రు 1. క్యాటలాగ్ ఇవ్వాలి
Chandra Nursery, P. O. Salem Junction

THE MOST DURABLE AND ACCURATE TIME-KEEPER.
(E.W.S.) ELIADA WATCHES MIRAGE SHAPES

10 1/2 turn 10 year guarantee. Rolled Gold. 15 Jewelled Rs. 15/- each
Do. 14 kt. Solid Gold. 15 Jewelled Rs. 24/- each
Do. 18 kt. do. do. Rs. 27/- each
Each Watch supplied with a guarantee of three years, in a fire Box.
THE INTERNATIONAL WATCH TRADING CO., Bhendy Bazaar, Bombay.

For every discription of, "HIS MASTER'S VOICE" latest Model Gramophones & Records

Please call at:—
THE GRAMOPHONE HOUSE ?
Opp: High Court, Madras.

స్వామిజీ దివ్యప్రభావము

భూత భవిష్యత్ వర్తమానకాలములయొక్క సంగతి గొప్పయోగి అని పేరొందిన స్వామి ప్రేమానంద జీవార్యయోగ సాధనవల్ల తెల్పబడును. ఇండియా బర్మా సిరిస్ నందంతటను 12 వత్సరములనుండి ఖ్యాతిగాంచినది. దర్శనభాగ్యముబ్బని వారనేలవల్ల యోగ్యతాపత్రములను పొందియున్నది. 5 ప్రశ్నలకు రు 1. సంవత్సరపు జీవితం నెలవారీగా చెప్పుటకు రు 2 వారములవారీగా చెప్పుటకు రు 5. జీవితమును వ్రాయుటకు పరీక్షరునుము రు 5. పూర్తి జీవితము పుట్టినదాది చచ్చువరకు వ్రాయుటకు రు 10. విశి చార్జీలు ప్రత్యేకము. పుట్టినతేది లేక వ్రాయుకాలము తెలుపవలెను.

PROF. S. N. BOSE, B. A.
Swami Premanda Asramam, 8, Beadon Streea
P. O. Box 11418, Calcutta

ప్రతియింటు నుండవలసినది! నిరపాయ మయినది!
రేస్ (ప్రఖ్యాతిచెందిన) సుకుమార లేహ్యం

విరేచనములుచేయ తియ్యని లేహ్యము. వికారము, త్రిష్ట, డోకు ఉండదు. సుఖవిరేచనము లగును. మహారాజులు మొదలగు సుకుమారశరీరము గలవారందరు వాడతగినది. మూలము, మల బద్ధము, అజీర్ణము గలవారికి మహాశక్తకారము చేయును. అనేకులచే మెప్పువడసినది. 40 లేక 50 మోతాదులుగల డబ్బా రు 1-4-0.
రే అండ్ కో, బెజవాడ.
బ్రాంచి నిడదవోలు.

శోగులు స్వయముగ వచ్చిగాని, బాబుల ద్వారాగాని రోగలక్షణములను తెలుపుదు చేరినవో రోగస్వభావము పుచ్చుకొనవలసిన మందు, పద్ధతి, వగైరాలు వివరముగ పుచితముగ వ్రాసి, పంపబడును. (నెంట్)
డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ.

"శారదానవలలు"
10 వేలు ఉచితము-కడునవ్వుపుట్టించును
యీనెల 30 వ తేదీలోగా అణా స్తంభ పంపువారికే
ఎ. సాంబమూర్తి, చికాకోట్, గంజాంజిలా

బర్గోయాన్స్ ఐ యో డెస్సు సరసపరిల్లా భారతిచేతమందంతటను కెమిష్టు లందరి యొదను, బజారలు, నె ద్వకాలని టియందును విక్రయించబడుచున్నది.

రు. 5/8 మాత్రమే
ప్రతియొక్కరు

మా ఉచిత భీమా స్క్రీము ప్రకారము యిరువురు సభ్యులచే చెల్లించబడినది:—
(1) పొల్లాబాత్తు అదెమ్మ, చీమకుర్తి. (2) ముప్పాక్ అహమెద్ ఖాన్, వారిచే నియమింపబడినవారు.
రు. 1000 పొందియున్నారు.

మీ రేల పొందకూడదు?

మా ఉచిత భీమా స్క్రీమువద్దకు ఈ దిగువ తెలుపబడియున్నవి.

1. 18 సం॥రములనుండి 55 సం॥రములవరకు వయస్సుగల మంచి ఆరోగ్యవంతులైన స్త్రీ పురుషులు కలభేదము లేక రంగుభేదము లేక సభ్యులుగా చేరవచ్చును.
2. వైద్యపరీక్ష పొంద నవసరములేదు.
3. నామకార్త మైన రు. 5/8 లు మాత్రమే ప్రవేశదసుము క్రింద చెల్లించవలెను.
4. వారితోడి సభ్యులలో నెవ్వరైనను చనిపోయినచో ప్రతిసభ్యుడును రు. 1 య చొప్పున చెల్లించవలెను. ఒకరికంటెను అధికసభ్యులు ఒక నెలలో మరణించిన రు. 1 కంటెను యొక్కవ చెల్లించవలసినదిలేదు. మరణములే లేకుండిన యేమియు చెల్లించ నవసరములేదు.
5. ఒక సభ్యుడు 14 సం॥లకు పిమ్మట తన సభ్యత్వమును చాలించుకొను పక్షమున అతను ఆట్టు చేయవచ్చును. మా నిబంధనలమేరకు లాభములు అతనికి పంచిపెట్టబడును.

17000 సభ్యులు అప్పుడే చేరియున్నారు.

కైము రూ. 50,000లకు ప్రి, చీఫ్ అండు హయ్యర్ ఇన్ సూరెన్సుకు చెల్లించబడినది.

కావలెను:—మంచి సామర్థ్యముగల వర్తకులు లేక కంటెనీలు, పలుకుబడిగల పెద్దమనుష్యులు రు. 25 రు. 400 లు వరకు జీతము లేక కమీషనుపైన పనిచేయుటకు ప్రతిఫలము నందును కావలెను. వివరములకు ఈ దిగువపట్టములకు వ్రాసుకొనుడు. కాపీ భాయ్ అండ్ కంటెనీ మేనేజింగు ఏజెంట్లు.

చాక్ ఆఫీసు:— వీనస్ అసూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్, చాందినీ చాక్, ఢిల్లీ.

- వి. నరసింహం, మేనేజరు, వీనస్ అసూరెన్సు కంపెనీ, ఢిల్లీ.
1. బ్రాంచి సెక్రెటరీ, 22, సెకండులైను లీచ్, మద్రాసు.
  2. బ్రాంచి సెక్రెటరీ, గుంటూరు.
  3. బ్రాంచి సెక్రెటరీ, హైదరాబాదు.
  4. బ్రాంచి సెక్రెటరీ, తూర్పుగూడి.
  5. ,, ,, తిరుచూరు.
  6. బ్రాంచి సెక్రెటరీ, విజయనగరం.
  7. బ్రాంచి సెక్రెటరీ, నంద్యాల.
  8. బ్రాంచి సెక్రెటరీ, తెంగుళూరు.
  9. బ్రాంచి సెక్రెటరీ, తెల్లిచేరి.

పాతశాల కథాపటములు. వెలసరనం

ఈపటములతో బాలరకు కథను వివరించు బొమ్మపటములు మరుసగా అచ్చువేయించియున్నాము. బాలరకు పటములు చూచినప్పుడే, కథను గ్రహించునట్టి యిచ్చును. 24 పటములు చేరిన సెట్టు 1-కి రూ 2-0-0. స్కూల్ గ్రామింగు చిత్రపటములు:—మృగములు, పక్షులు, వృక్షములు 24 పటములుచేరిన సెట్టు 1-కి రూ 1-0-0. కృష్ణా అండు కో, చిత్తూరుజిల్లా, తిరుత్తణి.

హనుమాన్ సము

యస్. రంగనాథం శెట్టి అండ్ బ్రదర్సు నెం 12, బందరు వీధి, మద్రాసు.

లోకప్రసిద్ధమైనది. దీనికి సమానమైనది లేదులేదు. చర్మవ్యాధులకు సంజీవివంటిది. ఎచ్చటను దొరకును.

క్రొత్తగా కనిపెట్టిన జర్మనీ గనేరియా క్యాపుయెల్లు

6

భయంకరమైన నెగర్ గమలను ప్రపంచములో అంతరింపజేయుటకు సిద్ధపరచబడినది. ఎంతకాలమునుండి కాపురమున్న కోగమయినను 9 బ్యూబులతో ఆరోగ్యవంతులుగా జేసి యొక్కవబలమును గలిగించి రక్తమును శుభ్రపరచును. మూత్రనాళమునుండి నెలవదు ప్రాణమును నిలిపివేయును. మంటను తగ్గించును. స్త్రీలకు గర్భము చెడి తెలుపు విస్తారముగా వదుట, మూత్రసంబంధమును నితర బాధ్యములు బర్మా గనేరియా, అనుభవించలేని నెగర్ గమలములైన రా మామమునున్నవి. సంజీవించిన నారోగ్యవంతులు కాలేరు. విస్తారముగా పొగడ్త లవసరము. 80 క్యాపుయెల్లు అమరియుండు రూ 2-9-0, 8 పెట్టెలు రు. 6-12-0. రమించుటకు బలమును మాత్రలు ప్యాకెట్టు 20, రు. 2. 1930-వ సం॥ డిసెంబరు 8 అణాలు.

Dr. A. S. MURTY COY., Chicacole City, Ganjam Dt.

దేవీభాగవతము

పండిత దాసు శ్రీరామకవిచే ఆంధ్రమున వ్రాయబడినది.

12 స్కంధములు, 12000 పద్యములు 800 పుటలు వెల రు. 5

వి. పి. ఖర్చులు 0-12-0. 4 ప్రతులకు ఒక ప్రతి ఉచితము.

VADE MECUM వేడి మెకం

ఇంగ్లీషుభాష నేర్చుకొనుటకు ఉపయుక్తమగు గ్రంథము వెల రు 0-8-0

వైరెండు గ్రంథములకును అందమైన అచ్చుపనులకు, బైండు, రబ్బరుస్టాంపులు, స్టీల్స్, ఎన్ గ్రేవింగు పనులకు ఈవిలాసమునకు వ్రాయుడు.

122 67

వాణిమోన బెజవాడ